

McGill University Library

3 103 048 738 2

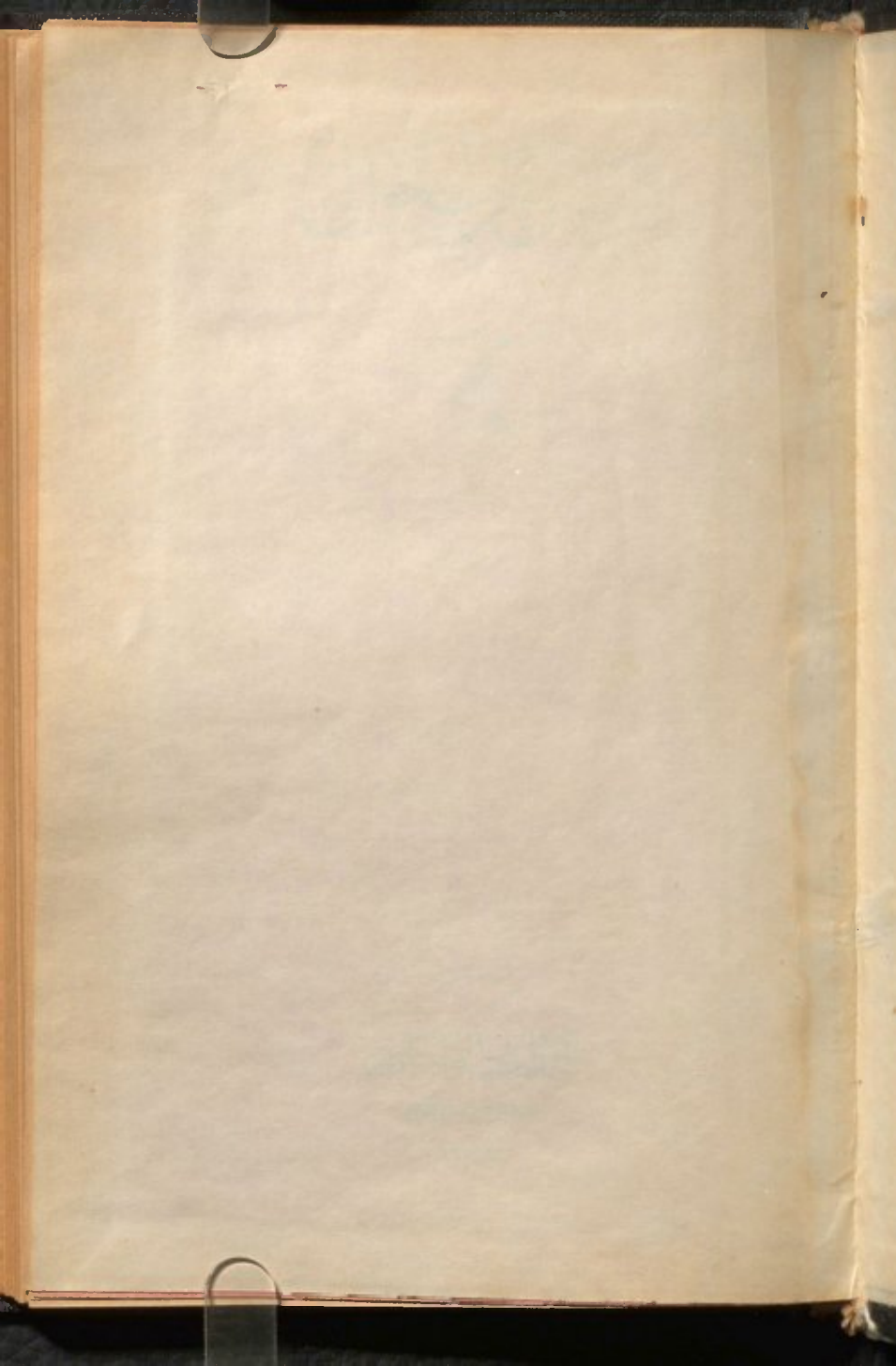
ISLAMIC
DT220
R64
1911

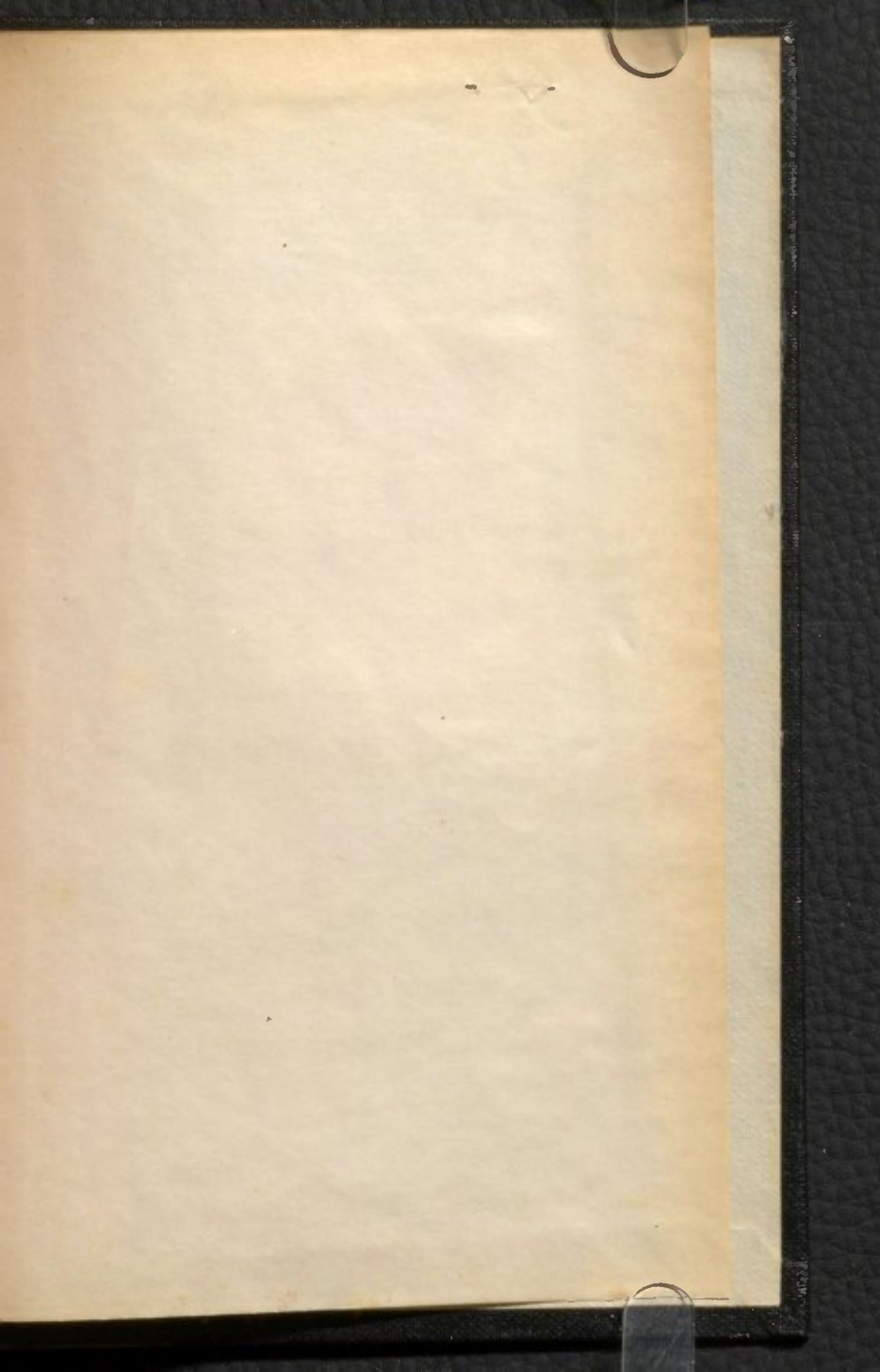
T1644

McGill
University
Libraries

Islamic Studies Library

طالبتین عن جوابی

۱۲

محرری

خمس لوامی تحریرات قلمی بر مسودی ردوسلی

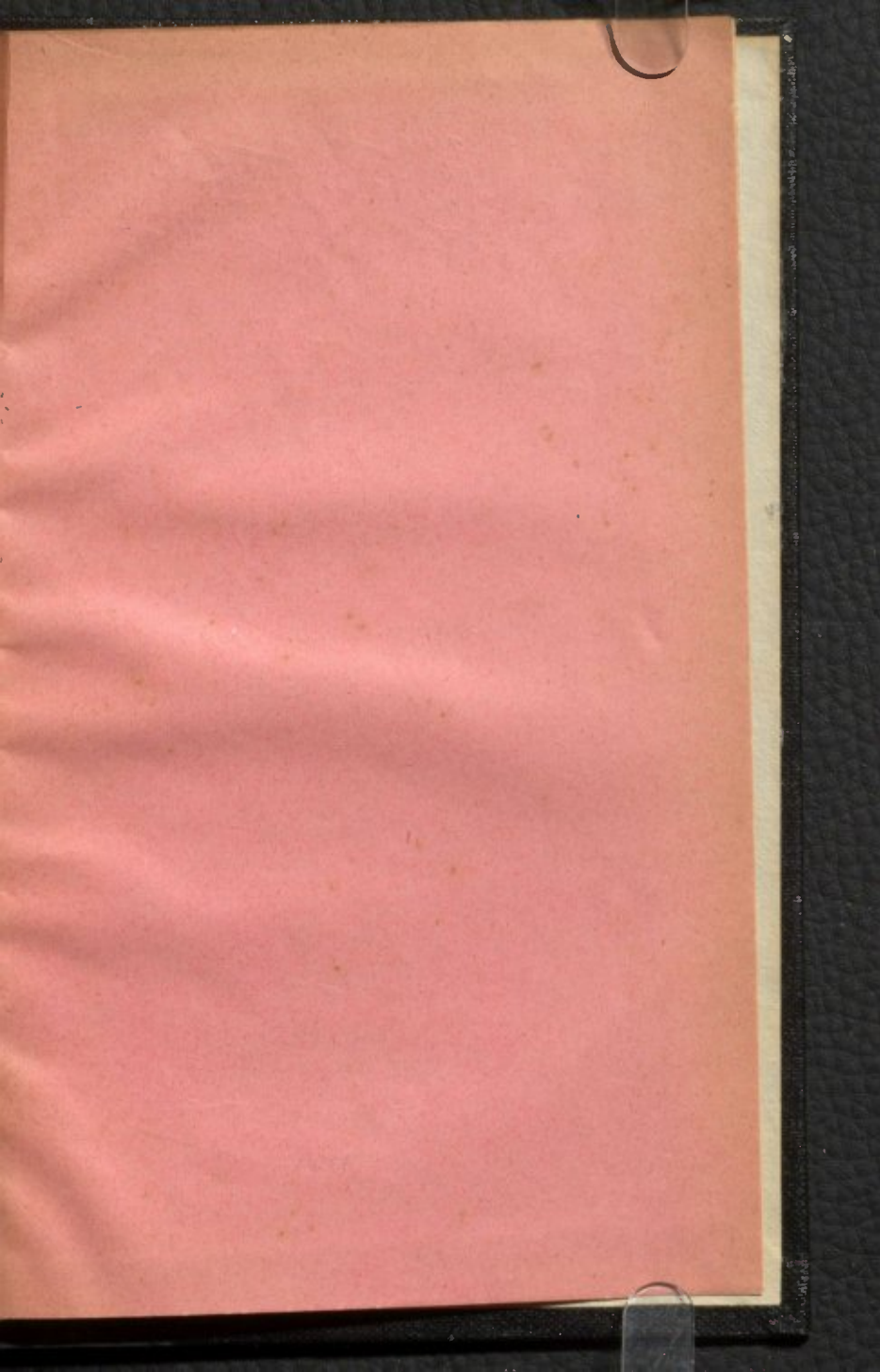
ابوالمظفر دجیب

استانبول

مطبعہ حیدرآباد دکن

طبعیت مشائی مکتبہ

۱۳۲۷

Trabulus garp ahvâli

طَبَقَاتُ الْمُنْتَهَى فِي حَوَالِي

یکی دنیا

مؤلفی

خمس لوامی تحریرات قلمی سر مسودی ردوسلی

ابوالمظفر رجب

Elbulmuyaffer Receb

استانبول

تجران حسن اورنگانی

طبعی مشائی مکتبی

۱۳۲۷

c

MBa 26
. E16t

68794

— افاده مخصوصه —

بروانه شمع وجدانی اولدوغم متصرف دو قوتور رشید
 بکک حق عاجزانه مده کی حسن اعتماد لری اثری اوله رق، خسه
 تعیین ودعوت بویورلدیغم زمان، احوال وعاداتی، استعداد و مزنیاتی
 شمعی به قدر افکار عمومیه ده پک مهم قالمش وداها دوغریسی
 موقعنک اوز اقلغندن ووسائط ارتباطیه نك ندرتسندن دولایی
 معکوساً شهرت المش اولان « طرابلس غرب » حقنده کی مشهودات
 و تبعاتمی حاوی بر اثر جک میدانه گه تیر مکلکم ، هوس و حسن
 نیتمه واقف بولونان بعض رفقام طرفندن رجا ایدلمش ایدی.
 آفریقانک ایلک دفعه ارله رق (مصراطه) طوبراغنه
 چیقدیغم کون ، حقیقه ، عالم ایچنده باشقه برعالمه کیرمش ایدم ؛
 ردوسک ، ساقزک ، مدللینک کیشف وسایه ساز اشجارینه مقابل
 برهنه ساق خورمالر وهنوز آیرلدیغم شماتت ماسوایه معادل
 مدید برصمت وسکون دروننده قالدیم طرز حیاتمک شو صورتله
 بوسبتون تغیری ، بدایه روحی صیقمغه ، قلبم بیقمغه باشلامش
 ایدیه ده ، کیتدکجه آلیشدیغم کبی ، بوتجرددن پک خوشلاندم.
 چونکه ، اوقاتم هر درلو مشاغیل زانده دن آزاده ، اهلینک

احتیاج همتی ده فوق العاده اولدوغندن، وظیفه رسمیہ مک ساعات
معینہ سی خارچندہ اختلاس ایدہ بیلدیکم آوانی تصویر حسیات
وتفسیر مشہوداتہ حصر ایتدم .

فی الواقع ملک وملتک احتیاجات حاضرہ سنی ا کلا یوب
انظار حمیتہ وضع ایتک نہ بویوک ، نہ طاتی بر مشغولیتدر !
مع مافیہ ، عجزی اعترافدن باشقہ بر مزیتیم اولمدینی ایچین ینہ
نیتیم کتاب شکلندہ نشر ایتک دکل ایدی . لکن ، خدمت ملیہ
هوسنک کیتدکجہ تشددی فکرمی تماماً ده کیشدیردی . برمدت
دوشوندم ، کندی کندمه محجوبیت اخطارندہ بولوندم ،
بر درلو اقع ایدہ مدم .

نهایت ، معنوی بر قوه مجبرہ نک مغلوبی اولونجه ، مسوداتک
اوتہ سنی بریسنی دوزہ لتوب باصدیر مق جرئتندہ مضطر قالدیم .
معلومدرکہ ، بر شینہ حکم ایدتمزدن مقدم مقصد آرائیر .
قارئین کرام حضر آئی ده بو نقطه نظر دن تدقیق بو نورور لرسہ
خطالرمی حسن اململہ اورتہ رک ، وطنہ خدمت ایتک ایستہ ین
برگنجک شوق وغیرتی قیرمزلر .

اداره سابقہ نک سیسال مصائبی آلتندہ ازیلوب ، قوه
مرکزیه نک انقطاعندن ناشی مرحوم رجب پاشا کبی ارباب
حمیتک ولاسیا پارلاق فکری اشرف جلیله الاوصافک جسارت
وغیرت فدا کارانہ سی یاردمیلہ موجودیتنی محافظہ ایدہ بیلن
بو ولایت جسیمہ ، اکدگری ولایاتمزدن بری وبلکہ ده برنجیسیدر .

هله ، ازمنه اخیرءده کسب ایتدیکی اهمیت سیاسیہ جهتیله دخی
مرهم مشروطیته پک زیاده مفتقردر .

اوت ، « طرابلس غرب » نیجه اسرار تاریخیه بی جامع ،
بونجه مظنه کرامت انوار روحیه سیله لامع مقدس بریوردمنذر .
فنیکه لیلرک ، قدیم رومالیلرک ترقیات محیره سنی چشم انبیا
وانصافه آلیرسق آکلارزکه ، بوواسع ، منبت یرلر اجدادمنرک
قیمتلی یادکارلرنذندر .

واقعا که چوک یاشمدنبری بسله دیکم آمال ملیه به مساعد بر
محیط بوله بیله حکم امید قویسیله گه لدیکم حالد ، شوبش آتی
آی ایچنده مع التأسف (معاملات قرطاسیه دن دولایی)
مجر وح الفؤاد اولمش ایسه مده ، ینه شوق وغیرتمی هیچ برمانع
قیرمغه موفق اوله مدی !

نه چاره ؟! انسان ایچین ملک وملتلی اوغرنده دوشه قالقه
چالیشمق ، باخصوص مبادی مشروطیتده حیاتی بیله کوزدن
چیقارمق مقتضای حمیتدر . — اجداد بسالت بنیادمنرک قانلریله
ایصلانان طور اقلره ترلرمزی دوکدرسه ک چوقیدر ؟...

قوجه مان بر ولایتک بدرقه فیض وسعداتی دیمک اولان
ذات ساسی ولایتناهی — معروضات آتیه می لطفاً مطالعه
بوپورورلرسه — محیط اداره لرینک سفالت وضرورتندن دولایی
تأثرات عظمی ایچنده قاله جق وخدمات خیریه نعم المطلوب بر
جولانکاه ایچنده بولوندوقلرینی بالاطراف تفرس بوپوره جقلردر .
اگر بوکا موفق اولورسه م ، کندمی ده بختیار عد ایده حکم .
چونکه ، بورالر کدیشم ، اولاد وعیالمی اون — اون بش

كونك بر يردہ بر اقوب دہ سفالتك ، عسرت مەيشتك اقسام
عديده سنی اقتحام ايديشم ، انجاق ، كنجلكمك مساعده سنی
استراحت وجوديه ايله كه چيشديرمك اساسنه مبتی ايدي .
نظر مده ؛ وطن ، ملت يولنده سفالت چه كمك محض
عبادتدر . زيرا ، بر عثمانلینك حياتی ، (وطن ، ملت) كله لرندن
عبادتدر .

ينه تكرار ايدرم ؛ جرأتم ؛ اثر تضيق حميت ، تصويراتم ؛
ترجمان قلوب ملتدر .

خمس ، ۷ تشرين ثاني سنه ۱۳۲۶

تحریرات قلمی سر مسودی ردوسل

ابوالمظفر رجب

طرابلس غرب احوالی

موقع جغرافیسیله مقدار نفوس و مساحتی — احوال هوائی
و استعدادی — ترقیات سابقه و حاضرہ سی

مصر الکاسنک غرب بندہ ، بنغازی سینیجاغنگ جنوب
غربیسنندہ ، بحر ای کیرک شمالندہ و تونس ایہ (طرابلس
و جزائر بینندہ کی) شعبان قبیلہ لرینک شرقندہ کائن اولوب قسم
شمالیسی بحرسفیدک « سیدرہ » کورفزیلہ محاطدر . (طرابلس)
کلمہ سی (Traboulous) طرزندہ او قوندوغی زمان « اوچ
شهر » معناسی افہام ایدر . باشنہ بردہ (۱) علاوہ سیلہ (طرابلس)
شکلندہ تافظ ای دیلدیکی دخی کورولمشدر .

مالطہ طہسنہ (۱۹۸) ، ایتالیا یہ (۴۹۵) ، یونانستانہ (۶۳۷)
و شمال شرقیسنندہ ، شرقدن غربہ دوغری اوزانہرق ، اورتہدہ
حدفاصل تشکیل ایدن کرید جزیرہ سنہدہ (۵۹۴) میل مسافہدہدر .
بناء علیہ یالکنز شمال ضلعی دکزہ معطوف بولونان بومربع الشکل
ولایت ، وضعیت جغرافیہ ، مجاورت و مقارنت سیاسیہ اعتباریلہ
فوق العادہ حائر اهمیتدر .

بعض کتابلردہ (۱,۰۱۰,۰۰۰) نفوس محرر ایسہدہ ،

معاملات جاریه و تذبذبات قیودیه بونک عدم سختی اظهار ایده
که لیدیکندن و بودفعه اخذ عسکر معامله سنک ولایت مذکوریه
دخی تشمیل ایدله سی یگیدن تدقیقاتی ایجاب ایلدیکندن که چند
لزوم گوروله جک تحریر قومیسونلری حقنده مخبره سبق ایتمش
و بوتقدیرده دوغروسنک یقین زمانده تحقیقی طیبی بولنمشدر .
مقدما تفریق ایدلمش اولان بنغازی سنجاغی ده داخل بولندینی
حالده ، مساحتہ سطحیه سی (۱۰۲۰۰,۰۰۰) کیلومتر و مربی
ویونانستانک (۶۴,۶۷۹) اولدوغنه گوره ، یونانستاندن مع
بنغازی اونسکر بحق دفعه بویوکدر! ...

شوراسنی ده اونو تاملیدرکه ، قوه نابتہ سنک فوق العاده لکی
و موقعنک از هر خصوص ترقیه استعدادی بومقایسه عینیہ بی
قبول ایتمز .

هواسی یاز موسمنده اولدقجه صیجاق ، سماسی دائما براقدر .
فقط ، عوارض طبعیه دن دولایی روزکاری تموج ایدن (خمس
کبی) یرلری بلاد معتدله دن فرقلی ده کیلدر . صیجاغی طوقونماز .
انجاق ، عادات محلیه به رعایت لازمدر . اغستوس ماهندن سوکره
سرینک باشلار ایسه ده ، سورکللی اولمایوب ، تا کانونلره قدر
آره صره ده جزیرائی ا کدیریر صیجاقلره تصادف ایدیلیر .
بونک اهالی بی احیا درجه سنده برخدمتی واردرکه اوده ، ایلولک
مبدأنده سارارمغه یونه لن خورمالری اولدورمقدر .

کرچه اصل قیش ، کانون اول و ثانیده ایسه ده ، بعضاً
بواقلیمک غریب احوالی کورولور ؛ بوسنه کی ایلولک حلولنی

متعاقب اوچ کون دوام ایتک اوزره لاینقطع وقالین یغمورلر یاعمش ، یوللر بررنهر حانی آلمشدر . بوندن باشقه هربری یغورطه دن بویوک اوله رق دوشه ن طولو دانه لری یورکلری دهشتلندیرمش ، معاذاه اپی دوام ایتسه ایدی ، خورمالرک کاملاً یره سر یله سی یوزندن ضرورتک حد فایه به وارمی شبهه سز ایدی .

صوؤغی پک نافذدر؛ بلاد معتدله دن که نلر تحولات هواثیه صره سنده وجودلرنی محافظه ایتزلرسه ، (دیزانتری) خسته لنگک یاقه لاهمه نه قارشى علاج تدارکی پک مشکدر . (فزان) یولنده کی چوللر مستتا اولق شرطیله بوولایتک اراضیمی صوک درجه ده محصولداردر ، طوپراغی یموشاق اولمغله برابر اکثر نقاطی نیل مبارکت توزیع ایتدیکی (میل) کبی اینجه وقوم ایله طاشدن وارسته در . شوقدر وارکه ، یغمورلرک عدم اطرادى ، باب فیوضاتی طیفامقده در . بونی استطراد طریقله علاوه دن مقصد ، شیمدیکی عطالت زراعیه یی معذور طوتمق ده کیلدر . چونکه ، وقتیه رومالیرک محیرالعقول ترقیاته جولانکاه اولان ودرجه معموریت سابقه سی ، (لبده) خرابه سنک احتشامیله متظاهر بولونان بویرلرک ساحل بوینده ، دره لر اورته سنده ، هربری اون بش - یکر میشر دقیقه اوزاقده سدلر کورولویورکه ، خدمتبری ، فضله یغمورلری طور دورمق ، ترلار قورودیغنده صالوب صولامقدر . بوسدلر ، مرور زمانه بیقلمش وبوزولمش اولدوغندن الحاله هذه خدمتدن ساقطدر .

تعمیر بخشه کلنجه ؛ اور کوته جگ بریکونه متوقف اولمغه
برابر ، صورت استعمالی ، ارباب فتونک وجوديله تعیین ایده
بیله جکندن غیر قابلدر .

ایمدی ، اکثریا اکیلن تخم لک بیله ضیاعی حسدیه زراعتک
توسعی پاناتس کی محصولات میاهیه نک یتشدر لمسنه غیرتله حصول
پذیر اوله بیلیر . - پاناتس که ، طراباسک طوپراغنده پک برکتلی
اولویور . پاناتس که ، نه قدر چوق اولورسه ، فوآدینک نسبت
مبسوطه سنه خلل کلپور . پاناتس که ، بوکون مارسیایی زنکینلتیور
مرکز ولایتدن عیرینسک عمران ترقیدن بوسبتون محرومیتی
سائر ممالک عثمانیه اولان بعدندن . اهالیسک طشره یه عدم
رغبتدن ودور سابق زامدارانندن اکثرینسک انظارنده لاشی
حکمنده طوتوله سندن نشئت ایتشدر : نیجه متصرفلر ، قائم مقاملر ،
مأمورلر یا لکز کیسه شیشیرمکه حصر واعتنا ایتش و تحصیلات
زاندارمه لک ، مفرزه لک دست اصافلرینه تودیع ایدیش
اولدوغندن ، ظلمه اورته سنده صاحبسز حامیسز قالان بیچاره
اهالی صویولمقدن بر آن خالی اوله مامشدر ! اشته بوسیدن
دولایی نظرلرنده پک غدار کورونن مأمورین حکومته قارشی
عربانک برودت ونفرت مستمره سی و امیدسز بر حیات الیم ایچنده
یووارلانمسی ، بومقدس جزؤ وطنک خاک پاکنی دست طبیعته
براقش ، ترقی شویله طورسون ، دوشن برطاشی یرینه قویمق
هوسی قالمش ، لوا مرکز لری بیله - بعض مؤلفاتک توصیفاتی

دلالتیله مفکره لرمزده ترسم ایدن - صحرای کبیر لو حه لرینی احساس
ایتمکده بولو نمشدر !

بوکون جبل غربی و فزان سنجا قلرینک روح صیقیجی ؛ آغلاتیجی
شکل خراییلرینه قارشی نسبت قبول ایتمه چک بر مرتبه ده
مترقی اولان خمس لواسنک مرکزی جزائر بحر سفیدک (الجیرلی)
ناحیه سی قدرده دکدر .

یوقاروده کی ایضاحات مؤسفه نتیجه -نده شوسه لردن بحث
ایتمکی یک زائد کوروروم . فقط ، سائر بعض ولایاته وسیم
بو مقیاسده توقفه نظراً ، خطوط برقیه یه اولدجه همت ایدیلشدر ،
اوتوز کونده و اوپله بیلن فزانه و داهاساثر محال بعیده ده دکین
تشمیل ایدیلن بوترقی ، جدأ شایان نمونیت و شکراندر . پوسته
اصولنکده بالعکس دورغون اولدوغنی علا و ایدرم که . بو نقطه ده ،
تللری تمید ایدن اللره برقات داهارحت او قومق اقتض ایدر .
مثلاً ، موقعا هجری ، قوه ضابطه سی غیر کافی ویک مهم اولان
(سرت) قضاسنه اکر تلغراف اولماسه ییدی ، مربوط الیهی
بولونان خمس لواسنک اعتباری و موهوم بر قضاسی حکم نده قالبردی .
§ طاغلر نده ، کوموش ، دمیر ، کومور ، کبریت ، متنوع
طوز معدنلری و (لیده) شهرینک آثار عتیقه عیدیه سی
موجوددر . بونک ایچوندرکه ، خیلی شعرای عربک منغومه لر یله
مدح و ثنا و عادتاً سهایه قدر اعلا ایدیلشدر .

لبده خرابه‌سی

لبده ؛ له‌بده (Lebdé) له‌بیده (Lébidé) وله‌بده (Lébedé) که ، باشلوجه اوچ درلو یازیلشدر . فینکه لیلرجه « عمراندن محروم محرا ، دیمکدر . لاتین لساننده ایسه لپتیس مانیا (Léptis mania) دیه‌توسیم ایدیلشدر . کرچه تاریخی صورت قطعی‌ده معلوم ده‌کیل ایسه‌ده ، (قارطاجنه) زماننده تأسیس ایدیله‌سی متبادر خاطر در .

نه شایان تماشا... بر خرابه پرهیت ، نه بحیرالعقول انقاض بر حکمت !:

خمسک ساحل بونیجه دوام ایدن ، طاغری قلاع واسواریه ترین ایلین بوشهر عتیق ؛ هربری شیمدیکی اوطه‌لر قدر جسم طاشلرله انشا ایدیلش مددب سرایلری ، سکز — اون‌مترو طولنده وبرمترو قطرنده یکپاره ستونلری ، قسماً باقی متین برجلری ، اون — اون‌بش مترو اوزونلغنده یکرمی — اوتوز قدمه‌لی مردیونلرک مطنطن کوشکلری ، مقاومتلی ریختیملرله قوشاتلش فقط ، مرور زمانله طوله‌رق کول حانی آلمش فی لیمانی ، تکملات بشریه‌نک قصوای احتواسنی عرض ایدیور . نه‌اسرار انکیز ساحه عبرت ، نه‌بویوک ، نه‌گه‌نیش برمکتب فن و معرفت !:

کیرچسز یابلش بنالرک طاشلری مفتاح صنعتله کلیدلش .

صانکه ، قیالر اویولمش ، دوزلتلمش ده سوکره انظار اخلاقی
 یا کیلتمق ایچین چیز کیلرله نقش ایدیش ...
 اوتده برستون کوریلور ، یانه وارلدقه ؛ اوتوز —
 قرق طاشدن متشکل اولدینی اکلاشیلور ؛ آردن عصرلر
 که چمش ، بیقلماش . بربرینه ربط ایدمک دمیرلر ده یوق !
 دگز ؛ امواج شدید سنی چاروبوب طورویور ، قیمتی آناری
 سوروکلوبوب چه کمش ، قوینونده صاقلایور . (رخام) تعیر
 ایدیلن مور طامارلی بیاض ستونلردن طرابلسه . مصره وسائر
 محللره کوتورلمش ، کیم بیلیر شیمدی به قدر داهانه لر آشیریش ؛!
 بانیسنک ملک (دقینوس) اولدینی ووفاتندن سوکره
 (رومیه) اسمنده کی قادینه انتقال ایتدیکی تاریخلر ده مذکور
 ایسه ده قطعیت کسب ایدمه مشدر . زیرا ، مؤرخین دیور که ؛
 « (دمشق بن نمرود) (دمشق) ی بنا ایتدکن اوچ سنه
 سوکره اوغلنی مغریده برشهرانشا ایتک وظیفه سیله گوندرمش
 و بوده لبدی میدانه که تیرمش . صوی درت ساعت مسافده
 واقع (عین کعام) قویوسندن تحت الارض یوللر واسطه سیله
 جلب ایدیش ؛ طاشلری (صوان) معدنه مشابه بر صورتده
 متین ، بعضیسی درت ذراع جسامتده اولدوغی کبی چوغی اورته سندن
 منتظماً اویولمشدر . مصنوعات بشریه دن عدنده عقل و فکرك
 متردد قالدینی بویوللر ، مرور وزمانله بوزولمش و شیمدی
 یالکز لبده دره سنه بربرینه یقین ایکی نقطه دن چشمه کبی
 آقدینی ونبغان ایتدیکی کورولمشدر .

روما و قعه نویسلرندن مشهور ایمانوس ، موقعاً و شكلاً
قرطاجنه یه مشابتهتی و فنیكه لیلك مستحضر انندن ایدوكنی بعدالیان
آثار قدیمه سنده کی یازیلرك یونان ، لاتین ، فنیكه و (۳۷۰) اوج
یوز یتمش سنه میلادیه سنده تخریب ایدن (بربری) بر قبیله نك
لسانی اوزره بولوندوغنی اتیان اتمشدر . دیکری ده وجه آتی
اوزره تفصیلات ویرمشدر :

« بوبله افریقای شمالیه نك بویوك شهر لرندن بری ایدی .
قرطاجنه لیلر هجوم ایدنجه ، اهالیسی روم پادشاهیندن استمداد
ایتدی . بوبادشاه عسکر یله امداد و دشمنلرینی برباد ایتمكه برابر
عمرانه معاونت ایلدی . استعداد طبیعیسی ملبسه سیله مدت
قلیله ظرفنده درجه اقصایه واردی . فقط ، (وندال) قبیله سی
روم طرفندن (اندلس) - ویراغندن قوغوله رق بر رستانه هجرت
ایتدیکی وقت سورلرینی ، بنالرینی هدم و تخریب ایتدی .
قبل الهجره قسطنطنیه ایمراطوری (یوستیانوس یا خودزوستیانوس)
قبیله مذکوره یه بالهجوم قهر و تضییق و حکومتلرینی الده ایدرك
بونواچیدن تغریب و بناء علیه هجرتدن (۱۸۸) یوز سکسان سکر
سنه اول ابده شهرینی تعمیرله قوماندان (سر جیوس) . مقر
ولایت اتخاذا ایلدی . لکن ، الحاله هده خراب اولوب ، جدید
طرابلس ، بونك انقاضیله بنا ایدلمشدر . »

گویا بوشهرک بانسی اولان ملك صورت نا کهانیده وفات
ایدن ایکی عسکری ایچین مراقلانهرق ، خسته لغنی برای تشخیص ،
برینك قلبی یاردیرمش . ایچنده ظهور ایدن قوردك موته سببیت

ویردیکی آ کلاشیل مغله اجزای موجوده نك هپسندن بوقورده
دو کولمش، اوله مش. بعده شامدن که تیرمش اولدوغی بر شیشه یه
ملو زیتون یاغندن بر قطره سی اجرای تاثیر ایتدیکنندن شامدن
جلب ایتدیکی زیتون اشجارینی (مسلاته) دن (سوسه) یه
وتونسه قدر دیکدیرمش. حاصلی لبده خرابه سی جد آسیر و تدقیقه
لایق بردار الصناعه در؛ اورته ده برهیکل یا تیور، اصلنک هیبت
وحشمتی کوستریور، بوجسم جامد روحه دیور که؛

« ای زائر! بنی چیکنه یوب، غافلانه که چمه. چونکه،
اصلنک هنر و معرفتی ایشته وجود مده تجلی ایدیور. باق!
بر طاش سکا یکر می آلتی عصر دن فضله بر ماضینک حیات اجتما-
عیه سندن، ترقیات فنیه سندن خبر ویریور؛ بوراسی شیمدی
بر خرابه ایسه، و قتیله، کوز لر یکی قماش دیره جق بر معموره ایدی.
هر طرفی کهز! اسلافک غیرتندن، درجه همتندن عبرت
چین اول! بزبوراده بیهوده یره اضاعه اوقات ایتدک؛ نه قادر
محالات وارسه، هپسنی دائرة امکانه صو قدق.

اوت، چالیشدق، همتلر مزله طاغلری کوکندن سوکدک.
محصول مساعیمز اولان شومشعشع سراپلر ایچنده صفالر
سوردک.

مزیت انسانیه کی تحقیر ایدیورسک! حیرت، اثر عجذر.
بزده سزک کی ابنای آدمدن ایدک. مادامکه انسان ایچون کال
یوقدر، اعمال فکر ایتسهک اکلارسک که، کاله ایرمین اسلافک

بومتروكات سعيي ، سعيكده اعلايه مقتدرسك ؛ فليس للانسان
الاماسي ...

فقط ، انصاف ايديكز ، انصاف ! سزه بونجه آتارنقيسه
براقدن . موزه لريكزي تزيين ايده جككز يرده طوپراقلا ايچنده
ترك ايدييورسكز ! ...

سز طرابلسي دكرسز برشيمي ظن ايدييورسكز ؟ بز
بو طوپراغك فيضندن مستفيد اولدق ، سايه سنده بو عمرانه موفق
اولدق . چاليشكز ، چاليشكز ! ،

نه بليغ ، نه فصيح خطابلر ، نه مؤثر ، نه علوي خطابلر !

*
*

لبده حقدده معلومات كافيه استحصالی ضمننده برچوق آتار عربه
مراجعت ايتدم ايسهده ، تذكره لايق تفصيلاته ظفرياب اوله-
مدم . فقط ، خرابه نك شكل حاضري تدقيقاته الويريشلي اولدوغندن
اكثر جهاتي كه زه ترك . اولدوچه بر فكر تاريخي ايدينه بيلدم :
بو خرابه نك اصل مركزي ، شيمديكي خمس شهرينك
ايچندن ناساحل ناحيه سنه قدر ساحلي اشغال ايدييور ، بر باشندن
ديكرينه اوچ ساعتدن فضله سورويور . ليمان وسرايلري
ومقاومتلي سور ومعدلري خمسك يارم ساعت مسافه سنده
كورونويور . اليوم موجود بولونان ، تخميناً يدي مترو ارتقاعنده كي
ستونك اطرافنه دقتله باقيه جق اولورسه ؛ غايت بويوك رقبونك
آياغي اولدوغني آكلاشيليور . بونك ، شهري احاطه ايدن سورك

قپوسی اولهسی بداهته قارشی انسان قرون سالفهنگ هیبتلی
منظره لرینی ملاحظه انساننده سبابه کنزای حیرت اولویور .
لبه ننگ ال زیاده رومایلر زماننده ترقیاته مظهریتی متفق
علیهدر .

لیمانک (۵۰۰) بش یوز مترو قدر نصف قطرده برداثره
داخلنده بولوندوغی . ریختیملرک تشکلاتندن اکلاشیلیمقدمه
وپالامار باغلامغه مخصوص دایکلی طاشلر ایوم مشاهده
ایدیلیمکده در .

بولیمانک آغزی شماله کشاده ومع هذا ، مدخلنگ طولاً
مباجلنی ملبسه سیله تاثیرات هوا یسه دن آزاده در . ریختیمک
بعض نقاطی ، سطح بچردن یدی - سکز مترو ارتفاعنده در .
مذکور پالامار ربطیه لرینک جسماته باقیلبرسه ، سفائننگ پک
بویوک مقیاسده اولدوغی شهه سزدر .

مدخلک صاغ جناحنده - حالا متانتی محافظه ایدن - بر
بنا وارددرکه ، بونک دشمن سرا کینه قارشی یاپیش برموقع
عسکری اولهسی محققدر . چونکه ، دیوارلری بر بچق مترو دن
فضله نمخنده در .

خسندن ساحل ناحیه سنه کیدیلر کن شیمدیکی قشله عسکرینک
بر آز اوت سنده ، یول اورت سنده ایکیشر اوچر مترو سر بننده
تملر مشاهده ایدیلیمور . بونلرک اما کن قدیمه تملرندن
عدی قابل اوله میه جغندن سبق ایدن تدقیقات ومقیاسات

نتیجه نده (لبده) سکنه سنک مقبری اولمانسده شبه قالماشدر .
چونکه ، بوتملرک اون — اون بش حطوه ایلروسنده طوپراق
آنیرکن چیقان دیوار دالتیله اوج مترو عرضنده وبش مترو
اوزونلغنده وایکی مترو ارتفاعده ربنا میدانه چیقمشدر .
کوشه سنده کی دلیکدن ایچروسنه دوغری عطف نکه تجسس
ایدیانه ، اوزرینک محکم کمرله مستور واورته سنده اطرافی
یوز اوتوز ساتمتر و قدر کینشکنده یوللرله قوشاتلش برقبر
کورلشدر . نه چاره که ، کیرمک محال اولدیغدن بوقبرک دیگر
اوج دیواری معاینه ممکن اوله ماشدر .

لبده نکه نواحیسنده کی ترلارده متنوع یوزوک طاشلری
الیوم بولونمقده در . بونلرکا کثیری مستوی و بیضی و محکو کدر .
سکنه سابقه نکه حکاکلقده نه درجه ایلرو کیتدیکی بدیهی ایسه ده
بونده اصل سزای دقت اولان جهت . اشکال غریبه در . مثلاً ؛
باش وانسان رسملرینک برر یادکار اسلاف اولسی احتماله
قریبدر . فقط ، بومیانده خروس ، ییلان ، طاوشان وینکچ
کی اشکالک موجودیتی اعتقاداته متعلق معلومات ویریور .
یعنی دین مسیحک انتشارندن — که اون دو قوز عصر — اول
یا یلمهش اولملری اغلیت درجه سنده بولونویور .

طرابلسک سکینه سافه سی

طرابلسده ایلك دفعه فینکه لیلر وبعده قرون مسیحیه
اوانلنده رومالیلر و متعاقباً جرمان جنسندن اولان وانداللساکن
اولشدر . (۵۳۰) بش یوز اوتوز سنه سنده یونانیلر استیلا
ایدرك بربریلرک تغلبنه قدر اوتورمشلردر . بربریلر اساساً
فلسطین نواحیسی اهاالیسنندن ایدی . ملکلرینی (جالوت)
قتل ایتدیکی وقت، مغربه هجرت و برچوق محللاره استیلا و نهب
و غارت ایتدیلر .

فینکه لیلرک ، رومالیلرک و وانداللرک نسلندن اثر قالماش
ایسه ده ، لسان بچنده کوروله جکی اوزره کله نرندن بعضیلرینک
بک متحرف بر صورتده الآن متداول اولدوغی عند التحلیل
اکلاشیلیور .

لسان

طرابلس اهاالیسنک لسانی اصلاً عربجه در . قبیله لر مواع
مختلفه دن ورود و توطن ایتدیکلرندن اصل بربری اولانلرک
کلامنده کی تخائف و غرابت اکثریا حل ایدیله میور . مع هذا ،
ملل قدیمه دن موروث کلمات الیوم محافظه اولونویور . شوقدر
وارکه ، کاملاً شیوه عرب اوزره محرفدر .

عربجه يي قواعد عموميه سيله بعدالتحصیل که لئله صورت
 سرستانه ده کوروشه منزله. مثلاً بوراده (ج) ی (ز) طرزنده او قورلر
 و بر فعلك او کنه (ما) ادات نفی کلنجه صوکنده مطلقاً (ش)
 علاوه ایدرلر : (مازانهش) کبی

(شنو) کیمدر، (اش) نهدر معناسنده قوللانیلیر و بناء علیه
 من هو یرنده (شنوهو) ، ماذا مقامنده (اش کن) دیرلر .

بوزمینده ده تفصیلاته حاجت کوروله مدیکندن نمونه اوله رق
 بر قاچ کلمه درجیه اکتفا قلنمشدر :

زوز یا خود جوز	=	اثنین	: لاتین ایله اسپانیول لسانندن
مانجاری	=	یمک	: روما
قیداش	=	کم	: اسپانیول
ماذال	=	داها	: مجهول
بروحا	=	منفرد	: (بروحه) ایسه عربجه دن
قامز	=	اقعد	: مجهول
دوغری	=	دوغری	: ترکیه دن
فیسا	=	چابوق	: عربجه دن
دیما	=	دائما	: »
بتو	=	دینار	: مجهول
قارموس	=	تین	: »
حافظه	=	هفته	: ترکیه لشمش اولان فارسیدن
خوش	=	بیت	: (خویش) ایسه لسان ایرانندن
پوققول	=	بالکل	: عربجه دن
حاصلی ، طرابلس غرب		لسانی عربجه نك	نوع دیکری

و کلماتک بر قسمی بربری و محرف اوله رق اجنیدر. هله (سودان)
(وادی) ، (با کرمی) ، (طومباقتاوی) ، (برناوی) ،
(نارکی) و (خامس) لسانلری کلیاً آیریدر . موسویلرک
بر قسمی عبرانیجه تکلم ایدرلر .

آلات وادوات زراعیه و اصول حراثت - باشلوجه محصولات ارضیه - لکبی سفاهتی

حبوباتی چفت ایله اکر لر . صابانلرک اکثریسی عصر لر
صغیفه سیدر ! [۱] یری قابارتمقدن ، تخم قاباتمقدن باشقه بر خدمتی
اولدیغندن اک چوق برقاریش عمقده قالان حبوبات نزول
امطار ایله سورمکه باشلادیغنده ، منطقه ایجابجه ، یاز قیش
حرارتی اکسیک اولمایان کونشک تأثیراتیه کسب بیوست ایدن
بو طبقه خفیفه ایچنده بعضاً یا توقف ایدوب چورویور و یاخود
(ییدین) اوله رق قورویور . برده سائر محللرده لا اقل درت
سنده بردخولیه [۲] اصولیه مساماتانلاندیریلان اراضی یوته جنی
صوبی تدریجاً تخیر طریقله ده حبوباتک کوکلرینه ویردیکندن
و بوضورتله ایکی یغمورینی اوزاسه بیله محصولاتی بسله دیکندن امک

[۱] صابانلر ؛ ضلع اسفلیسی برقاریشدن فضله عمدت اولوق و بو
اوجه اورته یاپیده بر بابوچک نصف قدامیسی قدر خفیف برغلاف
حدیدی که چیرمک اوزره ضلع اکبری الی سانتیمترولق مثلثاتدن عبارتدره
دوه لرله وحتى که چیلر ایله زرع ایدر لر .

[۲] دخولیه : یازین طوبراق برمترو قدر درینلکده اولوق
اوزره قازیلر . (آیریق) کی مضر کوکلر میدانه چیقسه جفتندن
اوصیچاقده قورور . طوبراغک آلتنه ترتب ایدن مواد نابه سی
شوضورتله میدانه چیقارکه ، هله اوسنه کی محصولاتی پک برکتلی اولور .
ردوسده زراعت مراقبلرندن بری ، یغمورلرک موسم تناقصی
اولان شباط ماهنده . بری دخولیه کورمش و دیگر ی یالکز

سایه‌سند استفاده ایدیلکنده اولدوغی حالده ، بوراده اهمیت ویریلماسی ، صابان یوزی بیله کورمین و بنا برین عاداتا تحجر ایدن آلت طبقه لری یوموری یوته میهرق ، سیل حالده تلف اولمسنی موجب بولوندوغندن ربو چوق ، نهایت ایکی قازیشلق برر طوبتک ایکی اوچ کون ظرفده محوینه بادی اولمقده در .

معلومدرکه ، هر درلو سعی بشر معقول و تجارب فنیه نقطه نظرندن مقبول بر اسلوب داخلنده جریان ایتمزه ، هم بیهوده یره یورغونلتی وهمده مطلوب وجهله انتفاع ایدیله مامه‌سنی منتج اولور . مثلاً ؛ دوزلتمک ایسته‌نیلن پردمیری (اکه) و مرمر ایله سورتتمک بیننده ، مشقت وانتظام جهتیله پک بویوک فرقلر واردر .

میاه جاریه نیک فقدانندن دولایی زمینی - سطح بحره کوره - الویریشلی اولان اراضیده یتشدیریلن سبزوات ، قویوصولریله اسقا ایدیلیر . فقط ، حالا اصول عتیقه اوزره چه کیلن صورلدن اوقدر واسع مقیاسده استفاده ایدیله مامکدر . ناصل ایدیلسین ؟ مثلاً ؛ یدی مترو درینلکننده کی قویوک اوزرینه برر طرفی

صابانله سورولمش ایکی نارایه - عین جنسدن اولق اوزره - صو ایله ملوه و آغز لری طیقالی برر دستی کومه‌ره . نیشان اوخرنده لدی الماعینه ایکنجیسنک کاملاً بوشاندینی و برنجیسنک ایسه هنوز یاری به قدر طولو بولوندوغی کورولور .

بو عملیه دنده اکلایشیلورکه ، دخویه اجرا ایدیلن طوبراقلر ، رطوبتی محافظه ایتمکده و چفت سورمکله اکتفه قیلنا نلر ایسه چابوچق فورودیفندن بوسبیله فائده لری داها آز کورولمکده در .

عمودی و دیگر جهت‌های مردیون طرزنده و تخمیناً ایکی بوچوق
متر و ارتفاعنده دیوار لر یایش و تپه لرینه بر آجاج وصل ایدیلرک .
اورته لرینه اون بش ساتمتر و نصف قطرنده مرتکنن مقارنر
آصیلمش .

بو مقاره یه بر ایپ که چیریلرک ، اوچنه سکز - اون اوقه
آغیر لغنده (دوه واك صاعلامی که چی دریسندن معمول) بر
قیربه باغلیدر . ایپک دیگر اوچی ده بر اینکک باشنه مربوط
اولوب ، اوتوز درجه بر میلان ایله درینلشن خصوصی بولک
نقطه منتهاسنه اینک و اردیغنده طولان قیربه مقاره نك قیرنه که لیر .
مقاره نك تحتده ینه باشقاجه بر اودون موصول اولدوغندن
بونک اوسته اوطوران قیربه کوچک حوضه بوشانیر . بعده
اینک عودت ایدر و قیربه ده قویویه اینر . مع مافییه اینکک صاحبی
دخی عین منوال اوزره کیدوب کله یه مجبوردر [۱] .

شوکلفت بش دقیقه دن فضله جه سورر . ایمدی بش دقیقه ده
حد اعظم اعتباریله (۵۰) اللی اوقه صوچیه سه ساعتده (۶۰۰)
اللی یوز که کونده (۷۶۰۰) یدی بیک آلتی یوز اوقه دن عبارت
قالیر .

حوضار ، مدت قصیره ده خدمت ایتمک اوزره پک چوروک
یابیلیر ؛ دیوارلری ، کوچوک طاشلرک کیتلی چامور ایله
قاریشدر یلسندن میدانه کلیر . عمق لری ، انجاق (۷۵) یتمش بش
ساتمتر ، عرض و طول لری (۵-۶) بش آلتی متر ودر . صو

[۱] بوکا (مکیک دولابی) دیمک ظن ایدرم که موافقدر !

یوللری کورەنک اولدیغندن کلید و او جاقلره طوپراقدن مصنوع
آریقلره ایصال ایدیلیر .

بونک ایچین ، بردونملک یری اشغال ایدن سبزه وات —
حتی کیجه لری بیله چالیشمق شرطیله — ایکی اوچ کشینک
سعی متمادیسیله حاصل اولور . طوق بشرک فوقنده ، چه فائده که
درد معیشت الجاسیله ضروری حکمنده اولان شو ورزش
جانکداز امید ترقی نی سوندورن مشکلاتدن معدوددر .
هر خصوصده تکاملات مستقبه یی تأمین ایده جک شی
حالا تعقیب ایدیله جک اصولک درجه استعدادیله توأمدر .

*
**

اهالی به نمونه ترقی :

بوندن (۱۰-۱۵) سنه مقدم (ردوس) آطه سنک قصبه سنده کی
بغچه لر «تعبیر محلی ایله: یالکز سبزه وات ایریشدیریلن برلر» قووه
وسنبلی وار وشو کی باصیق محللارنده ایدی .
حالبوکه ، بو قیل اراضی اکثریا قوملی وغیر منبت اولدیغندن
وازین جمله ، برمترو قازیلنجه آجی صوچقان اراضیده آغاج
ایریشدیرمک عدیم الامکان بولندیغندن ، او قدر استفاده ایدیله مزدی .
برده مرسین داللرندن اورلمش ، قویونک آغزنده کی چرخه که-
چیرلمش ایپه مربوط ، طوپراقدن معمول لاووتالره وغایت
جسیم دکر منلره صوچقارلدیغندن بویله قابا وروز کارلی زمانلرده

توقیفی مشکل دکر منلر یوزندن نفوسجده فحیح تافات وقوعبو۔
لیووردی . صوکره ، طولومبا میدانه چیقارلدی . اولجه
نمونه اولهرق برقاچ کیشی طرفندن کتیرلدی ، رغبت عمومیه بی
قازاندی .

ایشته شیمدی قویولری اوتوز - قرق مترو عمقنده اولان
ووقیله یالکز جوبات زرغنه مخصص بولونان ترلالر بررکستان
حالی آلمشدر ؛

واپور ، موقع مخصوصه دمرلدیکنده انسان (آمنی ته آتر)
طرزنده کی بوشهر دلنشینده ملتیم (غرب) روزکارینک هوبوب
مهادیسيله دونن بیکلرجه طولومبا دکر منلری قارشینده حیران
قالیور . مع هذا ، اون - اون بش مترولق قویولرده دمیردن
دولابلر قونمشدرکه ، طرابلسک مزاج هوایسنه یاراشان
بونلرکده خدمتی بک بویوکر .

یکی (اینج) قطرنده کی سیلیندیرلر ایکی دفعهده اوچ اوقه دن
فضله صو چیقاریر . دکر من اساساً خفیف اولدوغندن دقیقهده
- وسطی اولهرق - اوتوز دفعه دور ایدرکه ، لدی الحساب
ساعتده (۲۷۰۰) ایکی بیک یدی یوز ، اون ایکی ساعتدهده
(۳۲۴۰۰) اوتوز ایکی بیک درت یوز اوقه ایدر .

شوقدر وارکه ، لاووتالی دولاب ایله دکر منلی طولومبا
هریرک استعدادینه توقف ایدر . بونک ایچین ، طرابلسه اک
زیاده الویرمچک ، دولاب وسیار دکر منلی طولومبالر در .

طرابلسك هوا وصوينك ، كيميا مئابهنده كى طوبراغتك
استعداد فوق الغايه سنى تقدير ايجين ، محصولاتنى كورمك كفايت
ايدر : سبزواتدن ؛ هله طوماتر ، باميا ، بطليجان ، قباق و يتمش -
سكسان اوقه لق قرمزى قباق

ميوه لردن ؛ قاربوز ، اوزوم ، قايسى ، انجير ، آيوا ،
شفتالى ، نار ، قاوون و آرمود بك مكميدر .

قاربوز لردن اون - اون بش اوقه لق قسمى غايت خوش
اولدوغى كى (غل آوى) نامى ويريلن بيضى الشكل ، يشيل
قاوونلرك - حلاوتى شايبسته تذكاردر .

خورمالرك باشلوجه انواعى بروجه آتيدر :

۱ -	فزانى	آچيق قرمزى ، بيضى الشكل
۲ -	حلاوى	» ، » ، »
۳ -	لمسى	» ، » ، انجه اوزون
۴ -	هره	» ، » ، اوزون
۵ -	ام فيتتى	» ، » ، »
۶ -	خندارى	» ، » ، بيضى الشكل
۷ -	ظابونى	» ، » ، »
۸ -	عامى	» ، » ، اوزون
۹ -	سوادى	سياه ، بيضى الشكل
۱۰ -	قلب مردوق صارى	، ماث
۱۱ -	بكرارى	اچيق قرمزى ، بيضى الشكل

عربانك غذای یكانه سی، خورمادر؛ موسمنده قوروتوب
باصدیریرلر و برسنه كامله ده بونكله دفع ضرورت ایدرلر! سودك
مبدولیتی زمانسنده آیران ایله برابر یرلر [۱] احتیاجات بو
مرکزده ایکن همان اون بش سنه دنبری تعمم ایدن و کتدجه
فائض مرکب حسابی کبی آرتان لکبی [۲] عشرتی خورما

[۱] آیران؛ آناطولیسه یا بدقلری کبی یغورندن ده کلدر.
سودی ایکی کوچوک قره ایچنه قویوب آصارلر و اوچلرینه برر ایپ
باغلاهرق ساعتلرجه چاقالارلر. سود بومنوال اوزده قویولوب بر آر
اکشیر. معافیله، لنددر.

[۲] لکبی؛ لکی طرزنده دخی زمانزددر. کویا اصلی «بکا
لابق اولدی و یاخود یارادی» معناسنه کلن (لاق بی) ایش. رنگی
بیاض و عین مقدرده صو ایله قاریشدیرلش سوده بکزر. صورت
استحصانه کلنجه؛ حجام نامنده کی متخصصلر طرفندن خونما آغاجلرینک
دلیری کسلوب تپسی آچیلیر. آغاجک مابه الحیاتی اولان دم نبایسی
مذکور یاره دن صیزار. آلتنه آصیلان اون - اون ایکی قیه جمنده کی
دستی اون ایکی ساعت طرفنده طولار. صباحلین طاتلی و پک لندیددر.
فقط، چاپوق تخمض ایتدیکندن (بوزا) طعمنده برعشرنه منقلب اولورکه،
قوه سکره سی مؤثردر. اگر طول مدت لکبی استحصال ایدیلیرسه،
آجاج قورور. مدت معینه سنک حلولی متعاقب براقیلیرسه سورهرک
حیات نازه بولور.

جمله تحقیقانه کوره: سنه ده تخم ایدیلن بیکلرجه آغاجک بشده
ایکیسی مطقا قوروبور، واقعا انسان شو عملیه بی چشم انصافه الهجق
اولورسه بر جنایت قدر تأثیر ایدر. اماغریدرکه، خسته لاشمش،
اختیار لاشمش بر خورمانک لکیسی فقط، صورت معتدلانده
آلتیرسه، بالآخره یکیلرور. معافیله، بویوله مستفید اولاتلر اندردر.
چونکه آز طعم چوق زیان که تیر بر!

محصلتی تقلیل اینکده در . بوسیله مبنی ، وقتیه ولایت مجلسی اداره سنجه ، تحجیم ایدیه جک بهر آجاج ایچین (۱۵۷) یوزاللی یدی عروش رسم النسنه قرار ویریلش و بورسم فواند عمومیه ایله لیدی المقایسه آجاج صاحبک صفرالید قاله جفتی تصریح ایتدیکی حالده « المرأ حریص بمانع » مدلولنجه ینه رغبت منقطع اولماش و بالعکس آرتقمده بولونمشدر !

لکبی مبتلا لری برر عبرت مجسمه در ؛ قرق سکر ساعت آچ قالمش اولسه لر بیله تسأل طریقیه اللرینه که چه جک بش - اون پاره ایله همان میخانه یه قوشارلر . میخانه لرده کی لکیلر ، مطلقا اون وسائر مواد متخمنه ایله مغشوشدر .

خورمادن رافی ده استحصال ایدرلر . غر دوسی حیله لی اسپرتو درجه سنده یوکسک اولدیغندن (یوخا) عبیر ایدیلن بویچکی برنوع سم قاتلدر .

معلومدرکه ، سفاهت یا جنت و یا خود فرط جهالتدن که لیر . بزبونقطه ده کی محاکمه من نتیجه سنده هر ایکسینی ده موجود بولویورز . چونکه ، بویچاره لری بدایه عشرته سوق ایدن ؛ جهالت مطلقه ، دهشتلی بریوقمزلق و پریشانلغه رغماً اتحار طرزنده انهماک ایتدیرنده ، جنت کؤلیه در . افراد ملندن بری کندینه مالک اولمازسه ، حق وصایت اوملنک قوه عمومیه سی دیمک اولان حکومتیه راجعدر .

فی الحقیقه ، نصیحت دیکله یه جک قدر عقلی قالمایان بروطنداشمزی

کوروئجه ، اغماض ایتمهز ، نه شفقت انسانیه ونه ده محبت
ملیه یه یاقیشیر .

واقعا ، قانون اساسی نظر نده هرکس حردر . فقط ، غیر
اختیاری اولان براتخاره ، موجب سوء عبرت ومنبع انواع
سیأت احواله حکومتک مداخله ایتمهسی سلامت عمومیه خادم
وظائف مقدسه دندر .

پک اعلا ا کلاشیلپورکه ، تجریم نقدی مشر اوله میور .
آغاجلر تلف ایدیایور ، عشرت یوزندن سرسریلرک عددی
آرتیور ، سرسریلر چوغالنجه ، خرسزلق کبی جرائم تزیاد
ایدیایور . شوخالده حکومت وظائف مترتبه سنی ایفایله میور .
قانون ، تعقیم اجراءات ایچین ده کیل ، ملتک سعادتتی تأمین ،
سفالتک ، ضرورتک اساسی محو ایتمک ایچوز . وضع بیورلمشدر .
زمان قانونه ده کیل ، قانون زمانه تابعدر . بناء علیه ، سفاهت
وسفالت معروضه نك باشقه برتدبیرایله اوکنی المغه قانون مساعده
ایتمیورسه ، مقام جلیل ولایت اسباب نظامیه سنی استحصاله
بذل مروت بو یورملیدر .

خمس لوانسك احوال عموميه و اصول اداريه سی

« اعتذار ؛ بردارنه بی مرکزندن اعتباراً توصیف ایتک »
« قواعد کلیه دن ایسه ده ، مبدأ سیاحتیم خمس لوانسی اولدوغی »
« ایچین بورادن باشلامغی مناسب تلقی ایتدم »
بنغازی حدودندن باشلا یه رق ، مرکز ولایتک صاغ
جناخنده کی (جفاره) ناحیه سنه قدر تخمیناً (۳۰) اوتوز کونلک
بر ساحلی اشغال ایدن خمس لوانی جسیمنک احوال عمومیه
و مزایای معطله فطریه سندن لایقینه بحث ایتک آیلرجه و بلده
سنه لرحه طولاشمغه ، تدقیقات عمیقہ اجرا ایتک متوقفدر .
اکثر ولایاتمزدن بویوک اولدوغی کبی سیاسة دخی غایت اهمیتایدر .
(قوغه لق) تعبیر ایدیلن واکثر یا صولاق یرلرده کومه
کومه میدانه کلن ، اوجلری سیوری و عادتاً تیغه بکزه بن اوتک
جنس نازکی اولق اوزره (خلفه) چیقار . مرکز لواده (درت)
وظلین قضاسنده بر فابریقه سی واردر . عربان صباحلری دوه لرینک
اوررینه موضوع شبکه [۱] لر ایچنده کتیروب ید واحده
صانار لر . بهر یوکده اله کچهن یاره نک مقداری چه کیلن زحمته

[۱] شبکه نک خلفه ایله طولو اولدوغی حالنده کی وضعیتی ، مرهین
دالارندن یاپیش فقط یا صدیق کبی قابل الانخنا طارق کومسنه بکزر .
هرلیکی اون ساتمترو مرهبنده و بالقی آغی اور کوسنده در .

قطعیاً دگر ؛ ایکی اوچ کونلک یرلرده ال ایله یولوق ، صوکره
دوهیه یوکلوتوب که تیرمک یدی ، سکز کونلک برامکه محتاجدره .
آلتی یدی سنه مقدم یارم وبر ساعتک مسافه لرده پک مبدول
ایمش . دائماً یولوق ، کوکلرینی حوایتدیکندن سنه دن سنه یه
اوزاقلق آرتیورمش .

شیمدی یالکز بونکله اداره معیشت ایدنلر عجبا نهایت
فقلی ممکن اولمایان بر موقعه واردقلرنده نه حاله کیره چکدر ؟ ؛
الرنده اراضی یوق ، اولسه ده غیر مطرد یاغورلرله مقدراتی
صینامغه مساعد واردات سائرلری یوق ، دیکر لرینک اراضیسنده
کونده لکله چالیشمق امکانی ده یوق ! هرتممول قازین طوقه
چالیشیر برسوری خدمتچی ایدمش ، ضرورت اطرافی قوشا تمش !
اساساً بوولایتک ثروت عمومیه سی پک عجبدر ؛ الله
ایسته دکلرینی موجب حیرت بر صورتده زنیکن ، متباقلرینی ده
کرداب فقر وفاقه نیک تاقع رینه القسا ایش . سببی نه در تدقیق
ایده لم : باخصوص خمس لواسنک اخراجات ، ادخالات و تجارتی
داخلیدر [۱] . برملکتک باب ثروتی ، دیمک اولان لیمان
واسکله سی مفقود ، خارجه اختلاطی محدود ، مجرای اخراجات
مسدود اولورسه ، فقرانک طوتوله جفی دام سفالت ، اغنیانک
نیجه احتکاریدر .

بچاره فقیر ، زرع زمانی کهلمش ، اکه جک تخمی ، آله جق

[۱] . صراطه قضای مستننا طوتولاییلیر ایسه ده ، آتیا ایضاحات

مؤسسه سی ویربله چکدر .

پارسی یوق. ایکی لیر اقیمتمده کی اهرانی موقع هجر یسنده صاته جق؛
زبونکشانه و متحدانه استغالرہ معروض. وقت که چپور؛ چوق
دوشونسه ، عاٹھسی بوسبوتون آچ قاله جق . فقط ظالم درت
مجیدہده اصرار ایدیور ، بر آغز قوللانان دیکر لری ایسه
(قصدآ) اوچ مجیدہدن بحث ایدیور . نه چاره ، باشقهده
آله جق چیقمیور ..

ایشته ایکی لیرالق برمال سکسان غر وشه کیندی! اه احسان
ایدرسه ، موسم حصادده آنبارینه آرپه دوکوله جک ، لکن
شیمدی الله او وجوده نه وارسه توکندی ...

نهو حالیدر؛ یاغ ایستر، طوز ایستر ، هرشی ایستر. بکله مک
اولماز؛ بقاله بویون اکلی ، اوچ قات فیئاتله ویرمیه آلملی !
عجبابویله دهشتلی بربحران معیشت قابل تنظیم و اصلاحیدر؟
اوت، هرامیدی محو اولمش، موازنه بیتیهسی بوزولمش برحیات
تجلی ایتدی .

فقرانک مبتلا اولدوغی بوداء عضالک نتیجه سنده بر اثر ترقی
کوروله بیلیرمی ؟ هیهات !! .

زراعت بانقہسی اقر اضآندہ بولونویور مش. بونی ده تحلیل ایدم:
هر قبیله نك شیخ و هیئت اختیاریهسی زمان اقر اضده حکومتہ
کلپور ، فقرانک نامنه اوله رق کفالت قویہ ایله بعد الاستقرار
طور به لره طول دورولان پاره لره مظفر آعودت ایدیور. (مغلوب
کیم؟) . مثلا؛ زید حسابنه (۵۰۰) بش یوز غر وش آلمش،
یاریسی ویریلسه نه بویوک انصاف ! تحصیلات میعادى حول

ایدیور، مستقرض صقیشدیریلیور، اخبارنامه کسیله رك دوه سی
ضبطایدیلیور. کرچه انجاق (۱۰۰) یوزغروش آلمش اولدوغنی
اثباته مهیا. فقط، قید مع فائض بش یوز کسور ایسته یور. سند
صاغلام؛ دوه الدن کیدیور، بعدالتنزیل (۱۰۰) یوزغروش
قدر برشی آرتیور.

زید آله جقلیمی چیقیور؟

خیر، داهاحساب بیتمدی؛ خانجی مصرفی تام درت مجیدیه.
دیمک اولویورکه، برمجید قالیور. زواللی زید، صاغ انده
بوجید اولدوغنی حالده، اگسه سنی قاشیه رق مترددانه آدیملرله
کیدیور!

واه بیچاره واه! بونک ده دولابی قیریلدی ایواه!...

چونکه، دوه سی آندی، ضرورتنه آگاه اولان سلمجیلر
لاشه آرایان قارغملر کبی اطرافنی صارمش، آچلق سائقه سیله
کوندن کونه نه و بوشانیور. نهایت، چولوغنی، چوجوغنی
براقوب قاچیور. چوجوقلر سوقاغه دوکولویور، دیننجیلکه
باشلا یور.

حق الانصاف دوشونه لم، بو آتیشک صوکی عمرانمیدر؟

شیمدییه قدر طرابلسده عسکرلک جاری اولسه ایدی،
اهالی کوزینی آچار، ازیله منک چاره لرینی دوشونه بیایدی.
فقط، دوغدوغنی محیطدن خارجه چیقمامش، کندی کویندن
باشقه یریلیمور، هیچ برشی بیلیمور.

اون بش کونده بردر سعادتن کزید وبنغازی طریقیه کلن

ایتالیا و پوری خمس لواسنک یالکز مصراطه سنه اوغزار .
بوده ، هوانک مساعده فوق العاده سنه منوطدر . لوا مرکزی
ایسه خلفه فابریقه لرینک دودوکار یله متسلی اولور !
لیمانسز مملکت ، روحسز جسد کیدر .

نفس خمس

خمس مرکزی ، محدث برشهردر . غایت هوادار اولمغه
برابر اپی راطبدر . باشلوجه (شرقی ، غربی ، قبلی و بحری)
نامرلیله درت جهندن اسر . فورطنه لی زمانلرده توزك هوا
ایله قاریشمه سی یوزندن اورته لغی مرمره دکزینك کشف
سینسی آکدیریر درجده برظلام شدید قایلار .

ساحل نامی ویریلن و خمس ایله طلئین قناسی بیننده تقریباً
یدی ساعت قظرنده برمحیطندن عبارت بولونان ناحیه ، مرکز
لویاه مربوطدر . مدیرك وظیفه سی ، منحصرآ انضباط
و تحصیلاتی تأمین و ایفادر . خمس دوغوران بوناچیه در؛ مجلس
اداره لوا و بلدیة اعضاری و بلدیة رئیس و اغنیانك همان هپسی
ساحل سکنه سندندر .

ساحل ؛ کرامات کثیره و مآثر شهیره نك صاحبی (سیدی
مفتاح) حضرتلرینك قبر منیرلریله مشرفدر . وقتیه مخفی
ایکن (سیدی عبدالسلام الاسمر) حضرتلری طرفندن اظهار
بویورلمشدر . شویله که ؛ را کب اولدوقلری آتک ایاغی اورایه
ماصدیغنده یردن چیقان معنوی برصدادالئیله « قازیکز . چونکه
بوراده قبرولی وار ! » اخطارنده بولونمشلر و نیته کیم ، آچوب
بولمشلردر . ساحللیلر غایت حرمت و ملازمت ایدرلر و امثالیه
برابر بوکا « شیخک آتی چیقاردی » دیرلر ایسه ده کرامت مر
حاله را کب کرامت مصاحبکدر .

خمسده موجود وپك محدود اولان اينه دن برق اچي مقدمه
مدنيتي كو سترمكده و فقط ، اولانجه مزيتي ده بوندن عبارت
قالقده در ؛ اون بش ، يكرمي دكانك بر قسمي خالي ، بر قسمي
قهوه (تعمير ديكرا له سفاهتخانه ، و ديكرا لري ده بش پاره لق بر شيئي
قراق پاره يه ساتان فرصتجيلرك آرامكاهيدر . قوجه مان بر لوانك
مركزي اولدوغى حالده ، مع التأسف ، منتظم قصابخانيسي ،
چارشو كله سنك معنای مطلقنه دال بر موقعي يوقدر ؛ جمعه
وبازار ايرتسي كونلرنده قشله عسكري اتصالننده كي - اطرافى
ديوارله چوريلش محله - بازار قورولور ؛ هر كس بر قاچ كونلك
سبزه وات و ما زمه سائرسنى كمال تهالكه آير . ات بولنورسه
اوجوز بهالى ديمه رك نه اعلا ، يوقسه ؛ يمو رطه يه مراجعت
ضروريدر .

دكزي غايت انكين و متلاطم اولدني اچين ، هر كون
بولونامازسه ده ، بالغنه مبذولدر دينه بيلير . اكرتيسي مرجان
واوجوزدر . سبزه وات بغه چلري پك آز ، يتيشديردكلري ؛
(قصب) تعمير ايديلن كوچوك طاري و (صففصفه) دينيلن
يونجه اوتيدر . خورمالردن غيري اشجاري مفقوددر .
ساحل ناحيسي ايسه ، كاملاً مختلف الاجناس خورمالرله
مزين اولدوغى كبي اشجار كونا كوني وبالخصوص يشيللكلري
شايان تماشادر . اهاليسي اكرتيته مكرم ومسافر پرورددر . شو
قدر واركه ، قبائلنك چوغى نفوسده تفوق و منافست ايله
بر برينه صووؤقدر . بونك ده منشاى ، ايشسزلك و محلى حكومتنده كي

بعض طرفگیرانہ یولسزلقدر . دوغریسی شو حال اسف اشتمال ،
اشراف محترمہ نك نجابت وسماحتی ، کیاست وشجاعیتلہ قابل
تألیف اولہ میور !

بر بردن انتقام اخذی ضمنندہ حکومت قپوسندہ یورولمق ،
ایشی کوچی براقوبدہ اوغراشمق حقیقہ بر صاحب وقع ووقارہ
یا قیشدیریلہ ماز .

جناب حقک موجودیتہ ، تکفل بو یوردینی عدالتہ مقابل
اوج آلمق ہوسنی بسلمک متدین بر اسلام ایچین پک یا کلش
بر حرکندر . - دنیادہ عفوایلہ معاملہ ایتمک قدر لذتلی بر معادلہ
اجتماعیہ تصور ابدیلہ مز .

حدتک اعصابہ ویردیکی اثر تزلزل سوقیانندن باشقہ برشی
اولمایان (انتقام) نتیجہ اعتباریلہ موفقیت دہ کیل ، بالعکس
انہزامدر ؛ بوکون درت دیوار آرسندہ ، انواع سفالت ایچندہ
کورہ کہ محکوم اولان برزو اللینک دقیقہ طرفندہ کی خطاسیلہ
چکدیکی آلام واکداری دوشونولہ جک اولورسہ ، بویولہ کی
حرکتک شجاعندن دہ کیل ، جہالتدن ایلو کلدیکی پک اعلا
اکلاشیلیر ؛ آتی بر جرئت ، وطنداشمزک قانی دوکدورویور ،
انسان قاتل اولوبور ، محبسردہ چورویور ، اولاد وعیالی
سورونویور ، بونجہ مہصوملرک امیداستقبالی سونیور . والحاصل
انتقام قدر شدید بر صرصر فلاکت انجام اولہ ماز .

فقرانک مسلکنہ کلنجہ ، بوبحث سورکلکی قہقہلرہ
شایستہ در . دیہ بیلیرم کہ ، حقلی حقسنز ہر شکایت وسیلہ سیلہ

حکومتک درجہ انتہائی صیماق ایسٹرلر! ... مثلاً ، درت
ساعتک بریدن مرکنہ سبزوات یوکلہ توب بازارہ کہلمش ،
شوصورتہ یدندہ بش غروش طویلانمش ، سو قاقده برنج
غزویسنک اوزرینہ اوتورہ رق ، اوکنہ (حضرت نوح)
زمانندن قلمہ دیوبت ، وقلم یرینہ ده اوچی سیوری قامش قویمش
عرفحالجینک نزدینہ قوشار . درت ماہ مقدم دیگر قبیله نک
افرادندن برینک صرف ایتدیکی محل ناموس سوزدن دولایی
مطالعہ قانونیہ سنی صورار (!؟) عرفحالجی بالطبع پاره قوپارمق
طرافداری اولدوغندن وار قوتیله جسارتلندی ریر . همان پاره سنک
بشده ایکسیله پول آلوب کہ تیریر ، براوقدرده عرفحالجی یه
ویریر .

مندرجاتی ، رؤیاده کی کابوسدن شکایت کی اولان بو استدعا
- عائدتی جهتیه - محکمه یه حواله ایدیلنجہ ، کمال مایوسیتله
ومتباقی قرق پاره لق برکار ایله کویینه عودت ایدر ، بونک
فکرنجہ ، حکومت اکر التزام عدالت ایتسه ایدی ، مشتکا
علیمی همان کہ تیرتوب حبس ایدہ جکدی . نه واهی افکار !!

(خلفه) فابریقه لری ، متفنن عملیه محتساج اولدوغندن
بوسایه ده اجنیدلر کیسه لرینی طولدور مقده ومع التأسف فقرای
محلیه ایکی واک نهایت بش غروش یومیه ایله طلوعدن غروبہ
قدر چالیشمق وبریر یله قطعاً کوروشمه مک وهیچ دیکنما مک
یولنده طوق بشرک خارچنده برقید اسارته تابعدر .

آه بو استبداد شکم ، نه دهشتلی بر مصدر درد و المدر !

انسانك حریت شخصیه سنی غضب ایتدیریر . هر درلو مشاق
ومزاحمه قاتلان دیریر ...

خمسده بر مکتب رشدی ایله ایکی مکتب ابتدائی واردر ،
بری ذکور و دیکری انا نه مخصوصدر . فقط ، هیچ بری
رغبت عمومیه یی قازانه مامشدر . زیرا بنالرك طرز انشالی
پك عادى ، احتشام معارفدن عادى اولمغله برابر شیمدی یه قدر
حکومت برکونا اثر تشویق و ترغیب کوستر مامشدر ! مع هذا ،
مکاتب رشديه نك وجودندن استفاده ایده بيلمك ایچین ، مرکز
وماحقانده کی ابتدائی مکتبلرك طرز مطلوبه افراغی درجه
وجوده در . حالبوکه ، دائرة مشروطیته داخل اوله لی ایکی
سنه که چدیکی ومعارفك هر درلو احتیاجاتمزه مرجح اولدوغی
زبازد بولوندوغی حالده ، هنوز حکومتدن همت کوروله مامسنه
قارشى لسان ملته اضافتله بویوك برتأسف ایتمکدن کندمی
آله میورم .

مقام ولایت جلیله دن نمونه چفتلکلی حقیقده مرجعه یازیلیور ،
« بوکا لزوم یوقدر . اولا معارفی یولنه قویلم » ديه غزته لر
تنقید ایدیور . بر آزانصاف ایده لم ، بوملت ، بووطن ثمره سی
کورولمین لاف و کذاف ایله می ترقی ایده جك ؟

* *

خسته خانه یه نقل کلام ایدیلمجه : حقیقه بویوك ومظنن
برصورتده انشا ایدیلمن بوبنا ، نه قدر سزای تقدیر ایسه
اونسبتده ارباب حمیتی مجروح الفواد ایدیور :

ایکی یوز مترو ضلعندہ مربع بر محیطك ایچندہ در ، بر بردن آیری اولہرق ، باشلوچہ اوچ جسم دائرہ یہ منقسمدر کہ بونلردن بری کو یا مأمورین طیہیہ ، دیکری علل ساریہ واوچنجیسی دہ امراض عادیہ مصابلینہ منحصر در . وقتیلہ قویو ، حوض یابلمش وسوبسو چیچکلر میدانہ کہ تیرلمش واورتہ یہ روحفزا بر قریہ یابلمش ایسہدہ افسوس کہ ، غیرتسز ، مخرب ، قانسز اللر ہپسنی متروک بر حالہہ بر اقمشدر .

شہہسزدر کہ ، دنیاہہ ہرامک ، ہرمصرف بر منفعت تأمینی مقصدیلہ اختیار ایدیلیر . نتیجہدہ فائدہسی عقیم قالان بر اثر ایسہ تأسفی داعیدر . اساساً خمس ، بو قدر کفتملی برخستہ خانہیہ محتاج دکیل ایدی . چونکہ ، (کمالات ایلہ کمالات) اولہمیہ جفندن وعلی الخصوص تمادیاً اوتورہ جق بر ہکیمی بیلہ بولونہ مدیفندن یالکز خستہ لری طولدیر مقدن نہ چیقار؟! ؛ بری مہلک چییان چیقارمش ، خستہ خانہیہ التجا ایتمش . ہکیم بعد المعاینہ یاروب علاج قومیش . اقشام اولویور ، ملحقساتدن - ایکی کوندہ واریلہ میان - برینہ مقبول معاینہسی ایچین کیدیور . درت بش کون کجکیور . صارغی آچوب قاپاتان بولونمیور ، تداوی بالعکس تہلکہی آرتیریور . ایمدی بو مدبب بنادن ملت نہ فائدہ کورویور ؟

بر ستاویہ بکز تیرسہک ظن ایدرم کہ ، خطا ایتمش اولمز ؛ طیشارودن باقیلیرسہ ، مکمل بر تداویخانہ ، ایچنہ کیریلیرسہ ، بیروح برہیکل کبی ساکتانہ !

حکومت قوناغك اتصانده اولدقجه واسع برجامع شريف
واردر . حقیقهٔ یرنده ومکمل برصورتده انشا ایدلمش ایکن
منارهسی یارم اولهرق بر اقلمشدر !

(خلفه) فابریقه لرینک شمالنه مصادف ساحلده برده بلدیه
کوشکی موجود اولوب انی اهتمام ایله وجوده کلن بو بنای
دلآ را دخی کهنه لشمش ، ییقلمغه یوز طوتمشدر . بوده بعض
ارباب همتهک احتیاجات حاضره نی تقدیر ایدمسندن منبعث
بر زیاندر . واقعا عمرانه خدمت ایدیش . فقط ، نه یه یازایه جفی
دوشونوله مامش . کیم بیلیر قاچ یوز لیرا بر هوا اولمش کیتمش ؟
حکومت قوناغیله بلدیه وسائر دواثرک ابنیه سی پک ده عادی
ده کیل ایسه ده ، افراد ملتی محو ایتمکدن باشقه بر خدمت
کورمین حبسه خانه اسکین قلبری بیلهرفته که تیره جک دهشتلی
بر میقروب سرکیسیدر ؛ هوا آماز ، شدت حرارتدن دورولماز .
ازدحامی حد غایه ده ، نظافتدن عاری بر کرداب پراضطرابدر .
وقوعات مرضیه یه نظراً ؛ برایکی آباق توقیف نتیجه سنده کی
تورم ، اعدام ایله محکومیت درجه سنده در !

مناجات وجدانیه :

- « ای مشروطیوران ملت ، ای زمامداران حکومت ! »
- « سزه بوزهرلی مغاره نی (قهقهه) زندانی نه تشبیه ایدهرک »
- « عرض ایلیورم ؛ بوظلامخانهٔ مقتل آسا ، بودور استبداد »
- « ظلمکاهی ، تخلیه وابطال ده کیل ایادی حریت ایله هدم »

« واستیصال ایدلیدر ؛ نیجه برائت ایتمش معصوملری مقبر ،
« شهادته کوندرییور ، ملتی تأدیب ده کیل تسمیم ایادیور .
« ایچنده یانانلر ، بزم کبی انسان وعینی طوپراق اولادیدر ،
« نیجه اولیانک ده احفادیدر . قانون اشکنجه بی قالدیرمش .
« بوراده ایسه ، اک خفیف برجزا ، میقروبلر ایله اولدورمک ،
« شکلنی آلمشدر . »

« مرحمت ایدیکز . چونکه ، جناب حق محکمه کبراده ،
« یاقه لر مزه صاریله جق اولان بو معصوملرک حساسنی البته ،
« صورده جقدر . سلامتسر سعادت اولماز ، احما ایله احیاده ،
« بریرده بولوشماز . »

« ایشته رحکومت لواکه ، مشروطیتی تأسیس صورتیله
« تأمین سعادتته چالیشیور . ایشته عین بنانک آلتنده برعمان
« بی امان که ، قرداشلر منی قره طوپراقلره سوق ایدیور .
« بو استرحاماتم نیجه بروظیفه اساسیهدر . زیرا هر فرد ابنای
« نوعنی دوشونمکله مکلفدر . »

*
**

خمس لواسی ؛ مصراطه ، ظلتین ، مسلاته وسرت نامیله
درد قضا و طاورغه ایله ساحل اسمنده ایکی ناحیه نه نظارت
ایدر . یوقاروده عرض ایدیلدیکی وجهله هیئت عمومی سنی
دولاشمق ایچین کله جک طشره لی بی واپور ، طرابلسدن مقدم
مصراطه چیقارده جغندن ، مصراطه دن اعتباراً کشت و کذار
صورتیله تدقیقاته کیریشه لم :

مصر اطه قضای

و اپور بر میل مسافه ده صورت مترددانده دمیر لر . اولدجه
مقاومتلی صندال لر واسطه سیله یاقلا شیر . ساحل ، قوملق و دکز
اوتلریله غیر منتظم اولدوغندن ، صندالک بوردوسنه کلن « یالکز
قیصه کومسکلی ! » عربلر دن ایکیسی قوللریغی بر برینه
قاوشدیرمق ، ارقه سی بوش بر قولتوق وضعیتی آلتجه ، یولجی
اوزرینه اوتورور ، ایصلا نمامق ایچینده ممکن اولدوغی قدر
قیویریلیر و یاخود صو ایچنده کی اسکی بر آرابه یه آتلا یه رق
چیقاریلیر [۱]. عین موقعده درت اوطه لی و تختانی بر بنا موجود
اولوب ، بو کمرک اداره سندن باشقه اثر عمران کوروله مز .
سمر لری صمانه طولدورلمش چوواللردن عبارت بولونان مرکبلره
ویاخود دیکر ایکی تکرلکلی ، استری طوپال ، سائق لاقید ،
تاریخ اعمالی اونوتولمش فایطونه (؟) را کبآ و آره صروده . (برای
استراحت) ماشیاً مصر اطه نک مرکزینه واریلیر . بویرکده
عمراندن محرومیتی ، سو قاکلره سه ریلش فقرانک قیصیق و مؤثر
صدالره استمداد و استرحاماتی یورکلری داغلامغه باشالار .
فقط ، اهالینک بر قسمی تجارتله مألوف و شمائل مدنیه ایله
موصوف اولدوغندن ترقی یه یونله سی حکومتک بدرقه لغنه متوقفدر .
قائم مقام اسبق بهجت بکک همت دشوار بر اندازانه سیله
[۱] دیمک اولویورکه ، مصر اطه نک ریختیمی جانلی و تکرلکلی
اولق اوزره ایکی سیستمده در ا

میدانه که ان حکومت قونانی و دواثر رسمیه ، مصر اطه نك
مرکز معموریتی اتخاذ ایدیلش ایسه ده و اسفا که ، بوغیرته
اخلافک فعالیتی تقابل ایتماشدر .

قضا ایچون یکانه مدار افتخار اولان بوبنای مکملک
اوکنده کی طریقک بویجه اتصانده بر خالی عرصه واردرکه ،
دائما چیکندیکی و - یول اوزرنده بولوندوغی جهته - زراعت
صورتیله ده استفاده ایدیه مدیکی ایچین ، بلدیہ بغه سی و مکتب
کبی مؤسسات خیرییه لایق کورلمش ایسه ده ، اموال وقیه دن
اوله سی و وظیفه دارانک تعصب کوسترمه سی ، افکار حسنه
حکومتی ابطال ایده کلمکده در .

فسبحان الله ! انسان اولدکن صوکره نامنک پایدار اوله سی
وخیر ایله یاد ایدیله سی ضمنده بر مالی وقف ایدر . بوتبرع
بر امر حسن ایسه ، لدی الاقتضا منافع عمومیه سه سد مانع تشکیل
ایدیله سی ، مقصد اصلی ایله قابل تألیف اولمایان خطا لر دندر .
ایکنجه نقطه دن محاکمه ایدلم ؛ وقفک حکمت اساسیه سی
خرابته خدمت اولسه ایدی ، شرع شریفک قبول ایتمه جکی
بدیهی ایدی .

انسان ناصل تأسف ایتمز که ، هر درلو تشبثات وطن پرورانه یی
مطلقا یارغناد و یا خود شوق و غیرت قیریجی سورونجه لر طور -
دوریور . ملت ترقی ایتمک ایسته یور ، حکومت اموری ایسه
غیر مؤتلف اللرده دونیور !

واقعا استقبال بزمدر ، ترقی ایتمک زمانمزددر . لکن ،

فرصتک بردقیقه سنی بیله که چیرمک زیانمزد در ؛ « بو عرصه یا ایجار
زمینه ربط ایدیلین . یا خود قانون اساسی موجب نه بدلی بلدیهدن
ویریلین ... » دیه استیدان ایدیلور ، ملت ، ارباب غیرت
کسیسه معاونتی آچور . جواب بیله که لیور . بیلیم که حواله
ایدیلن دائره نك رجا چکمه جه سنده می قالور !

مصراطه مرکزی شیمدیکی منطقه ده بحق ترقی ایده بیلیرمی ؟
بو سؤاله کسدرمه جواب ویروبده اعتراضاته معروض قائمه دنسه
بروجه زبر ایضاحات و مطالعات سرد ایتمک داهامناسبدر :

بوقضا ؛ الحاله هده برنجی صنف اولغله برابر ، طوبراغنک
قوتی محیطنک وسعتی و باخصوص موقعنک مناسبت طبیعیه سی
جوهریله نهایت مرکز لوا اولمه سی همان محقق کییر . انجاق ،
معموره سی و قتیله اسکله اتخاذ ایدیلن (قصر احمد) ساحلنه ایکی
بوچوق ساعت اوزاقده اولدوغندن و بارینه جق لیمائی مفقود ،
محاذیر بحریه سی موجود بولندوغندن اون بش کونده براوغرایان
وایور ، جزئی تلاطمدن بیله قورقه رق کچمکده و بوکا بناء
اشیای تجاریه برامیت و سلامت مطرده تحتده سوق و جلب
ایدیله ماکده در . ایشته بوسیلله درکه ، مناسبت خارجیه سی
موافقت هوائییه متوقف اولان اهالی ساحله رغبت ایتمکده
وامثالنه مرجح ، همته من کل الوجوه کشاده بولونان بویله دکرلی
برقضا کمرک اداره سندن باشقه برینا کوستر ماکده در .

اساساً لیمان - جامع اولدوغنی معانی کثیره سندن استنباط
ایدیلن خلاصه اعتباریله - باب ثروت اطلاقه ستایسته اولدوغنه

نظراً . مصراطه مسدود بر خزینه فیض فطرت دیمکدر .
 که چنده وقوع عبولان استعمال اوزرینه که ان جو اسامه ده ، یازلق
 وقیشلق اوله رق ایکی لیمان تأسیسنه لزوم کوسترلش ایسه ده
 بوفکری ترویج اهالی نی خانه بردوشلقدن قورتاره میه جنی کبی
 هم ایکی باشلی مصارفی داعی وهم ده صعوباتی مؤیدر .

آرتق سربست سویلیه لم ، مصراطه شیمدیکی وضعیتی اعتباریه
 تفیض ایده مز . چونکه ، نه ولرینک ساحلدن بو قدر اوزاقلنی
 داخلی بر مملکت شکلنه صوقویور . اگر لیمان یایلیر ، کمرک
 اداره سنک اطرافنه پیدر پی خانه لر انشایدیلیرسه اوزمان شیمدیکی
 ایصسزلق مندفع و اهالی ده مواردادن منتفع اولور .

اهالیسی ؛ غیور ، جسور و اکثریسی اصیل ووقوردر .
 فقراسی ده چوقدر . منسوجاتی ، از جمله غایت طایانقلی وملون
 سجاده وکیلیملری مشهوردر . خورما وسائر میوه لری هم
 مبدول وهم ده نفیسدر . هفته ده اوچ دفعه بازار قورولور ؛
 صالی و پنجشنبه کونلری ؛ مرکز قضایه ایکی بو چوق ساعت
 مسافه ده کائن (یدر) قبیله جسیمه سنده و بازار کونی ده ،
 مرکز قضاده شیمدی بورادن ظلتین قضاسنه کیدن یولی تعقیب
 ایده لم :

بش ساعت تباعددن صوکره (قوم جلود) زاویه سنه
 تصادف ایدلیر . تلغرافی خطی ایله سورهن دوز یولک اوچ
 بوچوق ساعت اوته سنده برده (امشفا) [۱] خانی واردر که ،
 [۱] شفا خانه کبردیکم وقت ، غایت ضعیف ، عصر خورده ،

ظلتين قضااسنك مركزينه انجاق بر بوچوق ساعلته۔ فسامق
قالمش اولور . ايكي موقف بينده و فقط قوم جلودك بر ساعت
قربنده ويول اوزرنده بر قويو واردر .

ظلتين قزاسى

اولدو قجه باصيق ، هواسى اكثرثيا مضيقدر . ساحله يازم ساعت اوزاقده اولدوغندن ولیمانی ده کوچوك وغير منتظم بولوندوغندن تجارت بحريهسى آزدر . بونك ایچین لیمانی اصلاح و بیوت جدیده ایله تزیین متصورددر .

بازار ؛ بازار و پنجشنبه کونلری ؛ حکومت قوناغی پیشکاهنده ، صالی کونی ده ؛ یازم ساعت قرینده واقع (فواتیر) قیبله سنده تشکل ایدر . بوراده (مرقوم) تعمیر اولونان ، دوه تویندن معمول غایت طایا نقلی خالی ایله ، عبا ، اهرام و حصیر یاپارلر . میوه و سبزواتی و از جمله ؛ خورما ، آیوا ، لیمون و شفتالیسی مشهوردر . اهالیسی میاننده زنکین و فیکر تشبته مالک ذوات وارددر . تأسف ایدی لیرکه ، بربرخی چکه مینلر بک چوققدر .

پژمرده برزنجی کوردم . اطوار و مشواری نظر دقتی بک زیاده جلب ایتدی ؛ اوکنده . پوستکوللری کندیسندن برچانطه ، قولرنده و باشنده ایله دیزلوبوب ییلانقوی صاریلش سپاه طاشلر و جبهه سنده ده بش سساتیمترو قطرنده برتخته و بونک اوزرنده ایکی مثلندن مشکل براویمه ییلدز وار ایدی . سلامزه ، کلامزه غایت قلندرانه مقابله ده بولندوغی ایچین بوصاف اللون وجود غرابت نموده یافلاشدم . سراق بویا ، تجملات عجیبه سنک اسبانی صوردم . هیچ مأمول ایتمدیکم بر جواب آلدیغمدن بو اختیار گذشته بهاری بردرلو اونونه میه جتم . مکر بو کفتلری ایجاب ایتدیرن (نظر) من . همان اه محافظه ایتسین !

هله عربانك جسارت عربده كارانه سی حكومتی دایما یورمقده در .
وقوعات هیچ بروقت اكسیك اولماز و اكتریسنك طرزی
عقل و وجدانه صیغماز .

برخیعہ انتقام :

فاعتبروا یا اولی الابصار !

بوندن سکز ماه مقدم برقاچ کیشی ، قیسه لرندن ایکی
گونلك مسافده یومیه ایله اجرای حراثت ایدرکن ایچلرندن
بری خسته لایر . یکر می درت ساعتدن فضله برزمان ظرفنده
اورایه قریب چادرده ساکن اولانلرله برابر تداویسنه
غیرت ایدیلدیکی حالده نهایت تسلیم روح ایدر . فردامی جنازه
دویه یوکتیله رك ابوینك زردینه که تیریلیر . مسافه نك بعدی
وموسمك حرارتی ملاسه سیله ایچه تفسخ ایتمه سندن اختیار
برقیهك نوصیه سنه امتثالاً تیم ایتدیرلرلکدن صوکره مراسم
دینه ایله تکفین و تدفین ایدیلیر . آرهدن برقاچ کون که چهره
ینه ظلتین اها لیسندن بش آلتی شخصك اتفاتی تحتنده محلی
حكومته کلن برخبیر ، متوفانك مقتولاً اخفا قلندیغی انبا
ایدنجه درحال فتح قبر عملیه سی ایفا اولور .

فی الواقع کفنی قان ایله بولاشیق و باشی ایله بویونی قما کبی
بر آت واسطه سیله مجروح بولونور . بونك اوزرینه تحقیقاته
لدی الابدتار ، برعائله نك همان کافه افرادی یمین ایله تأمین
شهادت ایتدیکندن متوفانك یوقاروده مذکور ارقداشلری

تحت توقيفه آلنير . مسئله نك لوا استنطاق دائره سنجه اوزون
اوزادی تعمیق ایدیله سی ثمره سی اوله رق حقیقت شو صورتله
میدانه چیقار :

بر جزا دولایسیله فرصت آرایان شاهدلر کیجه لین قبری
آچهرق اولوی یارملش وبالا آخره برطاوق کسه رک کفنی
قانیله بولامش !!!

اوراق هیئت اتهامیه دن کله رک مخبر کاذبلر حقنده اخذ
وگرفت مذکره سی صدور ایتمشدر . (الحق یعلو ولایعلی علیه)

*
*
*

مرکز رلایته تابع اورفله قضاسی ، ظلمتین ، مصراطه ،
سرت قضالریله طاورغه ناحیه سنک اورته سنده و نفوسنه نسبه
اراضیسی که نیش اولدوغی ایچین ، هر سنه ، باخصوص ظلمتین
اهالیسندن بر قسمی مذکور اورفله طوراغنده زراعت ایدرلر .
بوندن استبدال ایدیلور که ، ظلمتین . نفوس موجوده سنی
اعاشیه کافی ده کیلدر .

بوراده (بانقادی روما) نك شعبه سی موجود اولوب ،
حکومتک تدابیر جدیده سی ثمره سیله خطوه ترقیاتی او قدر سریع
آته مامقده ایسه ده ، بوکی خصوصده اک برنجی تدبیر زراعت
باقه سنک عین غیرتی کوسترمکه چالیشمه سیدر .

المعارف بالله عبدالسلام الاسمرالفیتوری حضرتلری

عالم معناده بهره دار ، هر یرده محترم وشهرتشعار ، رئیس

العارفين . يذبوع اليقين ؛ صاحب الكرامات ، على المقامات ،
شريف العلماء ، عالم الشرفاء ، قطب اكبر ، كبريت الاحمر [۱]
(سيدنا عبد السلام الاسمر) حضرت تلمري سلاله طاهره پيغمبري بندر .
اولياى اقطابك اكبرى ، زاهد ، فاضل و عارف بالله ايدى .
طريقت شاذليه دن حقايق قدسيه نك مجمى اولان استاد فضيلت
نهاد محمد ظافر حضرت تلمري بوجه آتى بويور مشدر :

« يوزايكي اهل طريقتدن واجل مشايخدن ايدى . (طريقت
« عروسيه) زماننده اشتهار و اعجب العجائب اظهار ايتدى .
« اقطاب العارفيندن معدود و دست عرفاننده بر چوق طبله
« موجود ايدى . فيض كبير ، سرواخي شهير ، مأمور و حتى
« امير نظرنده ذوالاحترام ايدى . مقامى كريم ، حالى ده
« الله عظيم الشانه مربوط ايدى . صديق كبرى مقامات يقين
« الحجره نائل عن التمكن اولدى ... »

عارف بالله تعالى (سيدى عمر بن حجا [۲]) حضرت تلمري
ايسه بو صورتله بويور مشدر .

« (سيدى عبدالسلام) رضى الله تعالى عنه حضرت تلمري
« اولاقراآن كريمى قرائت و بعده (الشيخ عبدالرحمن الوسلاتى)
« و (الشيخ زروق) دن تحصيل علوم ايلدى . تفقه ايدنجه »

[۱] كبريت احمر ، ياقوت و آلتون ايجنده نادراً تصادف ايديلير
برماده در .

[۲] تربه سعاد تلمري خمس مركزنده غایت محترم و بنامدر .

« (الشیخ الدکالی [۳]) یہ توجہلہ اقتباس تصوف ایتدی .
« جناب حق جملہ سنی لجنہ فیضندہ مستغرق بوپورسون !
(سیدی عبدالسلام) حضرت تلری زیردہ کی سوزلریلہ دخی
ابراز علویت بیوزمشدر .

« جناب ح ک ماہہ الانعامندن دولای موتنه قدر حرمت
« ایتدیکم شیخمنز دکالینک حلقہ سندن هیسچ بروقت ایری نام ؛ اوندن
« علم توجیدده (المختصر) ، (الرساله) ومقدمه الامام الاشعری پی
« او قودم رحمہ اللہ »

طرابلس اہالیسنجہ متواتراً اعتقاد ایدیلدیکنہ کورہ ؛
(یزلتین ظلتین) یدی کبار الصالحیندن خالی دہ کیلدر . اونلر
ملاہس وصنایع جہتیلہ عوام ہیئتندہ وفقط ، شریعت غمرا
محمدی منہاج استقامتدہ درلر . هر کیم بوبلدہ لک اہلنہ سوء فکر
بسلسلہ ، جناب قادر مطلق حضرت تلری برمصیبت ویریز .
چونکہ ، کرامات کثیرہ وخوارق عادات شہرہ پی حائر در .

(قواتیر) و (عمامرہ) قریہ لری بینندہ (ماجر) خرابہ سی
واردر . گرچہ او قدر کہ نیش دہ کیل ایسده ، اہمیتلہ انشا
ایدلمش اولان ایکی اوچ قاتلی ابنہ سندن بعضیسی ایوم قابل
سکنا بر حالہ در . بو عبرت صحنہ سی بین الاہالی نظر دقتدن

[۳] سیدی عبدالسلام الاسمر حضرت تلری (طریقت العروسیہ) پی
استاذ وملاذی وجناب حقہ وسیلہ تقریبی اولان ومسائلہ قضای
داخلندہ کی (زغفران) موقعندہ مدفون بولونان (الشیخ سیدی
عبدالواحد عرف الدکالی) حضرت تلرندن تلقی بوپورمشدر در .

دور طو توئدینی ایچین اک بیسوک بد دعاری (خانہ سی ماجره
دونسون) سوزیدر .

ظلتیدن مسلاتہ یہ کیتمک ایچین اتخاذا ایدیلن طریقلرک
ایشلکی ، الی ساعت مسافده کاٹن ساحل ناحیہ سی و بورادن
ایکی ساعت سورن خمس مرکزندن سوکرہ (بریہ) یولیدر .
ساحل ناحیہ سنک ایچندہ کی یولار ، کاملاً دینہ جک درجہ دہ
قارموس ہندی (مصر اینجیری) اٹاچلریلہ محاطدر . خمس دن
غرب جنوبی یہ دوغری الی ساعتک بریول قطع ایدیلانجہ ،
مسلاتہ یہ واریلیر . مع هذا ، بو طریق بوسوتون باشقہ برمنظرہ
عرض ایتدیکندن شایستہ توصیفدر :

*
**

دست طبیعتک شاعرانہ تابلوری

مصر اطہدن خمسہ قدر دوز بر اووہ دن عبارت اولان
یرلر ، باشلوجہ خورما اشجاریہ بزئمش ایکن ، بورادہ ،
آنجاق بش اون دانہ کورولہ بیلیر ؛ درہلر ، تپہلر ، اوزوم
وسائر میوہ اشجارینی حاوی بفقہلر وسیما اولو وملتفت الساق
زیتون آچاچلری روحی تنشیط ایدر . فقط نہ چارہ کہ ، شو
علویت فطریہ بی رقیاتہ جولانکاکہ قیلہ جق صو یوقدر .

کوچوک ، کوچوک یاوروجقلر صاری توپلی قوزولری
اوکلرینہ قاتمش ؛ یاماچلردہ اوتلاتیور ، عائلہلر بفقہلرہ
سہریلش ؛ اوزوم ، اینجیر ، شفتالی ... طویلا یور ، نارلر
قیزارمغہ یونہلش ؛ داللری زمینہ عرض شکران ایدیور .

ککلیکگر، اووه بکگر آغا جلرده، حتی یوللرده صیچر اشور .
عربانندن بری زمرد آسا ککیک چالیرلیله طونامش
تپه جکه یاصلانمش ؛ عاشقانه ترنماتیله ، احتمالکه ، معصوم برقلبی
(مخبره هوائیه) ایله رقت و مرحمته دعوت ایدیور .
آره صره تصادف ایدیلان دوه لرك اوزرینه صورت لاقیدانه ده
اوتورمش اولان صاحب لری درین بر اویشوقلغه دالمش ؛ دماغ لری نی
یورسیان نظر لرله باقیور ، متواضعانه سلام لر ویریور .
تپه جکلرك مواقع مناسبه سنه چادیر لر قورولمش ، جای [۱]
صفالری سورولویور .

[۱] جای ؛ طرابلس اهالیستک ثروت عمومیه سنی بلع ایدن اسباب
سفاهت و سفالتدن برنجیسیدر . بکینک سفاهتی ایسه یالکز تداول
ثروتدن باشقه بر تاثیر کوسته رض . چونکه ، محصولات داخلیه مزندندر .
استهلاک ایدیلن چای . کاملاً یشیلدر ، مع عائله کچینمکدن پک
عاجز وحی تسله مجبور اولانلر بیله مطلقاً استعمال ایدر لر ؛ هر کسک
تسکه دن معمول امریکلی ابریکی واردر . بونی صو ایله طولدیره رق
طوپراق مغالده قاینا تیر لر . یتمش بش - سکسان دره ملک چایدان ایچنه
یشیل وقینه یه بکزر مفشوش چایدن خیلی مقدارده قویدقدن صو کره ،
الهی درهم راده سنده شکر اضافه ایدر لر . صوایله لبالب املا ایدیلن
مذکور چایدان بش اون دقیقه قاینا ر . بو صورتله چای منقوعی میدانه
کلنجه بو یونجه راقی قدح لری ایله ایچیلیر . سراقدرلر ایکنجی دوره یی
متعاقب نانه چایی یاپار لر . کرچه اوچ دفعه ایچمک مشروط ایسه ده
کیفه پایان اوله میه جفتندن حساب طوتوله میه جق جمعیتله چوق کره
تصادف ایدیلشدر .

طعمی غایت آجی ، و بوروشدیریجی و پکمز کی طاتیلدر . ایلمک
دفعه طاتانلر بر قدحی بیله ا کماله موفق اوله میه جقلری کبی شدتلی

اوخ نه طایلی حیات ، نه ساکن ، نه آسوده یرلر !
« فقط » :

ایشته انسان گورگوسنده ، حسنده ، حسنده یا کیلیور ؛
بالعکس ، محبت ایله عدم امنیت ، حلم ایله حدت ، صافیت ایله
شیطنت عین زمانه اجرای حکم ایلیور : ارقه سنه اقتدارندن
فضله یوک آلان بریچاره قازداشنگ ، حتی افراد قبیله سنندن
برینک فعل جزیتندن دولای نفسنی محافظه یه مجبور قالیور ،
مطقاتفنگنی ده حامل اوله جق . بو حال ، یعنی قان انتقامی جدآ
اهمیتلیدر . ایلروده اسبابیله ایضاح ایلیله حکدر .
اک صوک چیقیلان طاغک ارقه سی نفس قضادر ؛

بر انقباضه طوتولورلر . چای ایله برابر (قاقاویا) . تعبیر دیگرله
(قاقاوا) یعنی یرفستینی یرلر . والحاصل ؛ چای ، شکر و قاقاوا
صرفیاتی دهشتلی یگونلر تشکیل ایتمکده ، یوما فیوما آرتمده در !
بوده اون اون بش سنهک بر بلیه در . رسومات قیدینه نظر ؛
اون بش سنه مقدم طرامسه بیله الی اوقه راده سنده چای کلیرکن ،
صوک سنه لرده اینانلییه جق درجه یه وارمشدر .
هله شکر استهلاکاتی پک چوقدر . کویا اوستریا فابریقه سنندن
کلن برمکتوبده ؛ (طرابلسده دیوارلره شکر می قوالانیلیور ؛) دیه
مزاحی برسؤال واقع اولش ایمش ...

مسئله قضاسی

زمینی یوکسک و ساحلین اوچ بچق ساعت اوزاقده اولان
بوقضانك شرقده واقع تخمیناً ۷۰-۸۰ مترو ارتفاعده، دامنی،
۱۵۰-۲۰۰ مترو قطرنده کی تپه نك اوزرنده اسکی برقاعه موجوددر.
برمثلک متساوی الاضلاع شکلنده و هر دیواری یوز مترو
قدر طولدهدر. شایان تدقیق یازیلری و (ستاتو) لری کورونمبور
و پك ساده طور و بورسه ده طرزانشاسی اولدوچه منتظم و متیندر.
طاشلری کیرچ و خراسان ایله امتزاج ایتدیرلمش و اقسام کثیره سنی
شیمیدی به قدر محافظه ایشدر. — شرق ضلعنك انقاضنه
و وضعیت حاضر سینه باقیلیرسه، بوقلعنه نك اکلنه موفق اولونه
مدینی اکلشیلور.

شرق جنوبی به ناظر زاویه سننده درت مترو عرضنده،
اون ایکی مترو طولنده بر بنا هنوز باقیدر. اوزرنده کی محکم
کمرک یا لکز قپو جهتی بر آزیقلمشدر. طولاً شرقه متوجه
اوله سندن ناشی ماستر دینه بیلیر. فقط، عسکر قوغوشی اولق
احتمالی ده وارد خاطر در. قلعنه نك قضا مرکزینه ناظر قسم
خارجیسنده صهرنجلر موجود اولوب، الآن صولریخی بیله
اضاعه ایتمکدهدر.

مسئله، عمراندن پك محرومدر. یوللری طولامباج

و مناسبتر او بلغه برابر مزخرفاتك جمعيدر؛ هر كس كوبره سنی
بر او طه دن عبارت بولونان خانه سنده صاقلار ، قسماً ده قپوسنك
او كنه بیغار . یغمورك نزولدن مقدم تر لاله قالدیریلان
بویسلكلرك بالطبع تامیله رفعی قابل اوله میه جغندن ، یولدرک
اورته لرینه یاپش اولان صهر نجلر ، بارانك حین نزولده ،
نظافته خدمت ایدر ! مع هذا ، احتیاجات عمومیه صهر نجلره
منحصر اولدوغندن بومیاه مترا كمه اهلینك معده سنده تصفی
ایدر !! ...

انسان بوقیل احوال الیمیه حیرت صره سنده استبداده
لغت او قومقدن کندی آله میور . صهر نجلر معاینه ایدیلسه
— چونكه ربع عصر دن فضله بر زماندن بری تمیز لمدیکلر ندن —
یاری به قدر مواد متنوعه مترسبه ایله مملو واقسام متبایه لرینك ده
صاری و متعفن بر چركا بدن عبارت بولوندوغی چشم خشیتله
كورولور ! هله نه ولرك — بش آلتیمی مستتا اولمق اوزره —
عموماً تحتانی و باصیق و پك چوغنك نعمت آفتابدن محرومیتی
بك مدهشدر .

بیچاره اهالی كه چند هردر لوفدا كارافی كوزه آله رق ، حكومتدن
بر (آرتزین) اوسته سی ایسته مش ایسه ده ، مشر بر جوابه
ظفر یاب اولونه مامشدر . فی الواقع ، عوارض طبیعیه نك تشكلاتی
تأمین موفقیته خادم كپی كورونویور . لکن ، حصول امل ،
تسریع عمل ایله قائم اولدوغندن بوده استقبالك ید امید
نوازشكارینه ترك و تفویض بویورولدی ! ...

بیلیم که بو استقبال ، بونجه مؤجلاتی نه وقت ونه سورتله
یاپه جق ؟ بیلیم که ، مالا و بدنا چالیشیق ، حکومته بار اولماق
ایسته ین اهالی به بدرقه لق ایتمکله حکومته یورغو نلقمی طاری
اوله جق ؟

*
**

حکومتله تماس ایدن اشراف میاننده پک ذکی و کار آشنالر
واردر . لکن ، نه اولوردی ، مزایاده مساواتی کوزتمک عادت اللهی
جاری اولسه ایدی ...

حمل تعیر ایدیلن ، بش آلتی مترو طولنده ، اوچ بوچوق
درت مترو عرضنده ، دوه تویندن معمول ، بویاسی اصیل ،
غایت طایانقلی یاغیرلییه اهرامی حقیقه سزای رغبتدر .
صویندن قورقانلر ، ایکی ساعت مسافده کائن (زغفران)
قویوسندن جلب ایدرلر . - بوصو ؛ خفیف و ضرر سزدر .
اراضیسی صالح اولدوغی حالده ، آتاج ایریشدیروب ، محصولی
بکله مکه ، اکیله جک تخمیری ده (بییل مساعده ایتمزه) غائب
ایتمکله تحمللری اولمایان افراد قبائلک چوغنی ساحل ناحیه سنده
حرثت و تجارت ایدرلر .

بریرده که ، ضرورت حکمفرمادر ، اویردرکه ، الله طویراق
یرینه آلتون یار اتمشدر ؛ ایشه توب جوهرندن مستفید اولوق ،
حکومتک تصاحب مشفقانه نه محتاجدر . یوقسه غنجه نهال
تفیض وعدوامهال ایله انکشاف ایتمز ، سببیز ایش ایشتمز ...
یر آلتنده کی اولری عجیدر ؛ هربری ایکی مترو عرضنده ،

بش بوجوق التي مترو طولنده ، ايكي مترويه قريب ارتفاعنده اولمق
واوزرلري طولاني كمرلره مستور بولونمق اوزره طولاً ملاصق
اوج اوطه دن متشككدر . بربرينه كه چيلمك ايچين ، تحتاً
اوج مترو كه نيشلكنده واورته بويلى برانساني قامبور لائيمه جق
درجه ده (نصف دائروي) كمرلر موجود اولدوغندن عمومي
براوطه صاييلير . بونك اطراف اربعمه سي طاش و طوپراقدن
عبارت بولوندوغندن معابده عتيقه يه مشاهيدر . يرك رطوتى ،
كونشك دم نظارتى سرينلکه مدار در . بوير نه اولرى
باخصوص (بزین) [۱] اكلنه يارايشايدر . ايسته اهالى يني

[۱] بزین ؛ درين كبي اوقونور . عربلر نژدنده فوق الماده
اهمته تلق ايديلن بومك . كسب ايتديكي رغبت وكفندن دولايي
شاين تعريف وتوصيفدر :

مسئله يه كنديكم زمان ، اثر مهمانبرورى اولمق اوزره ، متن
كتابه مذكور يرته ولرندن برينه دعوت ايديلم ؛ موسم ، ياز
اورته سي اولمق ملاسه سيله ، اوكونكي صيچاق پك صفتيلى ايدى .
منخرافات وچركابلى طيار سواقلردن مرور نتيجه سننده ، اطراف
اربعمه سي بر بيق مترو ارتفاعنده ديوارلره چوريلش مستطيل الشكل
بر اولويه كيردك . كونش ، قبه سمانك تپه سندن بين پيشيريجي آتلىرني
صاچيور ، تر دن كوزلر من يايوردى . هيچ بر طرفنده اوطه يوق ،
بالكز قيونك قارشيسنده بر كه نيشجه چوقور وار ايدى . نه صاحبي
چوقوره چاغيردى ، ايندك . ايكي بيق مترو عمقنده اولان بوخفره نك
صاغنده بر قيو نظره چارمقله دارالامان كبي بر برى اوموزلايه رق
كيردك . اورته ده كي كمرك آلتنده بويوكجه بر حصير ، اوستنده دوه
تويندن معمول برياني ، بر بوجوق مترو قطرنده دائره تشكيلى صورتيه
هربرى اوتوزسانتيم مترو قطرنده (بزديرمه يه بكرر) شيلر وارايدى .

بوئولده خانه لراناشاسنه اجبار ایدن حرارت صیفک درجه سی جزئی
تأمل ایله اکلایلیر . مسلاته ؛ ماضینک اسرارانکیز انارینی
حاوی برفضادر ؛ یوقاروده عرض ایدیلن قلعه دن مانع احکومت
قوناغنک اتصالنده کی قیشله نک اوکنده تحت الطریق کمر لره مستور

آلان اشاره امتثالاً التي رفیقله برابر اطرافنی احاطه و صریح نشین
اولدق . (بزین) لدنه طامش و آلیشمش اولان رفیقلرم ، یالکیز
کوملک و طوندن عبارت قالدقدن سوکره قوللرینی دیرسکلرینه قادار
صیوادیلر . بالطبع بنده بونلره اویمق مجبوریتنده بولوندم . آره دن
اون دقیقه کچمه قیونک طیشنده غلبه لکلکی کورولتولر . محتاج تحقیق
تلاش باش کوستردی ؛ (براده) دینیلن - اسکی زمانک تخته دن
یاپله فس قالبلرینه مشابه صوایله مملو قابلر ایچنده - ایکشیر بوچوق
اوقه لاق بارد اقلر اطرافزه دیزیلدی . بزکال تهالکله منتظر ایکن کوکسی
کره دک بروضعیت عالیجنابانه ایله کیره ن صاحب الیت اوکمزده کی
دائرة نک مرکزیه التمش و اون بش سانتیمترو قطر وعمقنده تخته دن
معمول قاتا قویدی . اوزری حصیردن یاپلش . مخروطی قاپاقله
مستور اولدوغی جهتله یینه دروننده کی اکلایشله مدی . نهایت آچیلدی ؛
بیله دیکم ، اوآنه قدر کورمدیکم بو هیئتلی نک قارشیسینده اولانجه
اشتهام قاپاندی .

بو قاتا ناک اورتیه سینده تمام قرق سانتیمترو قطرنده ، بلکه
اوتوز سانتیمترو ارتفاعنده خوردن یاپلش منتظم برقبه و تپه سینده
چناق دینک عینی اولق اوزره بنه برصو ایله طولدرولمش کوچوک
چوقور مشاهده ایدیلدی . همان درت اوقه دن فضله اولان بوخورک
ایچی - بنجه - مطلقاً باشقه شیلرله طولو ایدی . مکرده کیلش . قبه نک
دامانی دائراً مادارقیزاریلش کییکلی اتلرله قوتالیش اولدوغدن اولو
بونلره طالدق . لکن ، اصول بلده یی اونوقاملی ، کییکلر کمرلکدن
سوکره قبه نک اطرافنه صوقوله چق ، ایلییکلرک باشلری زارزور

قدیم خانہ لڑیوم باقیدر۔ — اختیار لڑک روایتہ نظر آ بواسکی
کر لڑ وقتیلہ مطالعہ خانہ ایمش ؟..

بوقضا ، شیمدی یہ قدر تعقیب ای دیلن طریقہ نقطہ
منہاسندہ اولدوغی جہتلہ ، لوانک دیکر محللرینی دولاشمق

یہہرک آچیلدقدن صوکرہ تریاکی نارکیلهسی کی بوتون نسلہ صورولہجق!
معملیات بتدیکی زمان کیکلر چیقاریلوب قبل التاریخی انسانلرک اسلحہ
تدافیهسی کی احتیاطاً سلاح ، قامندہ اوکرہ صیرالانہجق!

آراق بیلیم ، بوندہ کی مقصد نادیدہ (بزین) طمامنک حین
اکلندہ عربده چیقمہسی احتمالہہ منیمیدر ؟!..

هرکس طوردی . نظر لڑ مروتکارہ دوندی . حضرت ضیوف
پرور صاغنندہ حاضر بولونان ایکی اوقهلق دستقینی دوکونجه کندسی
صوباصمش برتربه اوکندہ ظن ایتم . بوصوبنہ وبارلاق ایدی .

ارسلان یورکلی ، اشتہاری سورکلی رفیقلم کندیلرینی غائب
ایدہرک ، حیرت افزا برفعالیتہ قویولدیلر . هرکس قہدن برز آووجلق
قوباروب ، قاوراناک ایچ کنارینہ یاپیشدیردی . بعدہ هب برآغزند
بسملا چکهرک ، مذکور صوابله یوغورمغه ، مینجیقلامغه باشلادی .
بنده کیریشمک ایستہدم . فقط ، صوصبحاق و باخصوص سهل ممتنع
درجهسنده برمهارة متوقف اولدوغندن چکیلمکه مجبور اولدم . اون
دقیقه سورن بومشغولیتنک صوکی هپسندن دهشتیدر .

بش پارہنک آرسنه بو بوکجه عورطہ قدر خلیطہ آلهجق ، کوز
حداسنه کہ تیربله جک ، بوصورتله اولوق شکلنی آلان آووجک
مفصل جہتی آغزہ کلہ جکندن ، معدہ بہ قدر یول آچق شرطیلہ - نارکلہ
چکیلمی کی - نفس واسطہ سیلہ جلب ای دیلن بوخور طوغریدن طوغری بہ
معدہ بہ یولانہجق !

بونی تعلم ارزوسیلہ یایمق ایستہدم . نہ ممکن : اساساً صویک
قرمزینلی بوردن . پارلاقنی یاغدن اولدوغی ایچین ککزمک شدملہ
"دیرمالا"سی ملباسہ سیلہ بوغولہ مہرمق قالدی .

ایچون مصراطیه عودت مناسبتدر . چونکه ، مصراطه لوا
سواحلنک اورته سنده در . کورولن یرلردن ماعدا طاورغه
ناحیه سیله سرت قضا سی قالیورکه ، بونلر صاغ جناحی تشکیل ایدر .

طاورغه ناحیه سی

مصراطه دن الی ساعتده واریله بیلین بونا حیه نیک اراضی سی

اکلا شیلدی که ، (بزین) بنم بیه حکم شی ده کیل . لکن ، آغزم
طوتوشدی ، کوزلرم قان چناغه دوندی . یمک جنکاورلری ایسه
طوبوق بیلیمور . برادرلر بوشانوب بوشانوب طولدورولور . (فتیری)
تعبیر ایدیلین بزدریمه یه صاریلدم . جدا خوشمه کیتدی . متحده المراکز
داثره لردن مشکل بوتامک صافی یاغ ایله پشمش ، کوره ک ولدیذدر .
ایشته بونکله دفع جوع ایده بیلدم .

یازم ساعتدن زیاده امتداد ایدن شو مشغولیت تعب آوری اون
اوقه لقی برقارپوز تعقیب ایتدی ؛ معده لرده کیرج سوندورولورجه سنه
قابوغنک بیه صیریلدیغنه انسان نه قدر کولسه سزادر . بنی تخطر ایتکجه
حالا متحیر برقان نقطه ؛ سفره دن قالفار قالفماز هر برینک طاش
طوپراق دیبهرک وداها دوغریسی تفریقه مقتدر اوله میهرق اوتیه
بری یه بیقیلوب مستانه سربله سی ، صو ایچمک مقصدیله ایقینه ، ایقینه
قالفانلرنده (ساشقه غشی ایله) کمرلره اورولان قفالرینک اوزانیرکن
تکرار دیواره چارپه سیدر .

قرق سکر ساعت اجرای حکم ایدن (بزین) ، (سیدالاطعمه)
عنوان ذیشانجی قازانمش و نیجه لری ابدی براویقوبه طالبدیرمش اولغله
قارئین کرامه وهله معده لرندن مضطرب اولانلره توصیه ایدرم ! هر حالده
لاحانا ترشیدنه فاقدر ...

« بیچاره مأمورلرک بوراده کی شو معیشت متموله سنی اولیای
« امورک انظار انصافنه عرض ایلرم .

واسع و باصیقدر. اکثر جهانندن صوبعان ایتدیکی و بوضورتله
چامورلی کوللر میدانه کهلدیکی ایچین هواسی مختل و صتمه لیدر.
بو بالچیلرده (دیسسی) دینلن ساز اوتلری کلیتله چیقدیغندن
اهالیسی حصیر اعمال و مصراطده فروخت ایدر لر. طاورغهنک
منسوجاتی یالکز بودر. خورمادن باشقه اشجاری یوقدر.
مع هذا، اقسام متنوعه سی مبذول و مشهوردر. اراضیسنک
نفوسی نسبتدن فضله لنی ملاسه سیله هم حدود بولونان قضاالر
اهالیسی کلوب اکر لر. بوراسی ده عمراندن محروم اولغله برابر
شربه صالح صوینک معدومیتدن ناشی صحتتی کوزه تنلر مصراطه دن
که تیرتیر لر. روایتله نظر آسیوری سینکی او قدر بول و نافذ که
قالین ناموسیله لر ده لوب که چهر لر.

مرکز ناحیه نك بر ساعتق دیگر بریره نقلی مقرر ایسه ده
هنوز موفق اولونه مامشدر.

مصراطه دن طاورغیه و بورادن بش کونلک مسافه ده کائن
سرتله قدر اولان یوللر کاملاً قوم و احجار و اشجاردن مبرا
وظایت مستویدر.

اهالیسی - لوا ایچنده مستثنا اوله رق - عموماً زنجیدر.
هپسی چتین وحشین، بعض متغلینی بدیندر. معارف دها
ایلك خلووه سنی بیله اتمامش اولدیغندن عرض ایتدیکم اوصاف
فطریه یه منضم جهالت، اکثریابی معنا غیانلری تولید ایتدیکنده در.
بو خود پسند دیلوماتلر آوو قانلق طاسلامق ایستقرلر سده،
موقیتلرینه اک بویوک مانع، تصویرات افسانه کارانه لر نده کی
وضوع ملعنقدر.

مصر اظه ایله طاورغه وسرت بیننده کی طرق ، اضلاع اعتبار
ایدیلسه ، مصر اظه یه قریب برزاویه منفرجه ده واقعدر. مصر-
اطه دن دوغریدن دوغری یه سرته کیدیاسسه بالطبع بر خط
مستقیم طوتولمش اوله جغندن درت کونده واریلیر .

سرت قضاى

حرف اولك ضم وكسريه ايكي درلو او قونور . (سرت
كبير) ك ايچنده ، مصراطه ايله بنغازى بيننده كي طرفك اوزرنده
واقعدر . سرت ؛ جزؤ شرقيسنه (جون الكبريت) تسميه
ايديلن (سرت كبير) ك ساحلنه اطلاق ايديلير . مؤرخيندن
(بكري) ديوركه ؛

« سرت عتيق ساحل بجرده در . طويراق قلعه ايله محصور »
« وايچنده جامع ، حمام و بعض سوقاقلر واردر . قبلى ، بحرى »
« و اوچنجيسى دكزه كشاده اوچ قپوسى موجوددر . »
« خورمالرى ، بستانلرى ، (صوينى طائلى) قويلورى و متعدد »
« صهرنجلىرى حاويدر . ايچنده كه چي ذبح ايدلر ، آتى پك »
« لذيددر . اهاليسى اخلاق جهتيه اخبت ناسدر [۱] ، معامله لرى »
« جدا فئادر . فيائلر بينلرنده تقرير ايدلمشدر .

« برسفينه ليمانلرينه دميرله ديكي زمان مثلا ؛ ايچنده زيتون »
« ياغى وارسه و اشد احتياجلرى اولسه ، قريه لرني هوا ايله »
« شيشيره رك آغزلرينى باغلار و دكانلرينه طولدورولور . اصحاب »
« سفينه اهالينك استغناسنه ذهابه ، ارتاق بورايه قدر كمش »
« بولندوقلرى ايچين ، محتكرلك تقدير ايدم جكلرى فيائلرله »

« صاتمغه مجبور اولورلر . دنائت طبعلرندن ناشی بونلره »
« (عییدقرلی) دیرلرکه ، قنادلریله اوران طیرصغیره نسبتدر ؛ »
« هواده شاهین کبی اولور ، برکوزیله صویه ، دیکریله سمایه »
« باقار . بربالق کورسه ، اوق کبی اینر وجو هواده بر طیر »
« مجروح بولسه ، جاننه تصد ایدر . »
« لسانلری عربی ده کیلدر . طورلری طرابلس اهانسییله »
« متخالفدر . »

سرت جدید ، ایکی ساعت اوزاقده بولونان بوخرابه؛ پک
مکمل و فقط ، محتاج تطهیر برلیمانه مالکدر . انقراض موجوده
میاننده ابنیه نك بعضیسی قسماً محافظه وضعیت ابده بیامشدر .
تاریخک ویردیکی معلومات عجیبیه اطلاعدن سوکره انسان ،
تعینق فکر ایده جک اولورسه ، بو ولایتی خونین دراملرک
برخسته پرخشیتی کبی کورور . نه هجوملر ، نه انقلابلر ، نه تکامللر ،
نه انحطاطلر توالی ایتمش !

اک صوک کلهن اقوام ، باشقه باشقه محللردن کلدیکلری
جهتله شیمدی اخلاق وعادات نقطه سندن پک بویوک اختلافاته
تصادف ایدیلمور . معافیله ، وقتیه نه عالی همت انسانلر وار
ایتمش ؛ اثرلری اخلاقی حیرت ایچنده براییور ! مثلاً سرتک
برقاج کونلک اوتسنده ، اولاد ابو سیف قبیله سی قبنده
(قرزه) بنلری کورولویور . نولرندن بر قسمی علی حالهم
طوریور . دیوارلری عین سور ، سقفلری (رخام) طاشلریله
مستور . یالکیز اوله رق کیز مکدن توحش ایدیلمور .

او اولو دیوارلرک اوزرنده کی هیبتلی ، شعیع محکوکات
وجودلری اورپر تیور ؛ برقایی طاش مخارب قلنجنی چه کش ؛
دشمنی بوغازلایور ، بریرتیجی قوش ایختس ؛ پنجه سیله بر قوزونک
جکرنی سوکیور ، بر چفتجی دوه سیله ارضنی سور یور ، انده کی
قامچی یی سانکه متادیا اورویور . مع مافیله ، اخلاق بو زوقانی
چشم عبرته چارپیور ، بر شهوت پرست دوه اوزرنده ارتکاب
فعل شعیع اییدیور . ایشته بوکساد اخلاق مترقی بر ماتی
بانیریور .

خرابه لرک شکل اعمالی برده کیل ؛ هیدسنده کی رچ مشاهده
ایدیور . دیمک اولویورکه ، بو مناظر تحتشمه برر انقلاب
صحیفه ییور . . .

اصل غیری شودرکه ، سکنه سابقه کاملاً طاغ باشلری
یدحاکیتلرینه آملر ، شیمندی ایسه بالعکس اتکلرنده اوتوریلایور .
بوده اسکی اصول حربک ایجاباتندن اولویور .

شیمدیکی (سرت) ده ساحلده در . هواسی ، صوبی کوزلدر .
کرک مرکز لواندن و کرکسه سائر قضالردن بعید بر نقطه ده
بولومده سی ملاسه سیله متزوویانه بر حیات کد چیرن اهالیسی وهله ،
متفرق و بر برینه کونلرجه ، هفتله لرجه اوزانی بادیله لرده اوطوران
قبائلی طبیعتک سوقیاتنه تابع ، قوه مفکره لرینک معارف ومدنیته
تربیه لیمسی شوویله طورسون ، مدنی بروجهه بیله کور مامش
اولمهلرینه مبنی شوامانار اساسیه استقامت وحسن معیشتلرینه
مانعدر .

تافزان سنجاغنك حدودينه قدر اوزانان بوكه نيش قضا ،
 اشجار دن عارى كيدر . سگنه بي كاملا راعى اولديغندن دوه
 ومواشيسى چوقدر . اراضيسى بهار يتشديرمه بك الويريشلى
 اولديني ايجين ، يغمورلرك نزوله ابدارندن صوكره اطراف ،
 زمرد آسا برشكه كيرر كه ، انسان ، شومناظر طبيعيسه نك
 قارشينده جوشان قاير :

الواح شاعرانه :

يشلايكار ايجنه سوريار صالتمش ؛ قوزوجقلرك مشى خفيفي ،
 اناجقلرينك ارضاع لطيفي ؛ بحر سفيدك دالغى زمانلريني
 واندلك شفقتى احساس ايدر . دوه لر افقه دوغرى ياييلمش ؛
 اوضاع لاقيدانلري روحه باشقه برصفا بخش ايلر . آرهدن
 برايكي ماه كه چهر ؛ اودوز اووه نك قسماً مزروعات ايله تزين
 ايتديكي كورولور . باد لطيف اسهر ؛ حفيف برتموج حاصل
 اولور . نه بويوك الطاف سبحانيه ! برقيزجغز سورينك اورته سنه
 اوتورمش ، مضر ونه سنى چاليور . قوزولر اطرافنى قوشاتمش
 ديكله يور ؛ برعالم معصوميت روحنواز نغمه لرله امتزاج ايدويور .
 نه دلفريب بر سعادت حياتيه ! (فقط ايواه !) :

بويله بر لعل و احسان اوزر ننده ضرورت اجر اى حكومت
 ايدويور . چونكه ، سياسى املار ملتى اكسه سندن كيريور ؛
 سلمه جيلار ، محتمك لرل فقرايى ازيور . ايسته بومناستله ؛

بانق دی روما حقنده بره طالعه

درت بش سنه مقدم ایتالیا دولتی طرفندن طرابلس غریبه
تأسیس و (بانق دی روما) نامی اعطا ایدمش اولان بوبانقه نك
خط حرکتی ، بر حرب اقتصادیدر ؛ روللرینك اك مهمنی
- ساحل اولمق و کوز اردنده بولمق مایسه سیله - سرت قضا سنده
اجرا ایتمکده دره . مسلکی ، سهولت فوق العاده ابرازی صورتیله
فقرانی استقراضه ترغیب ومدت معینه سنك حلوننده استمالك
اراضی به موفقیتدر (?). یوقاروده عرض ایدلیکی اوزره ،
عربلر باشلوجه یشیل چای وشکره منمك بولوندوغندن ،
بوقبیل اشیای خسیسه نك قیمت حقیقیه سنی بیلمین ، بوکونکی
کیفه ابدی رسفالتی پرو ایتمکدن اصلا چکیمین عربانه برقاچ
مثل فیأله صاته رق بر (سجای سمی) ایله سنده ربط ایتدکدن
سوکره چاریق سز برامقدر .

زراعت بانقه سنك شعبه لری ایسه ، یالکیز مرکز لوا
ومصر اطهده بولندوغندن و بونلرک دور سابقده کی کیدیشی فائده
یرینه مضرت تولید ایتدیکنندن (بانق دی روما) نك زواج
مقاصدینه قارشى هیچ بر خدمت لری کورولما مشدر .
ظاهراً انسانیته ، باطناً سیاست کبی بر فکر شیطانیته خدمت
ایدن بو یادکار دور جوار ، اوچ درت وطن خاننك - خی

مع التأسف مظهر صحابت و سهولتی اولمقدمه در !
اسماً و جسماً طرابلسی لارک معلوم و منفوری اولان بوخونه بی
تصریح ایتمک کوکلمجه تلویث صحائف دیمکدر . یالکنز برقاچ
جمله ایله اولسون تخفیف حرارت ایده میم :

« ای بو مقدس طوپراغک اوزرنده طوغوب بویوین ، »
« نان و نعمتیله بسلنن . ای بوشانلی بیراغک آلتنده حییتسزلکله »
« لکله نن ، ناموسسز لقله شهر تلنن آچاقلر ، آحمقر ! مانسان ، »
« انسان ایسه وطنی سور . سزکه ، بومزیتدن عاری ، پک »
« عادی خائن بی دینسکیز ، سزکه ، وطنک بغرینه خنجیر »
« احتراضی صاپلامق ایسته یئرله مینسکیز . امین اولیکیزکه »
« سزی بو وطن مخربلکیله حیوانلریله قبول ایتمز . انشاه »
« سیف عدالتله خون آلود ، مال و منالکیزله محو و نابود »
« اولورسکیز !... »

ایتالیا حکومتک اقصای املی ، طرابلس غربک اقسام
مهمه سنی بانقہ سی تفوض ایتدکن و اها لیسنک جلب قلوبته
موفقیتدن سوکره منوی ضمیرینی اظهار کچی بر فکر و اهیدن
عبارتدر .

حالبوکه ، یکی ایجاد ایدیلن بو بو اتیقه طرابلسده سوکمز . چونکه ،
یکی ترکیا هنوز تکملات اداریه سنی استحصال ایده مامش ایسه ده ،
ملک و ملاتی محوه چالیشمش اولان حییتسز ، وجدانسز ظلمه بی
استیصاله ساعی اولدوغندن بو کون هر کس ممنوندر . علی الخصوص
وقتیله حکومتک سوء تدیری ، اها لیسنک تمایلات دورنا

اندیشانه‌سی یوزندن فرانسسه حکومتک ید اشتغالنه که‌چهن
تونسک شدتلی بر استبداد مخنه‌سی کسپه‌رک ، اورایه مخصوص
قانونده - مجازات و حقوق جهتیه - بریرلی و فرانسزک تفریق
ایدیله‌سندن ناشی ترک وطنه مجبوراً هجرت ایدن زواللیله ،
نظر لری اوکنده بر نمونه عبرتدر .

اوت ، طرابلس اهالیسی خلافت معظمه‌نک رابطه دینیه‌سی
اویله تشویقات اجانب ایله قوپاره‌جق قدر سبک‌مغز ده کیلدر .
انجاق ، بومطالعاتمی قارشیلایان بر نقصان وارکه اوده ، احوال
عالمدن بی‌بهره قالمش عربانک مسئله‌ی تقدیردن عاجز بولونمه‌سیدر .
معلومدرکه ، معارف ایله ترین ایتمش بر قفادن سلامت دائمه
بکله‌نیله مز . اکر بو وطنپرور جنسکاور اهالی شیمدی‌یه قدر
بوسایه‌ده‌اویاندیرلمش اولسه‌یدی دیه بیایریم که ، امن و آسایش
اسویچره ایله مسابقه ایده بیلیردی . بو استعدادی حائر بر ملت
ایچنده‌ده هیچ بر مقصد سیامی باش کوسترده‌مزدی . عربار محضاً
عدالت و نصفنک عاشق و متحسریدر حکومته اولان اطاعتلری
جداً شایان تقدیردر ؛

خمس لواسی بن‌غازی حدودنده مرکز ولایته مضاف
(جفاره) ناحیه‌سنه دکن یوز ساعتک بر طولی و حد وسطی
اعتباریله اوتوز ساعتک عرضی محتویدر . نفوس عمومی‌سی
(۲۰۰) ایک یوز بیکن ده فضله اولسه کر کدر . موجود قوه
ضابطه لدی‌التقسیم ؛ (۴) بیک کشی‌یه بر ژاندارمه و (۳۰)
بیک نفوس‌ده بر پولیس اصابت ایدیور . شوبش اتی آی
ظرفنده‌کی وقوعات ایسه نسبه‌کان لم یکن حکمنده قالیور .

حسب البشریه یکر می اوتوز شـخضک مجادله سی وقوعبولسه ؛
برژاندارمه نفرینک مداخاله سی ، ایکی قبیله بربرینه کیرسه ؛ عسکر
بوروسی کفایت ایدیور .

چونکه ، هرکس بر حکومت مشروطه نك قوه اجرائیه سی
قارشیدنه بولونوغنی درک ایدیور .

ایمدی بوذکی اهلینک قوه مفکره سی برده معارفه تمیه ،
اخلاق صافیله ری عملیات عادلانه ایله تربیه ایدلسه ، حکومته
دفع ضرورت و جلب ثروته خادم همملر کوستریلسه عجبا اسایش
وقوه اتحادیه دینه جک قالیرمی ؟

صدد خارجنده کورولن شوسوزلری یازمقده کی مقصدم ؛
اتحادجیلیسی اخلال قابل اولمایان بو اهالی صادقه نی اخلال
وبناء علیه اختلال فکری قره سیاحت تشبئی قدر بوشدر .
مع هذا ، بوقییل نأثره سیاسیه نی اهلینک حمیت فطریه سنه اعتماداً
ابصارانتباهدن دورطوتمق دخی بر حکومتک وظائف متودعه سیله
ناقابل تألیف اولدوغنه کوره برجهندنه ، زراعت بانقهنک
شعباتی تکثیر طریقله بومؤسسهُ مضره نك انظفاسنه سعی
وغیرت ایتلیدر .

ایتالیا حکومتی برده ، تعمیم لسان مقصدیه مکتبلر آچمشدر .
افکار عمومییه تلقین صافیت و اثبات انسانیت ایچین هکیملر
بولوندوریور ، مجاناً اجرای صنعت ایتسدریور ، علاجلر
صرف ایدیور . ایتالیایی دوستلرمزک بو بایده کی مهمات عالی
جذابانه لرینه تشکر ایتکله برابر شو جمله لری آورده لسان
استغراب ایلرز :

صوکنجی عصرک مدنیت لکھری ؛

مدنیتہ خدمت ایتک ایستہینلر ، صاغ قولی سونکویوب ،
صول قولک سیویلیجه سنی نداوی یه یلتیرسه بوکا (کوز بویامق)
دیرلر ؛ کرید اغتاشی اوزرینسه یدمداخله لیرنی اوزاتان دول
اربعه دن بری ده ایٹالادر . اوقت حکومت عثمانیه یه بلدیردیکلری
پروضرا مده ؛ نفوس تلفاتنه میدان ویرمامک ، عصساتی تنکیل
و تربیه ایتک کبی صرف مدنیتہ لایق بر معامله ده بولونه جقلری
بیان و تأمین ایتشلر ایدی . حالبوکہ ، مسامحات سائر دن قطع
نظر ، خنکار جامع شریفنک ایچنده مالک الملک و السموات اولان
جناب حقہ التجا ایتش بونجه مخدرات اسلامیه یی قلیجدن
کدچیرن جانوارلرک اولکی اشاعت کاذبه سی تمامیله تحقق ایتش
ایکن کریدک بوکونکی شکل الینی کوز اوکنه که تیره لم .

حکومت عثمانیه ، اجزای متممه سندن اولان بر آطه یی
شیمدی بحق اصلاحه کافی بر قوت مکتسب اولدوغی حالده
نه ایچون حالا حکومت متسدنه بونلره قوت الظهر اولمقدن و از
کدچیور ؟؟ ...

حقلک مظلوملره رجوعی مقتضای مدنیت و انسانیت ایسه ،
جانوارلرک اورتہ سندن امیکله یه ، امیکله یه و الدہ لرینک نعتنی
سزوب ، مملرندن سوت یرینه قان نه من یاوروجقلری صوکره
پارچه پارچه ایتک طرزنده سباعه بیله یاقیشمایان مظالمی ارتکاب
ایدن صیرتالارک یوز آلمه سنی تولیدایدن معاملاتہ مدنیت شخص
موهومنک دامنی لکهدار ایتمکدن باشقه بر معنی ویریله بیلمی؟! ...

بناءً عليه ، كريد مغالنه قارمى مساعده كارانه طاورانمق
طرابلسده ايسه اوخشايه رق ياره صارمق الدانيه جق رولاردن
ده كيلدر ...

خلاصه كلام: ايتاليانك سنه لرجه ايتديكى تجارب نتيجه سنده كى
اميد خفيفى ده تبدل اداره بوسبوتون قلع وقع ايتشدر .

*
**

شيمدى ينه سرت قضاسنك بقيه احوالندن بئث ايدهلم :
حكومت ظالمه ك ان زياده ازديكى سرت اهالي سيدر . چونكه
موقى مركز ولايت ولوانن وكافه نقيمشادن بعيد وآزاده در .
ديو عقور استبدادك عون سنندن اولمق اوزره ، وقتيله ،
توردين ويدينه بيچاره اهالينك موجوديتى تسليم ايديلن (...)
دره بكمليكنندن دهادهشتلى بر اصول اداره تاسيس ايدهرك
(اوفور وجيلر) كبي روحانى بر صفت دخى طاقينه رق ، بوتون
عشاثرى قبضه تسخيرينه آلمش وسفره شيطنتى آچهرق ،
هر يكي كلن مامورى انعام واطعام نتيجه سنده طوعاً وكرهاً
كنديسنه رام وبوسايده اغتنام ايتشدر ! بونى ده قيصه كسهرك ،
بووطنه كوتو نظر لرله باقاندرك جزاسنى دست عدالت الهى يه
براقلم كه ، (واه عزيز ذوانتقام) در .

سرت قضاسى ، قوه قدسيه ايله اداره ايديلين بريردر . محيطى
ضابت واسع اولدوغى ايچين نيجه قبائل نظر ضابطه دن خار جدر .
اولا ؛ معارفك اورايه قطعياً ياناشمامش اولمسي ، ثانياً ؛
بقيه مفسدينك تشويقات انتقام جويانهسى يوزندن اره صره

منازعات وقوعه کہلکندہ و ہم حدود اولمسی ملاپسہ سیلہ ،
مصر اہالیسیلہ مغاصہ بہدہ بولوتقدہ در . - حکومتی اکثریا
یوران ؛ خسنون و فرجان قبیلہ لریدز .
بوزمیندہ کی تفصیلاتہ الحاق ایدیلہ جک داہا بعض معلومات
وارسہدہ مناسبتی حسیلہ ؛ احوال روحیہ بختہ تملیق ایتدم .

فزان سنجی

بعض تخطرات مدهشه

دور سابقه افکار ملتی ترهیب ایدن بو صخرای کبیر شعبه سی
نیجه اولاد و وطنک شهادت مزاری، بونجه ابوینک قبرگاه آدوزاری
اولمشیدی .

(فزان) دیندیگی زمان توپلر اورپریر ، مظلوملرک حال
سفاتنی تخطرات ایدیلمدی . مرکز ولایتدن اوتوز کونده وارینه
بیلن بولوای دهشت اختوانک یولی بر صحنه دهشت نمودر .
غیر مسکون اولغله برابر ، کاملاً دینهجک درجده قومسال
و تصادف ایدیلمن یوجه تپهلرک چوغنی سیاردر .

خودکامانه بر سلطنتک ، سلطنتک ده کیل اضمحلالک تاج
و تختی بر باد ایدن فراغنه نک قیرانی اولمق اوزره ، قافله قافله
سوق ایدیلمن وطنداشلمن ، زبونکشانه حیل و دسائس اورتیسنده
صویولور ، کیفی اشکنجه لراه خراب اولوردی . مزیتاری
شقاوتدن ، فطرتلری ملعنتدن عبارت بولونان اواستبداد صادقلری
ایشته بو اوتوز کونلک یولک هر طرفنی مظلوملرک ، معصوملرک
کوز یاشریانه صولامشدر ؛

فزان بر منفی ایسه ، یولی بنسدر اذادر ؛ بو کون اچیلان
یارملرک قشری یارین سر کولور . ارباب حمیت استبداده قارشی یمن

صداقت ایچین دو کولور، بواوغورده اولمک مباح؛ قائل غازی عد
اولونوردی؛ کندیلرندن حساب صورلماز، اکیسک کد تیردیکنز،
گریسی نرده دین بولونمازدی .

استانبولده دو غمش، ناموسلی برعائنه ایچنده ناز واستغنا لراه
بویومش، صوکرده سنه لرجه مکتبلرده او قویه برق، کسب
تراکت ایتش بروطن یاوریسینک بویه اشاغیسندن چیقان
حرارت، یوقاریسندن اینن آتش قدر مؤثر قوم اووه سننده
اژدرلر اورت سننده سفیل و سرکردان و علی الخصوص او جانکذار
ضربه لر آلتنده نالان اولدوغنی کورمک ده کیل دوشونمک بیه
انسانی ترهیب ایدر .

بیچاره شکار اعتساف؛ آچلمقدن تاب وتوانی توکنمش،
یرتیق کوملاک ایله طوندن باشقه کیه جکی، قوردلی زیتون
دانه لر یله کوفلی پکسمتدن غیر ییسه جکی قالماش، اشیانه
سعادتتی خاطر لایوب (آه) چکیور، فقط، شوق فکر اتنده
اولسون سربست بر اقلیمیه رق، انکییزیسون اشکنجه لری
ایچنده بوغوق، نازک، جانخراش ندالراه آنه سندن استمداد
ایدیور. حالبوکه، بوکان شققت ده، چکر پاره سنک آتش
افتراقنه طایانه میهرق، دوشکه دوشمش، قان قوصویور، باباسی
دیوانه لر کبی چیرینبور، قارداش لری کیجه کوندوز آغلایور!
ایشته ناموسلی برعائنه ک سعادتق مبدل فلاکت اولدی .

برجاسوس ده بوسایه ده احسانه قوندی !

فزان؛ برمنفای عدمدی !

فزان ؛ کرچه بر عثمان هلاکدی ، فقط حقیقتده ، شهدای
حریت ایچین باب ارمدی .

فزان ؛ بر مستقل بی اماندی !
فزان ؛ کرچه بر زندان فلاکتدی ، فقط لاشک ، مهبط
فیض یزداندى .

فزان ؛ بر خطرۀ آتش استبداد ، بر سخنۀ انوار شهادتدر .
فزان ؛ بر لوحۀ فریاد واستمداد ، بر معرکۀ ذک وسعادتدر .
حاصلی ، وطنک بر گوشۀ اقدسیدر . چونکه ، مجاهدین حریتک
مدفنی ، مغدورین استبدادک مسکن پرشیونی ایدی . ملتۀ آجیلان
یاره لر ارنولماز ، اودهشتلی یاره لر اونوتولماز ...

تقسیمات ملکیه وزراعت و شروی

فزان سنجاغنک مرکزی (مرزوق) در . معموره سی
(کویا) ، دیوارلری قسماً منهدم و آچاق یاپیده برقلعه ایله
محاطدر . مرزوقک زمینی باصیق وسواسو بطاقلق اولدوغندن
صتمه سی مشهور ایدی . مذکور سورك اطرافى وقتيله دائراً
مادار طبیعی بالچیققرله محصور ایکن ، بر قاج سنه مقدم طولدورلمش
ویاتشدیر مق ایچین اوزرنده آت یاریشیلری یاپدیریلره ، بعده
خورما اشجار یله تقویه ایدلشدرکه ، بوضورتله خسته لاق بر درجه یه
قدر تخفف ایتشدر . مرزوق ، عمراندن محروم اولوب ، شکل
حاضری صحرای کبیری اکدیرر . اک معمور اولمه سی ونمونه
ترقی اتخاذا ایدیله سی لازم کلن حکومت قوناعی بیله ؛ ظاملری

باصیق ، مرتك و تحته یرینه خورما ساق و غصونی استعمال
ایدینش ، دیوارلری طوپراقدن ضریب المنظر بر بنادر . بیوت
سائره سی ایسه؛ قارانلق مغاره لردن ، زنجیرلی قپولرك براوقه اق
منخنی دمیر انختر لرله آچیلیر قوجه مان کلیدلرندن باشقه برشی
عرض ایتمز .

طوپراغی - مع ملحقات - قوم ایله مخلوط ایسه ده پك
محصولدازدر . ترالره صره ایله دیکیمش اولان خورما
آخاجارینك آرد سننه بغدای ، طاری ویونجه اکیایر . فزانه
هیچ یاغمور دوشمدیکندن هر کون صباحین قوبولردن چکیان
صولره اسقا ایدیلیر . شو صورتله سننه ده اوچ دفعه محصول
آلیر . حبوباتی پك برکتلی اولور ایسه ده ، محل آخره نقلی قابل
اولدیغندن بالطبع استفاده ایدیه میوز . برایکی مترو قازیلنجه
صو حیقیدیغندن و روزکارده برسیا قده اسدیگندن طولومبالی
دکر مناره نه قدر اویریشایدیر ! ...

سوکنه قضا سننده اسمی مجهول برصومبجی وارددر . رومالیرك
انی استفاده ایتدیكلری بوضو بالاخره نظر اهیتمدن دوشمش
وکه چنده (۳۰۰) اوچ یوز لیرا قدر صرفیله حال سابقته ارجاعی
تقرر ایشیدر . - کویا اون التی خاصه دن مرکب اولدوغی
عندالتحایل اکلایشامش .

اداره سابقه ده حامیسز یا شایان عسکر قرداشلر من - قیدشاهه
قرغان قایناتلیدیغندن - یاغ یرینه دوه اشکمه سنك کنارندن
چیقان هضم وطعمی آغیر زار ایله تغدی ایدردی . شممدی

ایسه ، حکومتك فداكارانی شایسته شکراندر .
اهالیسی طرابلس مرکزندن که تیردیگری حوایج ضروریه
ایله تجارت ایدرلر و (غات) طریقله سودانه کیدوب فیل
دیشی که تیریرلر .

ملحقاتی : سوکنه ، شاطی و غات قضالریله سین ، ودای
عتبه ، زله ، قطرون ، وادی شرقی ، وادی غربی ، حفره ،
شرقیه و جانت ناحیه لیدر .

فزانك ثروتی غریبدر ؛ ایچنه جسارت ایدیلوبده کیریله مین
خراب خانه لرده استیف ایدلمش چوالدرك فیل دیشی کبی قیمتلی
اشیا ایله مملو اولدوغی کورولورکه ، صاحبك مسکنت و مذلتله
قطعاً قابل توفیق اوله ماز . فقط بو ثروت اشخاص محدودیه
منحصر اولوب ، حکم سورن ضرورتدر :

نیجه ارککلر واردرکه درد معیشت اورتیه سنده عاجز بچیز
قاله رق زوجه سنه « بن کیدیورم ، سن ده باشكك چاره سنه
باق ! » دیوب بش التی چوجوغنی ده ترك ایله هجرت ایلشدر .
بوکا مبنی فزان اهالیسندن بک چوغنی اطرافه طاغله شدر .

مرکز لوا ، طرابلسدن اعتباراً شومندوفر یاپلینجه ، یعنی
آروده کی قوم دریاسنك حیوانتی مندفع اولینجه هیچ بر وقت
ترقی ایده مز . منزویانه که چهن بر حیات ، دائره وحشتی آشه ماز .
محیط مدنیت و تجارتیه کیرمک ، اختلاط و تعلم ایله اولور ؛

امریقا نه ایدی ، نه اولدی ؟ ...

اخلاق و (ناآور)

بربرده که ، ضرورت حکمفرمادر ؛ اخلاق دوزگونلکی
آرامق معقول ده کیلدر . عربانک لبکی به انهماسکی حدغایه ده
اولدوغی وبریرک مکیفاته تمایلی سفاهتی ، سفاهت ایسه هر درلو
فنانلی دولد بولندوغی اجلمدن فزانک (عربان حقنده) سیئات
مؤسفه سی وارسته تذکاردر . اقلیمک شدت حرارتندن منبعث
قوه شهوانیه ، ذکور وانائی تحت تشویقده بولوندوریور ...
نکاح ، کلقتدن پک آزاده اوله رق اجرا ایدیلیر ؛ زوجک
مصرفی ؛ بشراتی غروشلق بیله زیك ، اوناون بش غروشلق
ستره نسائییه وعادی قرمری یاشماقدر . اهالیسی علی الاکثر
عرق اسوده منسوبدر .

زوجک مح آخره عزیمتیه نکاحک عرفاً منفسخ اولمسی
قیدینک وضعی دیناً مردود ، مضرات عیدمسی نامحدوددر .
ازدواج ؛ یالکیز تسکین شهوت ایچین ده کیل . اصل ایکی
وجودک باعث بقای نام ونسبتی و ذریت نقطه سندن ، اختیارلغک
وسیله امن وسعادتیدر . موازنه ملت ، ملتی تشکیل ایدن
عائله لک انتظام ورفاهیه قائمدر .

مع مافییه ، بوسوزلر صرف معارفدن بی نصیب اولان
طبقه یه عائد وبنابرین اشراف محلیه یه عدم شمولنی اتیان زانمدر .

غراب هواثیه ، اسرار مدنیه

غریبدرکه ، شدت حرارتیه شهرت کیر اولان فزان ،

دهشت برودتیه دخی بنامدر. مثلا ؛ کانون نانیده کوندوزلری
صیجاغک تأثیرات آتشیندن نولر ایچنده بیله سرینه مک غیر
قابل ایکن کیجیلری صوؤغک فرط نفوذینه انجاق ، آلولی
مناللرله مقاومت ایدیله بیلور ، کونشک قارشیسینده هنوز
قاینماق درجه سنه کلن سولر غروب شمسدن سوکره طونویور.
دیمک اولویور که ، عوارض طبیعیه سینده کی استعداد کونشک
مقابله سی اولماسه ، برودتی منطقه شالییه معادل کله چکدر .

طاغلی باشقه باشقه منظره لر ، یک چتین یاماچلر عرض
ایدیور ؛ قوم دریالریسک کوبکنده ، مایه سرچکمش چیلیق
برجبل اسود کورونویور . صانکه ، همالایا تپه لرندن
برقاچنده کی اورمانلر یانمش ده ، آتسک کیدیردیگی لباس ماتمله
افلا که عرض کدورت ایدیور ، صانکه ، کابوس استبدادک
زهرلی طیرناقلریله محکوم موت اولان وطنداشلمزک جکرلرندن
قوپان دود آهه تحمل ایده میهرک نه قدر بخت سیاه واریسه
سطحنه طوپلایوب چهره قسوت انکیزیله حضور رب العالمینه
پرنه سر اولدوغی حالده مناجات دائمه ده بولونویور !

سوکره برتپه نک آرقه سینده سراب کی رشق نظره چاریور ،
چشم حیرت انسانی اوسرابک قوه جاذبه سنه تابع قیلیور .
چونکه ، دکزه حسرت قالینیور . ساعتلرجه کیدیایور ،
حقیقه بر بحیره اولدوغی اکلاشیایور .

ایشته بوده برلوحه عبرت تشکیل ایدیور ؛ (ماندره)
نامی ویریلن تخمیناً (۵۰۰) بش یوز مترو قطرنده کی برکول ،

ایصنر براوونك اورتہ سندنہ در . قیدسندہ ایکی اوچ چارداق ،
بوچارداقلرک ایچندہ برقاچ نسل آدم اوتورویور . قبل التاریخی
اولان حیات انسانیه نمونہ سنی کورمکله انسان مدنیته برطرفدن
تشکر ، دیگر جہتدن دہ تنفر ایدیور :

مدنیت ، فی الواقع لازمہ انسانیتدر . فقط ، مدنیت دکمیدرکہ
ماحی بنیان صمیمیتدر . خلقت عالمدنبری وقوعبولان تحولات
متسلسلہ عقل و ادراک دورین عبرت چینیلہ (پانوراما) شکنندہ
تدقیق ایدیلسہ اکلاشیلورکہ ؛

اورمانلر آرمہ سندنہ احسن تقویم ایلہ خلق ایدیان انسانلر ،
اب اکبرک فطرتندن اعتباراً بیکلرجه عصرلر نظر فندہ یالکیز
معیشت و وحوشدن تدافع ایچون آلتلر یایہرق ، فکر آپک بویوک
بر آسودکی ایچندہ یاشامشلر . قرون وسطایہ یاقلاشدیجہ مدنیت
رایجہ لری ، حرب وجدال امللرینی اویاندرمقہ باشلامش ؛
اقوام بربرینہ صوؤمش ، (انتقا) بلیہ سی بشریتک جکرکاهی
قاریمقہ قوبولمش !

آرمہ برملیت ، برحکومت حسیاتی کبرمش ؛ نمرودلر ،
فرعونلر تورہ مش ، استیلا ایستیکلری بلدہ لرک انہار طبیعیہ سنی
قرمزی سیلرلرہ تقلید کبی سباعک یاپمدینی آلچاقلقلر اختراع
ایتمش ، عجبا بونلر شیمدی اورتہ دن قالدیرلمشی ؟
ہیہات !

ہر فرد ، برحکومتک تحت تابعیتہ کیرمک مجبوریتیلہ قوای
بشریہ محدود خلاصہ لرہ تفریق ایلمش ، واقعا کوزل بر اصول

قومش ، حکومت قورقوسيله حقوق برقانونه باغلامش . فقط ،
بوكون اك مترقى ، اك متمدن طانيدىغمز ملتلك اشتغالاتى
تدقيق ايدهجك اولورسوق ، انسانلغه برخشيت ، برعدم امنيت
بخش ايدين سلاحلره اوغراشديقلرينى ، انجاق جناب حقك
ملكى اولدوغنى حالده ، روى زمينى عادتا شيطنت ايله تملك
هوسنده بولونان نيجه رجال سياسيه نك ، كيميا كرلرك ، ارباب
صنعتك اردولرى محوه بادي القات وابداعاته دوام ايتديكلرينى
كورورز .

مادامكه ، مدنيت عدم امنيتدر . مادامكه ، مدنيتك مابهسا
البقاسى سياستدر ، سياستكه ، مسلم اولان بررفتار شيطنتدر ؛
اويله كول كنارنده آيشدينى معيشته امرار حيات ايدين انسانلر
هرحاله شايدان غبطه در .

كرچه آدمك انسانتي اخلافه خدمتيله قائم ايسهده ،
اخلافك استقبالى حلك اخلاق وترقياتيله تحت تهديدده بولونويور ؛
زمانمزد ، موازنه دول اراقه خون بشره مانع اولويورسهده
بونك بربرينى سلاحله قارشيلان برقاچ قوتلى دولتك تاثيرات
معنويه سندن متولد اولدوغنى خاطردين چيقار ماملينى ؛ انكلتره
حكومتى فيلولريله امثالنه كوكس كه ريبور ، فرانسه و آلمانيا كچي
حكومتلك فابريقلر ده هيچ بروقت بوش طور ميور . طبيعيتدر كه ،
هرشيتك برنقطه كالى واردر ؛ قصواى مكمليته ، يعنى غايه قابليت
وارمق هر دولتك مقدراتنه عائد بر كيفيت اولدوغندن ، ترقيات
دوليه نك متهايسنده برلشن ايكي اوچ قوتك موازنه عموميه يني

رخنه دار اتمہ سی قابل انکار میدر؟ بناہ علیہ ، اور وپانک شیمدیکی
تدارکات استقبالیہ سی بر ایکنجی اس انقلاب وسائلنی تہیہ دن
باشقہ برشی دہ کیلدر .

مدنیت ، دیانت ایہ توحید ایدلمینجہ ، (تعبیر دیگر لہ)
مقدراتہ اوغراشمق قییلندن اولان افکار و اہیہ اور تہ دن
قالقمینجہ ، وحشت ، یعنی آسودہ لک ایچندہ معیشت شہہ سز
مر جحدر .

*
**

فزانہ متنوع طرزہ خرابہ لر ، اوولرہ حاکم قلعه لر
کورونویور . ذاتاً طرابلس ولایتک ہر تپہ سی اسواز ایہ محکم
بولونویور ...

جبل غربی سنجاغی

تقیات ملکہ و احوال عمومی سی

مرکزی ؛ یفرین ، ملحقاتی ؛ فسالمو ، نالوط و غرامی
قائم مقام قریبہ صوصن ، کیکہ ، مزده ، صیمان و زنتان مدیر لکریدر .
طاغلق و دوزک اولق اوزره ؛ غایت منبت و واسع اراضی به
مالکدر . تمصب حدغایده اولدوغندن موسویدن غیری ملت
افرادى بولونماز . علماسی چوقدر . یالکز برقیسه نك افراد
عمومیه سی (خامسی) مذهبنده در . بونارك لسانلری آیری
و عبادت و عادتلری مذاهب اربعه به مغایردر ...

بنیجیلکه کثرت انہماک ملابسہ سیلہ آتلری سیمین و مکلف
طاقلرله مزیندر . از مقدارده قیل دیشی و اولدقجه مبذول
و سوروملی مشینلر بولونور . منسوجات متنوعه سی و از جمله امرامی
بولدر . اہالیسی نسبتہ فقیر ده کیلدر . زراعت و تجارتدن استفادہ
ایدرلر . جدآ چالیشقان و جسوردرلر . (بانق دی روما) نك
پارمنی بوسنجاغہ صوقوله مامشدر . آقار صویب وارسہده ،
فائده سی کوروله میور . مشجره لری ، ہلہ زیتون ایله بزئمش تپہ لری
روح فزادر .

بورادہ عفت و استقامت ، متانت و شجاعت محافظہ موجودیت

ایده یلمشدر .

خورماسی آزددر . سبزه و آتی او قدر مبذول دکیلددر . مواشیدی
چو قدر .
هواسی غایت صاغلام ، انجاق سرینجه در . نولری قسماً
یر آلتده در .

*
**

تقسیمات ملکیه و وضعیت جغرافیه اعتباریله خمس لواسنک
سرت قضااسندن - هم حدود بولونان - قزانه و اورادن ده جبل
غربی یه کیدیلد کدن و کهزیلد کدن سوکره مرکز ولایتیه توجه
اقتضاً ایده جکندن شیمدی ده بوندن بحث ایده لم :

طرابلس غربك مع مضافات مركزی

مركز ولایتك منظره عمومی سی

بوكون انظار زواره بویوك بویوك بنالر عرض ایدن بوشهر
شهرك هر نقطه سی - تاریخك ویردیکی معلومات خجعه یه نظر آ-
مطلقا انسان قاتله صولانمشدر . هواسی ، صویي کوزل
وموقعتك لطافت و نظرافتی مکملدر .

جبل طرفندن باشلایان (مجین) وادیس شهرك صاغ
جناخندن که چهرك دکزه منصب اولور . وارداتی اولدخه اهمیتلی
وتهلکهلی ایسه ده ، مجراسی جدوللرله تقسیم ایدلدیکی ایچین
آفت فیضاندن معصونیتی تأمین ایدلمشدر .

بربرینه ملاسقی ایکی لیمانی موجود اولوب ، بری ؛ اشیای
تجاریه و دیگری ده ؛ بوجیلره مخصوصدر . درت قدر (خلفه)
فابریقه سندن خیلی فقرا که چینمکده در . واپورلر لیمانلره سربست
گیره مز . مع مافییه ، لیمانسز مملکتده دینه مز .

اراضیسی دوز و منبت اولدوغندن زراعته صالحدر .
متین اولان سور قدیمی ، استبداد زده لرك مأواسی ایکن
زمان مشروطیتده : (سوق حریت) و (سوق رجب پاشا)
وسائر ناملرله یوللر آچیلمشدر . مبانی عتیقه سی قیمت تاریخیه نی
حائز وداها دوغریسی بو ولایته (مکتب عبرت) نامنی ویرمک

جائزدر. حتی حکومت قوناغئک بیله (۹۱۶) سنه سنده استیلا
ایدن اسپانیوللر زمانندن قالدینی مرویدر .
قبودان دریا ، مرحوم و مغفورله (طورغود پاشا)
بوراده مدفوندر [۱]. جوامع شریفه و تکایا و زوایای خیلی
کمیده در .

طرابلس ؛ وقتیله برخراب آباد ایدی . حربیه ناظر اسبقی
مرحوم (رجب پاشا) نک والیلکی زماننده اکثر نقاطی
مظهر ترقی اولمش و پیدرینی محشم بنسار انشا ایدیله کلکده
بولونولمشدر .

رجب پاشا ، حقیقه بویوک ، بویوکلی نسبتنده ، مادونه
قارشی کوچوک برذات ملکسمات ایدی . یوزندن هیج برکسه

[۱] طغوز یوز التمش درت سنه سنده ایدی که ، (طورغود پاشا)
یکچیریلرله کلرک ، طرابلس غرب والیسی اولدی . بلده لری اعمار ،
استحکاماتی وضع و عدالتی توزیع ایلدی . هریری تحت تأمین الدقدن
صوکره ، دونمالریله اسفاره تشبث ایدی . غنائمی ، عسکرک ، ماشان
و تعییناتنه دونمانک . مصارفنه قارشلیق طوتدی .

(۹۷۱) دو قوز یوز بتمش بر سنه سنده اسپانیا و جنوز و مالطه
حکوماتی . افریقایه هجوم و بعدالاضبط طرد اسلام خصوصنده اتفاق
ایتمکله اسپانیا ، جزائر بلادندن بعض قلاع و سفایش الده ایدی . بونک
اوزرینه جنتمکان سلطان سلیمان غصبه کلرک وزیر ثانی (اسفندیار) اوغلی
مصطفی پاشای سردار عنوانیاه و (پیاله) پاشا رفاقتیله مالطه یه کونرددی .
طورغود پاشا دخی بونلره بالالتحاق مالطه یه عسکر چیقاریلدی .
ایشته بومحاربه اثناسنده ایدی که ، پاشای مشاراییه و اصل رتبه شهادت
اولرق جسد مبارک لری طرابلسه که تیریلوب دفن ایدیلدی .

ظلم کورمامش، باخصوص استبدادك شيكۀ ظلم والمنه طوتولانلر
الطاف وانعاميله پرورده اولمشدر . حریت لسانیه سی ، علویت
انسانیه سی تاریخ ملتده آتون قلملرله مسطور، مابینه خطاباً :
« سز بو ولایتی صاندیکنزه ، بن حرب ایتمه دن ویرم !.. »
طرزنده کی متینانه ، وطنپرورانه جوابلری مشهوردر .

رجب پاشا ؛ طرابلسک فاتح نانیسی اطلاقه سزا ، رجال
دولتدن ایدی .

رجب پاشا ؛ مشروطیتک مؤسی نام مبعانه روا ، بر
مشیر دلیر ایدی .

عالم نظرنده لمعه وجدانیه سیله شمسوششیریه دن معدود
اولان مرحوم مشارالیهک سیف معززی طرابلسیلرک انظار
افتخارنده بر یادکار پرتونشار اتخاذایدلمشدر .

تجارت و ثروت و محصولات

تجارت ؛ اسلاملردن سوکره موسویلرک واوچنجی درجه ده
اجنبیلرک التدهدر .

خورماسی ، پورنقال ، لیمون ، ایوا ، شقتالی واوزوم کی
میوه لری وسبزواتی مبدولدر . بادم محصولی اندردر .

برمکتب صنایعی وارسه ده ، وارداتنک قلتدن ناشی مطلوب
درجه ده اثر ثقی کوستره ممشدر . مع ماقیه ، ارباب حمیت علی قدر

الامكان صرف همت ايدىكى ايچين ينه شايدان تقدير منسوجات
وساثرهسى كوردولويور .

عشرته ، سفاخته انهامك ، ثروت عموميه ني اهلاك ايدىيور .
نجابت واصالتى مسلم اولان محترم اشرافك بوخصوصده كى وظيفه
مترتبهسى بحق ايفا ايدىديكىندن ، حرركات معروضه بيلدن بيله
آرتيور !

وطنك وباخصوص - شيطان پارمقريه اپي تور تولمش ايكن
قدرة الله ايله پايدار اولان - بويه دكرلى برولايتك استقباليه
قارشى هنوز بطى طاورانييور !

حالبوكه طرابلسك شكل حاضرى اسبقنه نسبتله طورغوندر .
عرب تاريخلى اويله وصف ايدىيوركه ، انسان اووقودجه عاداتا
ترقيات ماضيه يى حكايات عجمانه دن عد ايتمهك مجبور اوليور .
فقط بويرحقسزلق ، انصافسزاقدر . چونكه ، اسلامك
آثارمتروكهسى هر بو جاوده كوزلرمزه چاربييور . اويلاه اسلافكه
الدرندن كچهن طاشلر بوكون التون قيمتمده ساتيلييور . طاشى
آلتون يابه جق صنعتدر ،

*
**

طرابلسده غايت ظريف ايبكلى اهراملر ، بطانيه لر اعمال
ايديلير . اشرافك ملبوساته اولان اعتنالىرى فوق العاده در . هله
نسوانك ملبوسات و تجملاتى بك كلفتلى وزينتليدر . اورته
درجه دهسى بيله اوتوز ايرادن اشاغى يه مال اولماز . عربلك
كنديلرينه مخصوص بولنان موده لرى صحت نقطه نظرندن دخى

قطعياً مضر اولمدینی کبی مخدرات اسلامیہ یہ پک شایستہ در .
طرابلس ، مقر شرافت و مصدر ظرافت در . زنگینلری
او مولایہ جق در جہدہ ثروتہ مالک و جدأ طریق ترقیہ مالکدر .
امانہ چارہ کہ ، بو عالیجناب فیکر لری بریرہ طویلا یوب شر کتار
تأسیس ایتمک و وظیفہ سی حکومتہ عائد قلمشدر .

مباحثات

۱ — نواحی اربعہ قضاسی : درت ناحیہ نک مضاف الہی
اولان بوقضا ؛ طرابلسک شرقندہ و ساحلہ یقین بر نقطہ دہ در .
معمور دہ کیلدر . خورما و سبزہ سی بولدر . آز مقدار دہ دہ مواشیسی
بولونور . مسافہ سی ایکی ساعتدر .

۲ — زراترور ناحیہ سی : طرابلسک غربندہ و اوچ ساعت
قدر قربندہ و ساحلہ در . مرکزی بر آز معمور جہ ایسہ دہ
اھالیسی خیمہ نشیندر . خورما و سبزواتی مبذولدر .

۳ — زاویہ قضاسی : زاترور ناحیہ سنک غربندہ و اون
درت ساعت بعدندہ در . کذلک معمورہ سی ساحلہ در . اھالیسی
متمدن و بزہ نسبتاً مترقیدر . سبزہ سی ، خورماسی ، لیکیمی
وراقیسی مشہوردر . عجیلاتدن بورایہ قدر دوام ایدن ساحلہ
طوز چیقار .

۴ — عجیلات قضاسی : زاویہ قضا سنک غربندہ و اون ایکی
ساعتلق مسافہ نک منہاسندہ در . مرکزی ساحلدن ایکی ساعت
اوزا قدر . مع مافیہ غیر معمور و سکنہ سی کوجبہ در . خورما

وسبزه سی چوق ایسه ده یالکنز زواره ایله اخذ و اعطا ایده بیلدیکندن
استفاده محدود در .

۵ — زواره قضاسی : عجیلات قضاسنک غربنده و سکنز
ساعت اوته سنده در . ساحلده واقع اولوب ، مواشیسی بک چوقدر .
خانه لری کار قدیم اوزره در . قبائی متحد در . خورمسی آزد در .
اراضیسی زرعه صالح ، بالق بمورطه سی بولدر . تجارت طراباس
موسویلرینک یدلرینه براقلمشدر . اهالیسی اوپوش و قدر .
پینیر ، تره یانغی و آیرانی بک نفیسه در . بونک سکنز ساعت غربنده
تونس حدودینه واریلیر . بنا برین موقعا مهم بر قضادر .

۶ — عزیزیه قضاسی : مرکز ولایتدن اون ساعت
اوزا قدر . ترقیه میال ، اهالیسی فعالدر . اراضیسی مستوی
و منبتدر . فقط ، مرکز قضا ، عجیلات کبی ، آبادان ده کیلدر .
خورمسی ، سبزه سی واردر . مواشیسی ده آزد در .

۷ — غریبان قضاسی : عزیزیه آلتی ساعت اوزا قدر .
شرق جنوبیسنده کاشندر . معموره سی هوادار ، دلشکار برطاغ
اوستنده در . اهالیسی چالیشقان ، ذکی و برچونغی مأموریتله
متبعیشدر . غربارور و سخیدر . زیتون ایله اینجیر و سود ایله
یغورت و پینیری چوقدر .

۸ — ترهونه قضاسی : خمس لوانسه ملحق مسلاته قضاسنک
غربنده واقعدر . خراب و اولرینک بر قسیمی تحت الترابدر .
مواشیسندن باشقه شایان تفصیل برحالی یوقدر .

۹ — اورفله قضاسی : غریبان ، ترهونه و خمس ملحق ایله

هم حدود برقضای واسعدر . اهالیسی زراعتله متوغل ،
منحصراً زیتونی بولدر .

*
**

بوولایتك اساساً تقسیمات ملكیهسی بك اویغونمزوگرفت
اولدوغندن قوای مرکزیه برمناسبت مکمله تختسده منتشر
ده کیلدر . مثلاً : اورفله قضاسی ، خمس لواسنك اورته سنده
ومركز ولایته باقیلیرسه بك قرینده اولدوغنی حالده وقتیلله
ازبر برمعامله نتیجهسی اولهرق مرکز ولایته ربط ایدلمشدر .

طرابلس غرب اھالیسنگ احوال روحیہ واجتماعیہ سی

بوولایتک اھالیسی : چتین ومتیندر . حلم وحدتک توأم
اولہرق اجرای حکم ایستیکی بو وجودلر، مدنیت وحرہ غایت
مستعددر . چونکہ ، پک مطیع اولدقلری کبی ، مشاق ومزاحمہ
قاتلانیر ار اوغلی اردرلر !

کرچہ ، تصادف ایدیلمن بعض وقایع الیمہ مغایر انسانیت
ایسده معارفسزلکدن منبعت بر خطای غیر اختیاری چشم
انصاف ایله کورلمیدر . هپسی سلاح بدستدر . سببی : بربرینہ
پک اوزاق اولان قرانک نظر ضابطه دن مہجور بولونمہ سیدر .
حکومتک مناسبات وحرکات سیاسیہ سنی وحتى سائر ممالک
عثمانیہ نک اصول اداره سنی تدقیق وتحقیق ایتمزلر . لیکن ، بو
ولایتک احوال عمومیہ سنندن کونی کوننہ معلومات آلمغہ پک
مراقیدرلر .

(بعضیلری) نہ قدر ثروتلری اولورسه اولسون ، مأموریت
ایچین جان ویریرلر . شهری بیک غروشدن فضلہ وارداتی
اولانلر بیلہ یوزاللی غروشاق اک عادی بروظیفہ یه تنزل ایدرلر !
مأموریت هوسی ، برعلت مزمنسہ حکمنہ کہ چشمیدر . دور
سابق بقیہ سیثاتی جملہ سنندن اولہرق ، رشوتسز ایش کورلمز

اعتقادی متعمد . بناءً عليه ، حکومت مشروطه نك نصب ايتديكى مستقيم مأمورلرک وجدائى عادتا تقديس ايلرلر . وقع ووقار اربابى ، يار واغير اورته سنده محجوب قلاماق مقصديله کوچوك بر مظلونيتدن تخلص كريبان ايچين يوزلرجه ليرا صرفدن چكمنزلر .

ذكاوت فطريه لرى ملايسه سييه ، اكثر يسنك بوتيقه خصوصنده كى مهارتلى فوق العاده در . اقبال پرست اولانلر ، اقباله بولنانلرک محب ظاهر يسيدرلر . زيرا : فكلرلر نجه اقبالى اقبال توليد ايدر .

اشرافك اكثر يسى حكومتله تماس ايتيوب ، عبادت وايشلريله دمكذار اولورلر ومع التأسف مأمورينه ياقلاشانلر ، اسنادات نامعقوله دن اصلا احترام ايتمزلر ؛ (فلان بوكون ... لغه تعين ايديلدى . ينه ... ليرا دوندى) طرزنده كى منطقسز مفتريات جدا روح صيقيجى عادات مؤسفه دن در .

مأمورلرک على الاكثر يرليردن اولمه سى سلامت اداره يه منافيدر . باخصوص عين محمله اسه خدام ايديلنلرک چوغى ، كندى قيبه و يارداقلىنك مروج افكارى اولويور .

ييانچى وموقع صاحبي اولان بر مأمور ، اهالى ايله اختلاطى دائره رسميتدن چيقار برسه ، نامى لكه لير . غير بيدر كه ، بويه صاحب نفوذ مأمورينه صوقولانلر ، انظار عموميه ده كسب اهميت ايتمك صورتيله كوكسلرى قابارتمغه وحتى بومأمورلر ناميله ايش بجرمكه سعى ايدرلر ...

مجبرب الحال اولمايانلرله تحقيقاته کيريشماک مرتبه اولويتده دره .
چونکه بين الاهالى اشاعات خودفروشانده بولونهرق بوسايده
روللر اويناير ...

بوقيل اشخاصک صورت ظاهر يده کي سیرت ملکانه لرينه
آلدانان واليلر ، متصرفلر وقائم مقاملر تملقات صالحانه لرینک
اساسنه واقف اوله ميهرق ، صاف برقلب ايله التفات ايتديکجه ،
اهالى مردرلو ايشلری ايچين بوناره مراجعته باشلايهرق ،
شوصورتله بويوک بويوک سوء استعمالتک انکله ليله قارالاندقن
صوکره تعقل ايدرلر .

(نکته) ؛ انسانک صحائف حياتيه سی - اقبالده بولوندوغی
مدتجه - ریاقاملريه پارلاتيلير ؛ آلداتيلير . حقایق خفيه ايسه
ادبارده وياخود نوم ابده اکلشيلير . شو حالده بر مأمورک
ترجمه حالنه يالکز کندى حرکات مستقيمانه سی ده کيل نديم لرینک
اقبالده يازيلير که ، اصل دوشونوله جک نقطه ده بودر .

ملحقانده قال و قيل اکسيک اولماز . چونکه ، خصميندن
هانکی طرف حقلی چيقارسه ، رشواتسز براتک عدم امکانی
افکار مفسدينک احکام متخذة ملعونانه سندن بولندوغی ايچين
يچاره مأمورلر هدف عزويات اولمقدن قورتوله ماز . شو حالده ،
اولياى امور افراد معنی حقدنه هر نه سويلنيرسه ديکله ملی ،
ايجه کلایوب ديکله مينجه حکم ایتک شويله طورسون فکر لرینده
برنقطه اشتباه ييله بسله مامليدر . افواه ناسده نامنی دولاشدير مق
آرزو ايچين بر مأمور هيچ برایش کوره مز . مع مافيه ، استقامت

وعفتدن باشقه سنه اهميت ويرمين نيجه لرده سهل الاعتماد آمرلر
يوزندن جريانه قايلوب كيتمشدر!!.. اخلاق نقطه سندن باشديجه
اوج صنف كوريلور :

برنجيسي — اتلي به ، سوتلي به قاريشميوب مزايای فطريه
وحيثيت نسليله لرني محافظه ايلنلر ؛ يوزده قرق .

ايكنجيسي — ضرورت فوق الغايه ايچنده يوو ارلانوب ،
هيچ برشيئه مداخله اتمديكلري كبي ، دائما اطاعت و محويت
داثر سنده ياشايانلر ؛ يوزده اللى .

اوچنجيسي — ايشلريني ، كوچلريني براقوب افسادات
والقاآت اياه اشتعال ايدنلري ؛ يوزده اون .

بو تقديرده ، اقلك سوء حالي ، مملكتك ناموس وشهرتي
اخلال ايدميه جكندن ، بزينه طرابلس غرب اهاليسنك سخا
وانسانيتندن ، حسن اخلاق و حماستندن بحث ايدرز . چونكه ،
جناب حق ايلرك قدريني بيلديرمك ايچين آره لرينه مطلقا
برقاچ شرير الحاق ايدر . (لايسئل عما يفعل) !

برنجي طبقه ده بولونانلرك سفره جود و كرمي آچيقدرد .
مسافره وباخصوص غربيله پك زياده حرمت و رعيت ايدرلر .
وجدانندن امين اولدوقلري مأمورين ايچين هر دولو فداكارلني
ايضا ايدرلر .

شيمدي كمال تاسفله سويلنه جك بر حقيقت واردركه ، اوده
قبائل بيننده تصادف ايديله كلن ضديت و منافرتدر . اسبابي
تجري ايديلهسه ، ديو عقور استبدادك اكديكبي تخملمر جمله سندن

اولدوغنی صراحةً اکلاشیایر . — علی الاکثر ظهور ایدن تضاد افکارک و اخبارات انتقا مجویانه نک یا حکومتک قولالاینشسز لغندن و یا خود بعض یرلی مأمورلرک قویدوغنی پارمقدن منبعث ایدوکی تحقیقات رسمیه ایله ثابت اولمشدر .

بوکون ، برملتک موجودیتتی محافظه ایدن قوتک اجزاسی ، اولتک افرایددر . بزداثما بونقطه یی چشم تقدیره المازسهق ، وطنداشلمزک حقوق مقدسه سفی وقایه یرینه ، بربریه طوتو- شدیروب ، ازیمه لیرینه غیرت ایدرسهک شوامادی حرکات مردوده مزک برده معنوی تاثیراتی واردرکه ، اوده بنیان ملک وملتک تمنای صارصه قدر! بزمامورلر حق الانصاف دوشونملی یرکه ، اکتسا واکتسابز ایشه بواجزای مترکبه سایه سنده در . مشهور (شاول) بیله غایت منفعتپرست اولدوغنی حالده ، ظلم ، منفعتی اخلال ایده جکندن قطعاً مجانبت ایدردی .

اعضامفلوج اولونجه وجودک جوهر قابلیت اظهار ایده مامسی مثللو ، مأمورلر ال آتندن ایش کورورسه برمتصرفک ، بر قائم مقامک ... هر درلو تشبثاتی البته عقده تعلله اوغرار . کذا ، باش اداره سننده مدبرانه حرکت ایتمزسه ، وجودک بیهوده یورولمه سی طبیعی بولوندوغنی کبی ، رأینده متین ومستقل آمرله مظهر اولونه مینجه کافه امورک عدم سلامتی بدیهیندر .

بوولایت ، سائر مالک کمزه قابل قیاس ده کیلدر . زیرا ، ضابطه سی ، عدلیه سی ، ملکیه سی ، مالیه سی یکی تشکیل ایدیلدور دیمکدر . وجدانی معروف بروالی ، برمتصرف توسیع مأذونیت

صلاحیت کامله سی حائز اولمازسه ، هیچ برایش کوروله مز .
انگلتره حکومتی بيله مشروطیت دائره سنده يك قدملی بر
اداره به مالک اولدوغی خالد هریك عرفان واستعدادینی طارته رق ،
اکا کوزه محیط حریتی توسیع ویا تقید ایتمشدر . مع مافیه ،
ترقیاتی ده کوزلری قماشدیر مقده بولونمشدر . بو متفیض ملتک
حکومتی بر نمونه امثال اتخاذایدرسهک . خط حرکتیزی
دوزلتیرزه . مثلاً ؛

خمس لوانسده کی او محشم خسته خانهک اوتسی بریسی
بیقیلوب دوکولوب دوریور ، وجودندن کوروان راستفاده به
اون مضرت قاریشیور . صوکره لوا مجلسی بلدیبه صندیقنک
فضله سیله تعمیر و نواقصنی تدریجاً اکمال ایتک ایسته یور ، ولایت
ایسه رد اینه جواب ویریور ؛ مکتب صنایع حصه سنک بهمه
حال ارسالی امر ایلور . واقعا بوده بر امر خیردر . فقط
بیکلرجه لیرالره میدانه کان بر بنانک بوکون بش به زغروشله
تعمیری ممکن ایکن بر آی کچنجه ایکی بیگ غروشله موفق
اولونه میه جق بیقیقیرینی بر اقدیروب بوسبوتون اندراسنه یدان
ویرمک ده معقول ده کیلدر . از جمله ، بوتون لوانک بر نکهبسان
مشفق دیمک اولان بودار اخیرک وجودی هراحتیاجه سر جحدر .
ایشته ، بش مرانقوز ایریشدیره جکر دیرهک بش یوز
کشینک قاننه کیریورزه . عجبا بومعامله تخریبیه به (ترقیپورلک)
دیه جک برکسه بولونورمی ؟

اوزاق بر قضانک قائمقامی اویقویه دالمش ، بوندن افراد

معیتی بالاستفاده ، خنجر استبداد لرینی ماتک جکر کاھنہ صالحس .
واقعا قائم مقامک استقامتنہ دیہ حک یوق ، متغلینک ، او ملت
سولوکلرینک حانہ الویردیکی ایچین مداحلری ، مدافعہ لری
چوق . قالدیر تمق قابل اولامیور . یوزندن حاصل اولان جرائم
لا تخصی دم کیل ، کندیسنک جرم قانونیسی آرانیور . ایشته
قوجامان بر قضا ایچین ایچین یانیور .

بر حکومتک شکوہ وسطوتی تأمین و تزید ایدہ جک
اساسلرک اقدمی عدالتدر . بدر منیر معدات نہ قدر نشر یرتو
عظمت ایدرسہ ، ماتک دہ غیرت وقوتی او مرتبہ آرتاز . چونکہ
بوکلہ بسیطہ نک بوتون مضمونی ، کافہ قلوبک بر نقطہ جاذبہ سی
حتی نظام عالمک واسطہ ثبوت موجودیتیدر .

بز اسلاملر حضرت فخر کائناتی کوزلر مزالہ کورمدک ،
علی العمیادہ تصدیق ایتمیورز ؛ صدقہ دلیل اولہرق الہ بر
قرآن کریم وار . یالکز اسلافک اعتقاداتنہ امتثال ایلمیورز ؛
باقیورزکہ ، مندرجاتی بر قانون عدالت ، تکلیفاتی شایستہ
عبودیتدر . کوریورزکہ ، انزال بیوریلان قوت ، احکام
موعودہ سی داما اجرا ایدیور .

دور سابقہ سالنامہ لرک باش صحیفہ لرینی تزین ایدن قانون
اساسی دہ مشروطیتک اعلانیہ افراد ملتک ہیسنہ احسان
بیورولدی . یعنی دیندیکہ : « ای ملت ! مژدہ لر اولسون !
آرتق دام سفالتدن قور تولدیکز . حکومت جدیدہ . قارشیکز دہ
ذمہ قدر دوغریلقدن انحراف ایدرسہ ، الیکز دہ کی کتاب آتشین

خطاب ایله مسؤل طوته جقسکز !
 اوخ نفر حفزا، نه حیاتبخشا مواعید عادلانه! ، نه عالیجنابانه ،
 نه وطنپرورانه معامله دلکشا ! ؛

ماده لرنی اوقویورز ، یک موافق ، قانون الهی به مطابق
 اولدوغنی اکلایوب تقدیسدن سوکره سینهلر مزده (حرز جان)
 کچی صاقلایورز. اساساً حریتسز ترقی غیر قابل اولدوغندن وطنمزی
 آرتق عمرانه یونهلمش بولویورز ، جناب حقه شکر اییدیورز .
 ناصل سونیهلم ؟ ؛

بوملك موروث مشترك يا ورولری اولدوغمز حالده ، بروقت
 نیجه ارباب حمیت زندانلرده ، منفالرده چورویوردی . حالبوکه ،
 بر مجاهد حریتک بویوردینی کچی ؛ وطن ، سکا بکا محتاجدر .
 فی الحقیقه دریجه دوشونله جک اولورسه ، رمانتک حکومتله
 برابر موجودیتی مثلی کورولمامش بویوک بر واپورک وضعیت
 وانتظامنه بکزر : سفینهسی ؛ وطن ، آتشی ؛ قانون ،
 بخاری ؛ حکومت ، ماکنه لری ؛ ملت ، اسقوری ؛ سطوت ،
 طوائفی ؛ قوای اجرائیه ، ضابطائی ؛ نظار وقبودانی ده ؛
 حضرت پادشاهدر . واپوره دریای سیاستده سالم برخط حرکت
 تعقیب ایتدیرن پوصله ؛ حقوق دول وماکنه لری محافظه ایدن
 باغده ؛ بین الافراد تأمین حقوق ایلین قوانین ونظامات موجوددر .
 واپورک روحی ؛ اسقور دیمک اولدوغنه نظراً ؛ سطوت
 نامی ویردی کمز بوقوت ، ملتک هیئت عمومیه سندن متولد
 بر خلاصهدر . ماکنه مجهزاتنک آیری ، آیری وظیفهسی

اولدوغى و بربرينك لازم غير مفارقي بولدوغى كې ، برملتك موجوديتىدىن سطوت بلكه مك ، بلااستنا هېسنى فقط وسع واقتدار نىسبتىدە استخدا مائىلە اولور . بو مجھزاندن برى (۱۰۰۰) بيك ، ديكرى (۱۰۰) يوزاوقە ئقلتىدە ايش كورمك ايچين ياپئمش ايكن . ايكنچىسى برنجيسنك يرينە قونورسە وبوخطا تعاقب وتوالى ايدرسە ، متأثر اوله جق اوسقوردر . بوياكلشغى مامر اولان چرخچيلر ياماز . ليكن ، بو صنعتدن بى خبر اولانلر تعيين ايدىبايرسە باشقىدە يارارق اومولماز :

تسيقات قانونى ، تطبيق ايدىيى كې اجرا ايچين ياپئدى . مبعوثلر من ، نظار من خانلر تملندن دورياسن ديمدى . امانه فائده كە ، بخش اتدىكى صلاحيتك هانكى وجدانلر رجوعى دوشوتئدى .! مشروطيت واديسنده استبداد نچلرينك آزبلى طرناقلرينە ميدان ويرئدى . صايسزاهللر كوشە بطاله آئيدى . بو ، بويلىمى اولمايدى ؟

شونك بونك اشاعات ملعنكارانه سنه مستنداً تسيقات قوميسيونلرينك چيقاردىغى برطاقم مقتدر وناموسكار مأمورلرى كورنلرك چوغى كوكل صيادلغنه باشلادى . حالبوكة ، اداره مصلحت ده كيلىميدركە ، قوجه عثمانلى ملتى بو حاله كتيردى ؟! برعسكره درت ديوار ايچندن تلفونه تعليم قومانداسى ويرمك ، عين زماندوده ، موفقيت كامله فكر قويسنى بسله مك دوغرىسى معقول عد ايديله من ؛ - هر برى مرآت مجلا اولمق شرطيله - ضرورت مخصوصده ولاياتى طولاشه جق مفتشلك راپورلرى

(سینہ ماتوغراف) الواحی کبی حکومت وملتک درجہ مشی
وانتظامی کو ستر ملی کہ، تصحیح حدہ، تدبیرہ خطا و وقوع عبولاسین!
طرابلس غریبہ محتاج اصلاح اولان؛ اہالی دہ کیل،
حکومتدر، ذاتاً ملت عثمانیہ، ظالم بر حکومتک سلسلہ شکیمہ
استبدادی قیروب حق حریتی قازانمش، عالم مدیتک القشلیسنہ
مظہر اولمش برنسل کریمدر.

« حقیر اولداسہ ملت شانہ نقصان کایر صائمہ »

« یرہ دوشمککہ جوہر ساقط اولماز قدر و قیمتدن »

طرابلس اہالیسنک احوال اجتماعیہ سی؛ مخادنت و مخالفت،
تعبیر دیکرلہ، قرداش کبی کہ چینیرکن حدت و یا خود اجداددن
منتقل اخذنار بلایہ سیلہ بر برینک قانی دو مکدر۔ بین العربان
جاری اولان بوجنایت، مقتضای شجاعت صاییلور.

حسن ائتلافلی شونککہ دہ مبرہندر کہ؛ اسلاملرک،
موسویلرک طرز حیائلری متحد و متفق و معاملہ لری اوزقر۔
داشر بیندہ کی صمیمیت درجہ سندنہ جدیدر۔ بناءً علیہ،
بلا تفریق جنس و مذہب ہر عثمانلینک وطنداشر بلایہ الالہ ویرمی
یولندہ کی نصایحہ بوولایت اہالیسنک احتیاجی یوقدر.

اوت، مشروطیتک ما محتاج الہی اولان اتحاد عناصریہ
حکومتہ اطاعت، عدالتہ مقتونیت، ہوس ترقی، وطن اوغرنده
اختیار فداکاری، آمال مفسدہ اجانبہ متعصبانہ مخالفت کبی
شایستہ تجیل خصائل ایلہ مزیندرلر، بیچارہ لر، برکربلای
استبداددن قورتولہرق، چشمہ عدالتدہ ریان اولمق اشتیاقی

سائر ولایتلر اها لیسندن زیاده بسله مشلر . امانه چاره که ، حکومت مشروطه ایچنده بیله متجاسر مأمورلرک معاملات کیفیه لرندن هنوز قورتوله مامشدر !

مرجه شکایت یوانی بیلمز لر ، معذوریتلرینی اکلته جق قدر دیل چویره مز لر . فرضا ؛ مرکز لوادن بش اتی کونک مسافه ده کی ناحیه نک مدیری بولی آلمش ، متغلبلرله ایشی اویدر مش ، چیق دینی یرده چورون آخاچلر کبی ایچنده دوغ دینی بریهدن آریلایان بریچاره ناصل محافظه حقوق ایتسین ؟

عدالت ؛ هر دلو نأرئه مفسدت وشقاوتی سوندورور بر قوه شدید در . نیجه وقوعاته تصادف ایدیایوزکه ، سببیت ویرن حکومتدر . چونکه ، زمام ماتی حسن اداره وظیفه سیله مکلف اولان ، ملت ده کیل حکومتدر .

حاکمه منری بر آرز توسیع ایدلم ؛

اشکال حکومت ایچنده برده ، حکومت عوام واردر که ، قانون عقل وطبیعته یک مغایر بولونان بونوع قوای سیاسییه ، ربع مسکونک حکومتلردن عبارت اولان قوای اساسیه سی میانسه داخل اولمامش واوله ماز . بولایتده ایسه ، بعض قبائلک طرز حیاتی عین مرکز دره . زیرا ، قضا مرکز لرندن کونلرجه اوزاق بادیه لرده عسکر سز ، زاندارمه سز بر حاله یاشایانلر ، نفوذ حکومتک خارچنده قالمش دیمکدر . وقوعاتی متغلبلر حل و فصل ایدر . ایشک ایچنه بالطبع التزام و جبر کیره جکندن کوچوک بر مسئله نهایت او قدار بو یورکه ، ایچندن چیقلمق قابل اوله ماز .

في الاصل ، ماتسز برحکومتک وجودی غیر متصور
اولدوغندن مات ، برملت حاکمه صفت و وضعیتتی اکتساب
اید رسده ، خلاصه سندن یعنی ، پارلمتوسندن چیقوب اراده
سلطانییه اقتران ایدن قانون قارشیسنده مسئولدرکه ، بوده ،
حاکمیت ملیه یی تأمین ایدر ؛ عمروی دوکن زیدک محکومتی ،
عمروک و حقوقده مشترک بولونان بوتون عثمانیلرک و حتی زیدک
حاکمیتی ایجاباتندندر .

برده ؛ ملت حقوقده مساوی و فقط ، وظیفه ده طبقاته
تابعدر ؛ حمیت برموهبه فطریه ، حب نفس ده خصیصه بشریه در ؛
بونک ایچین ، بروالی ایله برقایقچینک حمیتی بر اوله بیلیر و کذلک
هرکس طاشیدینی (انیان) نام معززیه مباهی اولدوغی جهنتله
بوکا تجاوز ایدیلنجه تأثیراتی رتبه یه راجع برنسبت اوزره
ده کیلدر . فقط ، حقوقده مساوات واردر دینه رک دمیرجیلکه
منحصر اولان صنعت و استعداد براتیلوب ده ، بیلنمین برایشه
کیریشلمک ، وظیفه ملیه یی ترک وهدر ایتک دیمکدر .

بزی مشروطیتله اداره یه سوق ایلین ؛ طلوعات فیکریه
ده کیل . قرآن کریمک موضوعنده کی وضوح کافیدر ؛ جناب
حق (وشاورهم فی الامر) بویودقدن سوکره (وفضلنا بضم
علی بعض) قیدینی ده علاوه ایتمشدر .

تساوی درجاتدن سیاستک قبول ایتدیکی برقوت دوغارکه ،
بونى حوایده جک ینه کندیسیدر . چونکه ، انسان بعضاً فیکرنده کی
خطائی درک ایدمه رک ، آرزوسنه موفقیت امرنده استعمال

قوتہ مجبور اولورکہ ، ایشته بو ، درجات متساویہ اورتہ سنده
براستننا میدانہ کہ تیر مک دیمک اولہ جفندن ، طرفینک حقسز اغنی
محاکمہ و بعد التبلیغ ہر حالہ اجرا ایتمک ایچین داہا بویوک
بر نفوذہ احتیاج طیبعیدر . بنا برین ، بر ملتک دوام موجودیت
وقوام سلامتی قدرت حکومتلہ قائمدر ، بر پردرک اک بویوک
اولادی نہ یولدہ اطاعت ایدرسہ بونک دہ مادونلرندن عین
معاملہنی کورہ جکی بداهتہ قارشنی ، افراد ملتک دائماً اطاعت
متسلسلہ مشروعہ دن عدول ایتمامہ سی واسطہ بقای انتظامدر .
مشاہیر غریبوندن برینک افادہ سنہ اضافتہ شونی دخی
علاوہ ایدرم کہ ، انسان خلقتہ خود کآمد . بونی تفسیر ایتمز سہم
بیلیرم کہ ، محترم قارئلر مزدن بر قسمی متحیر قالہ جق و بلکہ دہ
حصہ سنہ مصیب بر تجاوزی ہضم ایدہ میہرک مؤاخذہ بویورہ جقدر :
دوغری سویویور ، زیرا بوکون اگر ہر کس حقنہ راضی
اولق فطرتی حائر بولونسہ ایدی ، قانونہ وبونی اجرا ایدہ جک
قوتہ لزوم قالمزدی . باشقہ صورتلہ دہ اقتاع ایدہ بیلرز ؛ بز
انسانلر کندمزہ عائد حقوقدہ تمامی نصف وعدالتی ، حتی
صورت مفرطہ دہ ایستہرز . جزئی بر خطایہ قارشنی منفعل
اولورز . سوکرہ ، اللرنده کی قازمہ لرلہ کونشک شدت حرارتی
اورتہ سنده چالیشان ، بزنی ترلرینک تصلبندن متحصصل دانہ لرلہ
طویوران محترم وطنداشلر مزدن بری یا کمزہ کلوب برمر اجعتدہ
بولونسہ ، انواع نازواستغنا ایلہ طاورانیرز ، ہلہ بعضاً وطنداشلق
حقوق مقدسہ نی بیلہ . آیا قلر آلتہ آلہرق قیرارز ! ...

دوشونملی یز ، دائماً دوشونملی یز که ، حکومت ملت
سایه سنده در . بیلملی یز ، محقق بیلملی یز که ، مأمور لرك دایه سی
ملندر . اوتوردیغمز قولتوقلرك آلتسده کی قوتلر ، حقوقی
محافظه ایده جکمز بغری یانیق ملتک افراد نجات نژادیدر که ،
اویچارده بومیانده در .

انسان ایچون ابنای نوعه وعلی الخصوص ، ملک وملتته
خدمت ایده بیلملک اقتداری من قبل الرحمن نه بویوک بر لطف
واحسنادر ! کندی منفعتلر مزى وطنک خرابیتتده ، فقرانک
مخونده آرامه مز ایسه نتیجه اعتباریله باعث خسراندر . بناءً
علیه ، غنای مادی و معنوینک سرمایه سی حمیت واستقامتدر .
بزی راحت یاشاتان ، عائله مسعودیتلری ایچنده بولوندوران ،
زمام حریتمزى قازاندران ، سیاسی بر قوته اضافتله (ملت عثمانیه)
شرفی طاقان ، خلاصه هر درلو اسباب حضور و آرازمزى ،
وقار واحتشامزى بخش ایدن برسوکیلی وطندر !

وطن ده کندی کندیسنه ادامه حیات ایده میور ؛ روح
ایسته یور ؛ ایسته هممزک روخندن حاصل اولان یکون نه ایسه
وطنکده روحی اودر . برده قوته عرض افتقار ایدیور که ،
بودخی ، جمله مزک اتحادندن متحصصل بر متانتدر . شو حالده ،
منصفانه وحقه جوایانه بر محاکمه نک صوکنده بوتون وطنداشلمزک
معزز اولدوغنه بر محبت قلبیه ایله کسب قناعت ایدرز .

§ مأمورین ارقداشلمزک ، حتی همشهریلری حقنده
بعض صوؤق معامله لرینی کورمکه متأثرم . بکا یوقاروده کی صووک

سوزلری یازدیران اساساً بوکبی احوال اولدینی ایچین صافیت
ایله ممتازج برقابک شوو تشریحات ملیه سنه امید ایدرم که ، نظر
بی قیدی ایله باقازلر .

*
* *

بوولایتک اهلایسی لایعد قبائله منقسم اولوب . هر برینک
شیخ وامامی وهیئت اختیاریه سی آریدر . دور سابقده اموال
امیریه تحصیلاتک بونلر واسطه سیله اجرایی اصول اتخاذا ایدیش
وبویوزدن خیلی سوء استعمال و وجوده کلمش ایدی . مشروطیتده
ایسه ، شو معامله نک وخامتی آکلاشیه رق ، نظامنه توفیق
قلتمشدر . مع مافیه ، بونلرک هنوز او یانه میان اهالی اوزرنده کی
تأثیرات ماده و معنویه لری باقیدر !

هر قبیله نک افرادی اجداد لرینک شهرت شایعه و اصالت
موروثیه سی ایله مفتخر بولوندوغندن بویولده کی مدعیات نفسانیه
علی الاکثر فکری میزنی تولید ایدیور که ، کرکینلکدن باشقه
نمره سی یوقدر .

قان الملق عادت قدیمه مذمومه سی جدا آجینه جق برکیفیدر .
مثلاً ؛ یوز - ایکی یوز کشیدن مرکب بر قبیله نک کافه اجزایی
بونلر میاننده قتل ایدیلنک قاننه متساویاً وارث طانندیغندن ،
قاتل جهتک ده عین کیتده کی اشخاصی مدافعه نفس ایچین
صورت دائمه ده سلاح طاشیمغه ، راحتسز یاشامغه مجبور اولویور .
بومسئله نک بعضاً غریب تفرعانه تصادف ایدیلیور ؛ فرضاً
(زید) دیگر قبیله دن برخی اولدوردکن صوکره ، اکر خلدجان

متمایدن قور تولوق ایسترسه ، (ارثاً منقل شجاعت فضیلتندن
بیوایه قالمق شرطیله ؟) هنوز کهواره نشین اولان طفل معصومی
سقوط انتقامه قربان اوله رق مقتولک عائله سنه کوندیریر . آراق ،
بویاروجغزی حیاً اعاده یدمروته قالیر ! ...

یاخود ، قاتل غیر مساح اولدوغنی حالده ، مقتولک چادرینه
بغته کیروب اورتیه یامانیر . معناسی (دخیلک !) دیمکدر .
شوح حرکت . محبتی ارتکاب دیمک اوله جغندن وداها دوغریبی
فیما بعد طائفه نساء سویه سنده یاشامق عد ایدیلدیکندن ، عفو
ایله ابراز مردانکی قیلنه رق ، مصالحه شرفه کلفتلی ضیافتلر
ویریلیر . — علی کلاالتقدیرین مقتول طرفندن کوسترین علو
جناب ، عربلرک بسالت جبلیه لرینی اثباته کافی دلانلندیر .

تفککری ایکی متروقدر اوزونلقده وچاقماقلیدر . قونداقلری
قیصه و اصول قدیمه اوزرهدر . خصیمنندن بری آتدیغی مریمی
اصابت ایتدیره مزسه ، اوزون اوزادی صیقیلماغه مساعد
زمان بوله میه جغندن باروتک اوستنه قورشونی ایندیرمکله اکتفا
وبوصورتیه تکرار آتش ایدر . برده ، کوشلی طبانجه ، بویوک
روولور و قماش کلنده (مالطه معمولاتندن) کسکین وغایت
صاغلام بیچاق طاشیرلر .

قییه لرک شجاعت نمایشلری هله کلین آلمه لرنده غایت
طمطراقلیدر [۱] . خاقه محارب و جسور اولان بو اهالی

[۱] کلین که تیریلیرکن هر طرف دهشت ایچنده قالیر ،
کوهه ییک اوینه برساعت قالیر قالمز محاربه بی آکدیرر سلاح

عثمانلیق حسیاتندن منبعث کوز یا شلریله تماشایه شایسته عادات
ملیه لرینی محافظه ایتمکده درلر .

طرابلس اهالیسی اگر دور سابقک شدید ضربه لری تحمته
از یله مش اولسه یدی . بو کون هر ولایت مزه فائق آمار ترقی کوستره

صداری باشلار . آهسته بر رفتار ایله یولنه دوام ایدن بر محتمم الایک
اورته سنده ایکی دوه ، بونلرک اوزرنده ایپکلی قاشلرله مستور بر
کوچک اوپله ویش التی مترو نصف قطرنده کی محیطنده ده مسلح آتیلر
کوروتور .

مذکور اوپله لر ، دالاردن اورولوش چاردان و داهما صریح
سویله یلم ، اورته دن بولونمش شیشکین برچوال شکنده در . برنده
کابین و دیگر ننده والده سی اوتورور . بالطبع وجود لری مشاهده
ایدیلر .

تصادف ایدبله جک مساعد بر میدانده توقفه مذکور ایکی دوه
وکافه اهالی ایکی صف تشکیل ایدر . سواریلر ، اکر لری صیرمه لرله
رکاب لری کوشلرله بزغمش آتلیخی بر باشدن دیکرینه طوغری قوشدورورلر .
یردن چیه ان شدتلی غبار آره سنده سیاله الکیتریقیه کی قطع مسافه
ایدن بو بهادر ، بو آرسلان جانلی عثمانلیر کابینک حذاسنه کادکارنده
الرنده کی مرصع قشقلرینی هدف موهومه چویروب آتارلر . عین
زمانده ده . کابینک اطرافنی قوشاتان مغنیه لر غایت مؤثر و دلسوز
غزالرله او ساحة مهیبه نی پک معنیدار برشکلر قورلر . بو صحنه نک
قارشینده انسان حسیات عمیقیه طوتولور ؛ شجاعت و حماستک
لمعان ایتدیکی او حیدرانه یاریشلر کووه یک قوای متحده سنی ، مذبوب
اولدوغی قبیله نک صولت جنسکورانده سنی و مغنیه لرک جانغراش صداری ده
برکسیدک نظر کاه اویشدن افترافنی ارانه و اعلام ایدر بر بانورامادر .
دنیا نک وسیله دوامی اولان بو وصال ، کسکره اسمانی لرزه ناک
ایدن قارابنیه کومبورتولریله نتیجه لندیکی کی ، غشای بکار نک ، تعجیر

بیلیدی ؛ معروف ، ناهله منسوب اولان اشراف ، نجابت
 خلقیه سنی ، سخاوت ازشیه سنی ، اخلاق حسنه سنی و ملیتک
 وقار و عظمتی الدن قاجیرماش ، هر طلوعات فیکریه سنی
 تطبیقده تکامل ایتماش .

حکومت ظلم ایتمش ، حمیت ملیه سنی ضعیفلندیرمش .
 بخصوص متدین اسلاملر (بانقودی روما) نك پای مخربنی سلاح
 وطنپورانه ایله قارشیلامش !

احماله ، کواى عصمتک حین تحقننده تکرار طبانجه سسیله اعلان
 ایدیلیر .

کرچه بو عادت ، برامر خنی مخطرهمی اولوق حیثیتیه نابعمل
 کورولورسده ، اساساً طبیعی الوقوع اولان برشیئک شیوعنی تقبیح
 صره سندنه نظر دقته آله حق نقطه ، زوجه نك اخیراً شائبه اسناددن
 کلیاً تبریه سی یولنده کی تدبیر معقولدر . چونکه ، سائر حوالیده نیجه
 وجدانسز زوجلرک برایکی هفته سوکره بو یولده برافترا وسیله سسیله
 ییچاره مخدراتی ابدی برجهابه معروض بر اقدینی هیمزک معلومدر .
 بونک ایچون ، عربلرک شوعادت قدیمه لری فی الاصل شایان تقدیردر .
 کلین جمعه کونی که تبریلیر . ورودندن مقدم عمومی برضیافت
 ویریلیر ، یوزلرجه فقیر طویلانییر . غیرمنتظم برحاله انتظار ایدرلرکن
 خدمه نك برالده (بزنی) قاواناسی و دیکر نده ده بر بوجوق مترو طولنده
 طایانقلی خورما دکینکی ایله باش کوسترمه سنی متعاقب محشری احساس
 ایدر برتهاجم وقوع بولور . چونکه ، طایانقندن قورقان آچ قالیر .
 قایدشمه لر صره سندنه بو برله مخلوط یاغه بله نن سیاهیلر (ورنیک)
 بویاسی کی پارلامغه ، بوبرک آجیسیله قاشینهغه باشلار . بواسقبداد شکم
 صحنه سی ، انسان ایچون پک بویوک برساحه عبرتدر !
 مامافیله ، مدعوینه مخصوص یملکر متنوع اوقله برابر ، فهوه
 جای و مشروبات سائره تکلفاتی تدکاره لایقندر .

نه بويوك براستعداد در كه ، حكومت ظالمه بومؤسسه سياسييه
واسع مساعده لر ويرمش ايكن ، معارفدن محروم طائيديعمنز
بونجه قبائل فرصت مترقبه يني ذكاي فطربلر يله نفرس ايتمشلر !
اهالينك - اكثر بت اعتبار يله - مقتون حيمت وشكر كذار
انسانيتم . شو قدر وار كه ، بر قسمنك قال و قبلي اعتياد ،
بي اساس بر شئي وطنداشنه واز جمله بر طوير اوقده برابر بويون
بر همشهر يسنه اسناد ايتيمي بني يك ديلون ايشدر . چونكه
كورديكم فضائل كلييه ايله تاليف ايده ميورم . مع مافيه ، ينه انصافي
الدين براقيهم ؛ هدف مسئوليت بالخاصه حكومتدر . حكومت
عدالتي كوسترهمز ، متجاسر جزاسني چكيميهر ك متعدي عنديك
او كنده ضرور موفقيت اظهار ايدرسه ، هر معامله ده مساوات
اخلال ايديليرسه ، كافه تدابير رديئه يه توسل چيغيريني آجان
انتقام هوسنك تولدي طبيعيدير .

بوانصل اولويور ؟ :

يا لكز خمس لواسي ، پورتكيز قرالني قسدر جسيم ايكن
اولجه عرض ايتدبكمز وجهله قوه ضابطه نك مفقود دينه جك
درجه ده قلتمه فارشي آنجاق معجزه آسا بر صورتده آسايشني
محافظه ايدون اهالي يني آقيمشلامه من لازم كلزمي ؟

چولده ، ايصمز يرلرده ، اطرافي خالي يوللرده بر مقتضاي
بشرية بري قتل و دوه سي غضب ايديلير . فاعل معلوم . فقط ،
بر قاچ كون صوكره خبر آله بيان حكومت مظلوني دردست
ايتسه بينه ، جرمك آناري غائب اولمش ، اورته ده تبين حقيقته

مدار بردلیل قلاماش ؛ بالطبع عدالت یرینی بوله میور .
مظن برائت ایدیور ، جزاسی مقتولک قیله سنه عاند
بروظیفه عرفیه حکم نده قالیور! حالبوکه حکومت ، ملتک کافل
سلامت وسعادتیدر . خمس مرکزنده اولجه کونده بش آتی
مقتوله تصادف ایدیلیرکن ، شویدی سکز آی طرفنده حکومتک
کوستردیکی فعالیت ممکنه ثمره سی اوله رق ، بومقدارک شایان
تعجب برزادیه نزولی معانعاترک یکانه شاهد بارزیدر .

والحاصل ، حقیقه مونس و آسایشپرور اولان بواهایی
مؤاخذیه قطعاً حقمز بوقدر ؛ افیکاری تنویر ایده ک منتظم
مکتبلر وجوده کتیرلاماش . عدلیسه ده ، مالیده ، ضابطه ده
عادلانه برمسالت تعقیب ایدیلاماش ، حقوق ملت ؛ معاشسر
مستتقلر ، ذرایتسر ، وارسته مسئولیت مأمورلر یدینه تسلیم
ایدلش ...!

خلاصه مقصد

طرابلس اهاالیسی - اشاعات کذبک عکسی اوله رق -
چالشقان و مشکلاته متحملدر . فقط افسوس که ، مدنیتک
ایجادات تمهیلیمه سندن محروم اوله لر ، فقرانک ضرورتی مندفع
ایده مامکده در ؛ (خلفه) فابریقه سنده برماکنیست مستریحانه
اوتوریسور ، یالکز اوکننده کی ایستیم چشمه نی آرده بر
چویریور . بالطبع (۱۵ - ۲۰) ایرا معاش آلیور . سیاهیلر
ایسه ، اون ، اون درت ساعت طرفنده ، از جمله کونشک حرارتی

آئنده تحمل بشر فوقنده چایشیور ، کونده آنجاق اوج درت
غروشه نائل اوله بیلور .

اغیانك همان هپسی منطقه سنك خارجه چیقمامش اراضی بی
اصول جدیده اوزره اعمار ایتمهك یولنی بیلیمور ؛ زراعتی
قنه مغایر برقاعده عجبیه ایله اجرا ایدیور . خورمادن باشقه
بر آغاجه هوس ایتیمور . خلاصه ، هر جهتدن موازنه لی برطور غونانی
اخلال ، ثمره سی محدود یورغونانی تخفیف ایده جك بر اثر
مروت دها تجلی ایتماش !

حکومتی بوزمینده کی سؤال لر قارشیننده مدافعه ایتك
ایسته ینلر عجبا ، شومعیشت پر مسکنتك کندی کندیسنه دیکشه جکی
امکان داخلمده می بولویورلر ؟

ترقیاتمك الك سهل الاستیحصال مقدماتی بیله ، معارفه
توام طومق ایسته یورز ، بو کون المزدده بولونان بر فرصتی
استعماله حاجت کوره میورز . حالبوکه ، بو برخطادر ؛ اول امرده
معارف حقدنه کی تشبثات بك بطی کیدیور . غریبدرکه ،
بوننده هر سنه نك آیسنه حصر ایدیورز . اسف انکیز بر مثال
اوله رق شونی کورتره بیلیم :

خمس لوانسك حقیقه الك اهمیتی ومستعد و علی الخصوص
اهالیسی کثیر و قبائلی طاغیق بر قضا سنده معارفك تعمیمنه رکز
نظر ایتباه ایدن اصحاب حمیت ایکی مناسب محله بر مکتب انشاسنی
تصور ایلیه رك ، کیسه مروتلرندن اونریک غروش تعهد ایتمشلر
ایدی . بو غیرت ملیه شدتلی آقیشلره شایسته ایکن ، مع التأسف

حکومتیجه بر اثر تقدیر و همت کویستریلی . کرچه ، معارفمنز
تکمل اولماز . فقط ، مساعده حلی بر اقوبده هر درلو مبادی
ترقیاتی استقباله یوکتیرسهک شو حرکتمنز معقولاندن صایلمماز .
معارفی وسیله یکانه ترقی عد ایدیورسهق ، بوولایتده هنوز
اسکی عطالتک دوامنه قارشی قلب ملتدن قویان فریاد دائمی
« الانصاف ! غیرتمزی قیران حکومتدر... » جهاه معصومانه سیدر .

اعتقادات دینیہ

طرباس اہالیسی، معتقد و متدیندر، زوایا و نکایا و (مرا بط)
تعبیر ایدیلن صلحایہ اعنا و رعایت ایدر لر۔ قرآن کریم؛ علی الاکثر
بویو کجہ و مستطیل الشکل لوحہ لر او زینہ و ایری یازیلرلہ محرردر۔
رمضان شریفده، اک صیقینتیلی مشغولیتلر ہنکامندہ بیلہ
نقض صیام ایتمزلر۔ بیچارہ فقرانک قوری امک قبوقلرید، صو
ایلہ افطار ایتمک لری کورمک قدر انسان ایچون موجب حمد
و شکر برلوحہ عبرت اولہ ماز۔

ممانت دینیہ لری ایجابجہ، ہر درلو شئونانی تمامیلہ مقدراتہ
عطف ایدرک، پک بیوک آناز صبر و ممانت گوستریرلر۔ انجاق
برقصور و ارسہ اودہ، اولور اولماز مسائلدہ قسم ایتمکدن عدم
احترازدر۔ بواعتیاد، شرف معارفدن محروم اولان صنفہ منحصر
بولندوغندن، معذور کورولورلر۔ اہالینک اکثریمی (رفاعی)
طریقتمنددر؛ کیجہ لری ٹولرک اولولرندہ قرق الی کیشی بیوک
تقلرلہ معنوی برعالم سرورہ داخل اولورلر؛ اولاصوات عاشقانہ ایلہ
دعالر او قونور۔ تف سسلسری، (اللہ) ندالری بوتون قلب سامعینی
جوش و خروشہ کہتیرر۔

صوکرہ، حال وجدہ کیرن ارباب طریقت، اندرینہ کچن
شیشلرلہ وجودلری تزیین ایدر لر و مرشد طرفندن کہتیریلوب
اورتہیہ قونان منقالتک آتشلری آغزلرندہ سوندورورلر،

عقرب کبی زهرلی حشراتی واوزون اوزون چوبولری یوتارلر
ایچینده یمک پیشسمکده ایکن فرونه کیروب ، ساعتلرجه
اوتوردرق یینلر ، منقال اوزرنده ذکر ایدنلر ، قانچی قاریندن
صوقوب ، ارقه دن چیقارنلر اشخاص معروفه دندر .

بروقت میصرده سیاحت ایدن بر مؤلفه دیورکه ؛

- « وقوعبولان دعوت اوزرینه بر اوطیه کیردک .اورتیه »
- « اوتورمش ردرویش ندمه کی دودوکی اوفله دیکی وقت دلیکلر دن »
- « چیقان قوجه مان انکیرک ییلانلری اوینامغه ، درویشک »
- « بدنه دولانمغه باشلادی .قورقودن چیققدق . بونده بردسیسه »
- « اوله بیلیر ؛ احتمالکه ، بو ییلانلر کوچو کدن بسلمش وزهرلی »
- « اولان قطهلری محو ایدلمش . فقط ، رفاعی درویشلرینک »
- « کوستردیکلری احوال غریبه یه بردراو عقل ایردیره میورم . »
- « عشقه کالکلر نده .اوز ونجه شیشلری وجودلرینه صوقویور »
- « وقیزیل آتشلری ، جاملری بیورلردی . شیشلرک حقیقه »
- « نفوذ ایتدیکی و آتسک جامک حمله سز اولدوغی شهه دن »
- « وارسنه در . بوتقدیرده ذکر ایتدیکم عمایات عجبیه به عقل
ایردیره میورم!..... »

بوکون نجه ارباب فن ، انسانی حیرته بر اقان اویونلر
کوستریور؛ میورطهلر دن لیرالر ، شابه لر دن قوشلر چیقاریور .
قورشونله ملو طبانجه لرک هدفی اولمقدن اصلا توحش ایتیور .
لکن ، صورت اجراسنی تدقیق و تعمیق ایدرسه ک ، اکلایورزکه ،
لیرا میورطه دن ده کیل اولجه صاقلانمش اولدوغی بکدن .شابه دن ،

اوچوشان قوشلر ، مصنع بر صورتده يرلشديرلمش قفسدن چيقيور
وقورشون طبانجه نك ديكر كيزلي كوزنده قاليور . حال بوكه ، فن
شويله طورسون ، مکتب يوزي بيله كور مامش بر منتسب طريقتك
يوقاروده كي كوستريشلر نده حقيقتدن باشقه برشي مشاهده ايد ييور .
والحاصل بوكا (دلائل صدق اسلاميت) ديمك قطعات
رياضيه ني تصديق مرتبه سننده در .

کتاب وجدانک صحیفه لرندن

طرابلس غرب پولیسرینه نظر دن سو کره :
بو کون نظر قانونده انک اهمیتلی وسائط عدلیه ؛ تحقیقات
ابتدائییه و اوراق کشفیه ایله متفرعاتیدر . بو وظیفه ده ، مدعی
و مستنطقک بولونه مدینیی یرلرده و وقوعات خفیفه ده پولیسرک
ویا خودوکالت ایده جک ژاندرمه ضابطاتنک یدلرینه یریشدر .
دیتمک اولویورکده ، بومأمورلرک وظائف مرتبه لری - حقوق
عمومییه تعلق حسبیله - یک آغیر و مدسدر .

بروقت غزته ایله نشر ایتمدیکم اوزون بر مطالعینی اختصار
طریقیه درج ایده ایمکده ، جزئی مرتبه او قویوب یازمه لریله اکتفا
ایدیان پولیسر یوزندن نه دهشتلی برمسئولیت ماده و معنوییه
معروض قالدینیی اکلاشیلسین :

شبهه سزدرکه بر پولیس ؛ ضابطه عدلیه ، ملکیه و اداره
ناملریله باشلوجه اوچ خدمتی درعه ده ایده رک مسلکه داخل
اولویور . ضابطه عدلیه صفتیه کوره چکی وظیفه ، بر جریمک
ثبوتنه مدار اولان وسائط اجرائیه و آثارینی ضبط و جمع ایتمک
و مدعی عمومی ایله مستنطقک بولونه مدینیی زمانلرده مقتولک
و ضیعتنی ، فعل سمرقت ایسه مثلا ؛ آیق ایزلرینی ، قالان اشیاسنی
کوزلجه کشف و تحری ایله مکمل بر ضبط ور قه سی احضار ایتمکدر .

یسی اطرافیله محاکمه ایدم :

اکثریا تصادف ایدیلدیکی وجهله ، بو ورقه نك احتیاجه
غیر صالح بر طرزده تحریر ایدیله سندن دولای مظلون نهایت
برائت ایدوب چیقور ویا خود بر مظلوم یقالانوب سنه لرحه
توقیفدن صو کره صالیندور .

ایشته بر معصوم قانی هبا اولوب کیدیور ، بر جانی یا قه - نی
صیبره رق جسارت نیور ، بر مظلومک عالمه سی پریشان بر حاله کایور .
مع مافیله ، عین زماندهده قانونک متکفل اولدوغی عدالت
وظیفه سی (انتقام) کسود سنه بوروندک ، مقتولک ورثه سنه
انتقال ایدیور . حکومتک شو بجر کمز لکسندن دهسا نیچهلر
سوه عبرت آیلور ! شیمدی عجبا حکومت ، بو پولیسک وجودیله
افتخار می ایلور ؟ حالبوکه ، اساس دوشونوله جک اولورسه ،
بومأموردن بکنیلین یارارلق حسن اداره طرزیه وقوعاته میدان
ورمأمکدی . چونکه ، ملتک سعادتتی ، حکومتک سسطوتتی
آز تیره حق نعمت آیشدر . بئاه علیه ، بر پولیسک خدمتی
جدا مقدسدر ، هر وظیفه یه مرجعدر . فقط هیبات که ،
حکومتک عماد موجودیتی ، واسطه شوکتی دیمک اولان بویله
مهم بر مسلك تنسیقات نتیجه سنندهده اصلاح ایدیله مشدر .
کرچه شیمدیکی معاشله دهخی اوصاف مطلوبه یی حاوی طابیلر
بولوق محال ایهدهده ، بنده پرورانه برعلو جنابک یادکار لرینسه
قارشی بنه انسان لسان اسف فشانتی طور دورده میور .

وظائف ضابطه وعدلیه نك انتظامنه الك زیاده محتاج اولان

و ولایتیدر ؛ باشقه یرلرده کثرت تماس ایله کوزلرینی آچان جهلا بیله ینه اولدوچه مغدوریتدن کندیلرینی محافظه ایده . بیله جک قدر برمدافعه اقتدارینی مکتسب ایسه ده ، بوزالرده بیچاره فقرا حکومتک هر درلو اجرا آنه بویون بو مکده و تصادف ایدیان برطاقم قانونشکنانه معاملات دوغریسی داغدرون اولمقده در .

قانونلر من اوقدر نقصان ده کیلدر . فقط ، صورت عادلانه اجرای احکامی اقتدار و وجدانه متوقفدر . قانون ، اولور اولماز مسائلده توقیفه مساعده ایتیمور . لکن چه سودکه ، موجب توقیف موادی تعیین ایده جک پولیسلر من بک آز بولونیور . بوتون موجودیتمله نفرت ایتدیکم بکمی معاملات ؛ مشروطیتی رخنه دار ایتمکدن ، اهالی بی از ممکن باشقه برشی ده کیلدر .

سیره سی گلش ایکن بر آزده حبسخانه لرك احوالندن علاوه معلومات ایده ایم :

خمسه یوم ورود مدبری بی قلباً اغلاتان بو نقطه اوزرینه نه یولده اداره کلام ایده جکمی بیله میورم . چونکه ، توصیفی اتمک ایسته دیکم محل ، حبسخانه ده کیل ، ورم میقرو بلرینک بر تلقیح خانه سیدر ؛ بر مضمونک ایکی آی قالمه سیله اعدامه محکومیتی بیننده هیچ برفرق یوقدر .

صاغلام بر بنیه ایله ادخال ، قدیددن عبارت بر وجود عبرت نمون ایله اخراج ایدیلمر . اوتوردیغ یرک یانسنده کی پنجره دن

بعضاً اشاعی به باقدیغ زمان قلبه عادتاً برخنجر صاپلانیور ؛
کوتشک حرارت طاقتفرسای آلتنده ، هواسزاوطلر ایچنده
یانوب قورولان و طنداشر منک اونده سکزی موم کبی صارارمش ،
(غلویان) نوعندن ورمک سرعت تأثیریه اوکسورویور ، قانله
مخلوط مواد مستخرجه بی اطرافه صاچیور ، صوکره آرهدن
برمدت که چیور ، (قورتولدک !) مژده سنه قارشى ذره قدر
اتر بشاشت کوستر میه رنک ، کذرکاهنده اوتوره قالقه کیدیور .
وام بیچاره واه ! سعادتخانه سنه ده کیل ، اولاد وعیالته
وداع اتمکه کیدیور ! ...

بنجه شیمدی به قدر یازدیقلرمک اک مهی بو معروضاتدر .
قانون ، نفوس مانى تقلیل ایچون ده کیل ، تأدیبه مدار اولوق
اوزره وضع بو بورولمشدر . نکیم جناب حق بو اساسه مبنی
قصا صدن عفوی مرجع طوتمشدر .

بونی داهسا که نیش بر محیطده دوشونورسهک اکلارزکه ،
بر معصومی ورم حویناتیسه اشیلایوب صالیویرمکده ،
بر جنایت متسلسله در . چونکه ، عانله سیله تماس ایده جک ،
دها بر قاج کشینک موتنه بییت ویره جکدر !! ..

مسئله ، حیات ایله تمناه تملقی حسینیه فوق الصور اهمیتی
حاضر بولندوغی ایچین اولیای امورک وبالخاصه عدلیه ناظرینک
وجدانسه ، لسانلری بکارت جهالت ایله مستور اولان مظلوملر
نامنه نتیجا ایدیورم . قوه منقده اوله جق و بوصولیتی یلوب
یرنده استعمال ایده جک اهالیمز بولنه مدیغندن مامورلری

مسئولیت قانونیه قارشیدسنده بیسالدیره جق صورتده تفتیشات
متادیه نك ایفاسی درجه وجودده در . بوده ، عین موقعده یوز
کوز اولمش ، یا کلاش براعتاده قایلش آمر لراه ده کید ، جدی
دفتشلر واسطه سیله قابل الحصولدر .

برشیک وجودینی اعتراف ایتک ایچین ، آنارینی کورمک ،
موسنی طامق لازمدر . بنابرین ، ایادی صحابه صیدلر کبی
مفتقر بولونان اها لیمزی مشروطیته ایصیندیر مق توزیع عدالتله
قائمدر .

مارفك خدمت اساسيه سي

برملتك معارفی، قوه سياسيه سنك روحی ديمكدر . چونكه
بوقوت . افرادك سلامت فكريه وسعادت حياتيه سيله قائمدر .
فرانسه مشاهير ادبا سندن (ژول سيون) (حریت منديه)
نامنده كي اثرنده ديوركه :

« قانون عين زمانده حریتك مقيا سيدر . نصل كه نفوذ »
« قانون فقدان حریت ايله عديم الامكاندر ، زيرا جوهری »
« نقصان اولور ، حریتده قانونسز اوله ماز ، چونكه اساس »
« ناتمام قالير . »

« حریته ، حریت مطلقه و نامحدوده طلبيله خدمت ايتك »
« ظننده بولونان نظريون ، مطالعه لرنده يا كيلورلر . شبهه مزدر كه »
« هر خصوصده حریت ، حریتك ، هيئت اجتماعيه نك »
« و انسانيتك ضديدر . مع هذا حریت قوتمدن باشقه بر معياره »
« مالك اولمازسه ، بن خيالده و دنيا ده قوته تابع اولور . قانون »
« قاجار ، وقاچهرق ، حریتی برابر كوتورور . »

« بواصول سياسيه بي تطبيق با خصوص عائليه متعلق موادده »
« مهلكدر . استحصالی آرزو ايديلان بومقصد ، مناسبات »
« بشریه ايچنه حریتك ممكن اولدینی قدر اك عظيم كوتی »
« الحاقدر . اوكا نائليت ايچون روابط عائليه صالحيورلم ، »
« و مثلاً نفوذ ابوتی اورته دن قالدیرهلمی ؟ هپسی معكوس . »
« طبیعت پدره ، اولادينه حكم ايتك صلاحیتینی احسان ، »

« واولادینده بدری طرفندن حکم ایدمک قانونی اعطایدیور؛
« بو ، تربیه و تبعیت ایدنلره متساویاً لازم اولان برنفوذیر .
« هر اصول سیاسییه که ، حریت و سیله سیله ، بدری موقع
« اقتداردن اسقاط و چوجوغنی اعتناق ایدر ، تأثیر اعتبارییه
« هرایکینک حریتی محو و مندرس ایلر . زیرا صلاحیت
« و حاجتی بونلردن قالدیرر .

« وفی الاصل جمعیت خادمیه تابع اولان جمعیت سیاسییه
« کبی حکومتی بیقه مدن ، قانون ؛ یعنی حریت جرح ایدیله من ،
« و حکومتک حریتی پایدار ایدن مکننتی تربید ایتمه دن عاقله ،
« قانون طبیعی اساسی اوزرنده صورت قویده تشکیل ایدیله من .
« بوفن سیاستک قواعد اساسیه سندندرکه ، عاقله ایچنه غایت
« متاتلی اقتدار ویرملی ، بو اقتدار حکومت ایچنده لازم
« غیر مفارقدر . بو نقطه نظرندن ، جمهوریتمزک انجمن کبری ، بدر ،
« و والدهک نفوذنی تقلیل ایتمکده خطا ایلشدر . بو خصوصیه
« رومالیلرک نمونه سنی تعقیب ایتدیلر ، رومالیلر استعانه نی
« سوپورلردی ؛ چوسکه قوه ابوتک افراطی روما جمعیتک ،
« الی نهایته الکوتلی آلاستیقیتلرندن بری اولمش ایدی .

بو مطالعات حکیمانده شایان استفاده بک چوق نقطه لر واردر :
بر کره اسویچره حکومتی نظر دفته آله لم ؛ معارفک تربیه
و تمیه ایتدیکی دماغلر بریره طوبیلاشمش ، اخوت حدغایه وارمش ،
هر کس حق و حدینی بیلیور ، یهوده مدعیاتاه یورولمقدن قطعاً
احتراز ایدیور .

وظائف مليه استعدادده كوره تقسيم ايدلمش ، هيچ بر كسه
 آخرك ايشنه قاريشميور. قلملرده بر خصلت جديدوار ، اغبرار
 و منافرتي داعي حرڪات كور و لميور. حكومت ، مهادي برسكون
 و آسايشك قارشيسنده يالكيز نظارت ايليور .

عجبا بوفضائل بشريه يني طوغوران نهدر ؟

معارفه دائره عرفانه داخل اولمش پدر و والده لر؛ چو حوق
 دائماً شفقتله نمتزج بر تربيه نك آلتنده ، معارفه مزين ابوينك
 اغوشنده بويويور ، عين اهماماته معروض رفيقلمرندن سوء عبرت
 آنيور . صوكره مكاتبه كيديور ، كسب كمال ايدوب چيقيور .
 آرتق مسلككنده ترقى ايتك ، مسعوديت حياتيه سني تامين
 ايتكندن باشقه برشي دوشونمكه مساعده بر زمانى قلميور .

نهايت بوده بر طائفه نك صندالى رياسته ارتورويور . ابويندن
 كورديكى حرڪات و معاملاتى تطبيقه باشلايور !

والجاصل ، قوانين مدنیه ايله مقيد اولمى لازم كن حریت ،
 بويوكلره حرمت و رعایت ، كوچوكلر حقنده علوجناب و حمايت
 و بين الاقربان خلوص و مودت اساسلرينك حسن محافظه سيله ادامه
 موجوديت ايله بيلير .

بناء عليه ، بويجئى : موقع اعزازده طوتولملى ايجاب
 ايدن سو كيلي اختيار لر مزي و (وطن قرداشلى نقطه سندن)
 على الاطلاق ولى نعمت بابالرمزى حریت ذريعه سيله رنجيده
 ايتك تغافلنده بونان كنجلرمزك چشم انباهلرينه عرض ايله
 ختم كفتار ايلرم .

